

ZÁKON O SILNIČNÍM PROVOZU

úplné znění účinné od 11. dubna 2012

**Zákon
č. 361/2000 Sb.,
o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů
(zákon o silničním provozu),**

ve znění zákona č. 60/2001 Sb., zákona č. 478/2001 Sb., zákona č. 62/2002 Sb.,
zákona č. 311/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 436/2003 Sb.,
zákona č. 53/2004 Sb., zákona č. 229/2005 Sb., zákona č. 411/2005 Sb.,
zákona č. 76/2006 Sb., zákona č. 226/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb.,
zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 215/2007 Sb.,
zákona č. 374/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb.,
zákona č. 480/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb.,
zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 133/2011 Sb., zákona č. 297/2011 Sb.,
zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb.
a zákona č. 119/2012 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ ZÁKON O PROVOZU NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

HLAVA I ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

Zákon upravuje práva a povinnosti účastníků provozu na pozemních komunikacích podle zvláštního právního předpisu¹⁾ (dále jen „pozemní komunikace“), pravidla provozu na pozemních komunikacích, úpravu a řízení provozu na pozemních komunikacích, řidičská oprávnění a řidičské průkazy a vymezuje působnost a pravomoc orgánů státní správy a Policie České republiky (dále jen „policie“) ve věcech provozu na pozemních komunikacích.

¹⁾ Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

§ 2

Vymezení základních pojmů

Pro účely tohoto zákona

- a) účastník provozu na pozemních komunikacích je každý, kdo se přímým způsobem účastní provozu na pozemních komunikacích,
- b) provozovatel vozidla je vlastník vozidla nebo jiná fyzická nebo právnická osoba zmocněná vlastníkem k provozování vozidla vlastním jménem,
- c) průvodce vedených nebo hnaných zvířat je účastník provozu na pozemních komunikacích, který doprovází zvířata jdoucí jednotlivě nebo ve stádech po pozemní komunikaci; průvodcem vedených nebo hnaných zvířat není chodec vedoucí psa,
- d) řidič je účastník provozu na pozemních komunikacích, který řídí motorové nebo nemotorové vozidlo anebo tramvaj; řidičem je i jezdec na zvířeti,
- e) vozka je řidič, který řídí potahové vozidlo,
- f) vozidlo je motorové vozidlo, nemotorové vozidlo nebo tramvaj,
- g) motorové vozidlo je nekolejové vozidlo poháněné vlastní pohonnou jednotkou a trolejbus,
- h) nemotorové vozidlo je vozidlo pohybující se pomocí lidské nebo zvířecí síly, například jízdní kolo, ruční vozík nebo potahové vozidlo,
- i) jízdní souprava je souprava složená z jednoho nebo více motorových vozidel a jednoho nebo více přípojných vozidel,²⁾
- j) chodec je i osoba, která tlačí nebo táhne sáňky, dětský kočárek, vozík pro invalidy nebo ruční vozík o celkové šířce nepřevyšující 600 mm, pohybuje se na lyžích nebo kolečkových bruslích anebo pomocí ručního nebo motorového vozíku pro invalidy, vede jízdní kolo, motocykl o objemu válců do 50 cm³, psa a podobně,
- k) vozidlo hromadné dopravy osob je autobus, trolejbus nebo tramvaj,
- l) nesmět ohrozit znamená povinnost počínat si tak, aby jinému účastníku provozu na pozemních komunikacích nevzniklo žádné nebezpečí,
- m) nesmět omezit znamená povinnost počínat si tak, aby jinému účastníku provozu na pozemních komunikacích nebylo nijak překáženo,
- n) stát znamená uvést vozidlo do klidu nad dobu dovolenou pro zastavení,
- o) zastavit znamená uvést vozidlo do klidu na dobu nezbytně nutnou k neprodlenému nastoupení nebo vystoupení přepravovaných osob anebo k neprodlenému naložení nebo složení nákladu,
- p) zastavit vozidlo znamená přerušit jízdu z důvodu nezávislého na vůli řidiče,
- q) dát přednost v jízdě znamená povinnost řidiče nezahájit jízdu nebo jízdní úkon nebo v nich nepokračovat, jestliže by řidič, který má přednost v jízdě, musel náhle změnit směr nebo rychlost jízdy,
- r) dálnice je pozemní komunikace označená dopravní značkou „Dálnice“,

²⁾ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění vyhlášky č. 100/2003 Sb.

- s) silnice pro motorová vozidla je pozemní komunikace označená dopravní značkou „Silnice pro motorová vozidla“,
- t) jízdní pruh je část vozovky dovolující jízdu vozidel jiných než dvoukolových (motocyklů) v jednom jízdním proudu za sebou,
- u) připojovací pruh je přídatný jízdní pruh určený pro zařazování vozidel do jízdního proudu průběžného pruhu,
- v) krajnice je část povrchu pozemní komunikace ležící mezi okrajem přilehlého jízdního pruhu a hranou koruny pozemní komunikace,¹⁾ skládá se zpravidla ze zpevněné a ne zpevněné části,
- w) křižovatka je místo, v němž se pozemní komunikace protínají nebo spojují; za křižovatkou se nepovažuje vyústění polní nebo lesní cesty nebo jiné účelové pozemní komunikace na jinou pozemní komunikaci,
- x) hranice křižovatky je místo vyznačené vodorovnou dopravní značkou „Příčná čára souvislá“, „Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!“ nebo „Příčná čára souvislá s nápisem STOP“; kde taková dopravní značka není, tvoří hranici křižovatky kolmice k ose vozovky v místě, kde pro křižovatkou začíná zakřivení okraje vozovky,
- y) křižovatka s řízeným provozem je křižovatka, na které je provoz řízen světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály nebo příslušníkem policie ve stejnokroji (dále jen „policista“), příslušníkem Vojenské policie ve stejnokroji (dále jen „vojenský policista“) nebo usměrňován strážníkem obecní policie,
- z) průběžný pruh je jízdní pruh probíhající v původním směru (bez odbočení) křižovatkou nebo v místě, kde se mění počet jízdních pruhů,
- aa) tramvajový pás je část pozemní komunikace určená především pro provoz tramvají,
- bb) železniční přejezd je místo, kde se úrovně kříží pozemní komunikace se železnicí, popřípadě s jinou dráhou ležící na samostatném tělese, a označené příslušnou dopravní značkou,
- cc) obec je zastavěné území, jehož začátek a konec je na pozemní komunikaci označen příslušnými dopravními značkami; na účelových komunikacích se značky neosazují,
- dd) přechod pro chodce je místo na pozemní komunikaci určené pro přecházení chodců, vyznačené příslušnou dopravní značkou,
- ee) překážka provozu na pozemních komunikacích je vše, co by mohlo ohrozit bezpečnost nebo plynulost provozu na pozemních komunikacích, například náklad, materiál nebo jiné předměty, vozidlo ponechané na pozemní komunikaci nebo závady ve sjízdnosti pozemní komunikace,
- ff) snížená viditelnost je situace, kdy účastníci provozu na pozemních komunikacích dostatečně zřetelně nerozeznají jiná vozidla, osoby, zvířata nebo předměty na pozemní komunikaci, například od soumraku do svítání, za mlhy, sněžení, hustého deště nebo v tunelu,
- gg) doklad totožnosti je doklad, kterým občan České republiky nebo cizinec prokazuje svoji totožnost podle zvláštního právního předpisu,³⁾

³⁾ Zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech.
 Zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o cestovních dokladech).
 Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

- hh) obvyklé bydliště na území České republiky je místo trvalého pobytu fyzické osoby na území České republiky, nebo pokud fyzická osoba nemá na území České republiky trvalý pobyt, místo na území České republiky, kde fyzická osoba
1. pobývá alespoň 185 dnů v kalendářním roce z důvodů osobních vazeb, kterými se rozumí zejména soužití ve společné domácnosti, rodinné vazby, vlastnictví nebo nájem nemovitosti, a popřípadě zároveň i z důvodů podnikání, výkonu jiné samostatně výdělečné činnosti nebo závislé práce na území České republiky, nebo
 2. pobývá z důvodu osobních vazeb a pravidelně se na toto místo vrací, ačkoliv podniká, vykonává jinou samostatně výdělečnou činnost nebo závislou práci v jiném státě, není-li výkon takovéto činnosti v jiném státě omezen na dobu určitou,
- ii) zádržný bezpečnostní systém je zařízení schválené podle zvláštního právního předpisu²⁾ a určené k zajištění bezpečnosti přepravovaných osob; zádržným bezpečnostním systémem je bezpečnostní pás nebo dětský zádržný systém (dále jen „dětská autosedačka“),
- jj) dětská autosedačka je zařízení schválené podle zvláštního právního předpisu²⁾ určené k zajištění bezpečnosti přepravovaných dětí, jejichž tělesná hmotnost nepřevyšuje 36 kg a tělesná výška nepřevyšuje 150 cm,
- kk) celostátní dopravní informační systém je systém obsahující aktuální informace o situaci v provozu na pozemních komunikacích, které mají vliv na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích,
- ll) přejezd pro cyklisty je místo na pozemní komunikaci určené pro přejíždění cyklistů přes pozemní komunikaci vyznačené příslušnou dopravní značkou,
- mm) kolonou vozidel se rozumí souvislý proud více vozidel, u kterého nelze předjíždět každé vozidlo jednotlivě, rozestup mezi jednotlivými vozidly při předjíždění nebo objíždění neumožňuje bezpečné zařazení.

HLAVA II

PROVOZ NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

Díl 1

Účastníci provozu na pozemních komunikacích

§ 3

Základní podmínky účasti na provozu na pozemních komunikacích

(1) Provozu na pozemních komunikacích se nesmí účastnit osoba, která by vzhledem k věku nebo ke sníženým tělesným nebo duševním schopnostem mohla ohrozit bezpečnost tohoto provozu. To neplatí, pokud osoba sama nebo jiná osoba učinila taková opatření, aby k ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích nedošlo.

(2) Řídit vozidlo nebo jet na zvířeti může pouze osoba, která je dostatečně tělesně a duševně způsobilá k řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti a v potřebném rozsahu ovládá řízení vozidla nebo jízdu na zvířeti a předpisy o provozu na pozemních komunikacích.

(3) Řídit motorové vozidlo může pouze

- a) osoba, která je držitelem příslušného řidičského oprávnění podle § 81, nebo
- b) žadatel o řidičské oprávnění, který se pod dohledem učitele autoškoly⁴⁾ podrobuje výcviku v řízení motorového vozidla nebo skládá zkoušku z řízení motorového vozidla nebo

- c) osoba, která se pod dohledem učitele autoškoly^{4a)} připravuje k přezkoušení z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel nebo skládá zkoušku v rámci tohoto přezkoušení^{4a)}.

(4) Nikdo nesmí používat technické prostředky a zařízení, které znemožňují nebo ovlivňují funkci technických prostředků používaných při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích (dále jen „antiradar“).

§ 4

Povinnosti účastníka provozu na pozemních komunikacích

Při účasti na provozu na pozemních komunikacích je každý povinen

- a) chovat se ohleduplně a ukázněně, aby svým jednáním neohrožoval život, zdraví nebo majetek jiných osob ani svůj vlastní, aby nepoškozoval životní prostředí ani neohrožoval život zvířat, své chování je povinen přizpůsobit zejména stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace,¹⁾ povětrnostním podmínkám, situaci v provozu na pozemních komunikacích, svým schopnostem a svému zdravotnímu stavu,
- b) řídit se pravidly provozu na pozemních komunikacích upravenými tímto zákonem, pokyny policisty, pokyny osob oprávněných k řízení provozu na pozemních komunikacích podle § 75 odst. 5, 8 a 9 a zastavování vozidel podle § 79 odst. 1 a pokyny osob, o nichž to stanoví zvláštní právní předpis,⁵⁾ vydanými k zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích,
- c) řídit se světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály, dopravními značkami, dopravními zařízeními a zařízeními pro provozní informace.

§ 5

Povinnosti řidiče

(1) Řidič je kromě povinností uvedených v § 4 dále povinen

- a) užít vozidlo, které splňuje technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem²⁾,
- b) věnovat se plně řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti a sledovat situaci v provozu na pozemních komunikacích,
- c) přizpůsobit jízdu technickým vlastnostem vozidla nebo fyzickým vlastnostem zvířete,
- d) dbát zvýšené opatrnosti zejména vůči dětem, osobám s omezenou schopností pohybu a orientace⁶⁾, osobám těžce zdravotně postiženým a zvířatům, brát ohled na vozidlo přepravující děti, řidiče začátečníka nebo osobu těžce zdravotně postiženou označené podle prováděcího právního předpisu a na výcvikové vozidlo označené podle zvláštního právního předpisu⁴⁾,
- e) odstranit na místě závadu, zjistí-li během jízdy, že vozidlo nebo náklad nesplňuje stanovené podmínky uvedené v § 52; nemůže-li tak učinit, smí v jízdě pokračovat přiměřenou rychlostí jen do nejbližšího místa, kde lze závadu odstranit; přitom musí učinit takové opatření, aby během jízdy nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a nedošlo k poškození pozemní komunikace ani životního prostředí,

^{4a)} § 45 zákona č. 247/2000 Sb.

⁵⁾ Například § 17b zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁾ Vyhláška č. 174/1994 Sb., kterou se stanoví obecné technické požadavky zabezpečující užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace.

- f) podrobit se na výzvu policisty, příslušníka Vojenské policie, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem,
- g) podrobit se na výzvu policisty, příslušníka Vojenské policie, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou.
- h) snížit rychlost jízdy nebo zastavit vozidlo před přechodem pro chodce, sníží-li rychlost jízdy nebo zastaví-li vozidlo před přechodem pro chodce i řidiči ostatních vozidel jedoucích stejným směrem,
- i) zajistit bezpečnost přepravované osoby nebo zvířete⁸⁾ a bezpečnou přepravu nákladu,
- j) zabezpečit přepravované zvíře tak, aby neohrozilo řidiče a přepravované osoby,
- k) zajistit, aby k jízdě byl přibrán potřebný počet způsobilých a náležitě poučených osob, jestliže to vyžaduje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích,
- l) mít na sobě oděvní doplňky s označením z retroreflexního materiálu stanovené prováděcím právním předpisem podle § 56 odst. 8, nachází-li se mimo vozidlo na pozemní komunikaci mimo obec v souvislosti s nouzovým stáním; to neplatí pro řidiče motocyklu, mopedu a nemotorového vozidla.

(2) Řidič nesmí

- a) požit alkoholický nápoj nebo užít návykovou látku během jízdy,
- b) řídit vozidlo nebo jet na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití návykové látky, kdy by mohl být ještě pod jejich vlivem,
- c) řídit vozidlo nebo jet na zvířeti, jestliže je jeho schopnost k řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti snížena v důsledku jeho zdravotního stavu,
- d) předat řízení vozidla nebo svěřit zvíře osobě, která nesplňuje podmínky podle § 3 odst. 2 a 3 nebo která je pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky nebo jejíž schopnost k řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti je snížena v důsledku jejího zdravotního stavu,
- e) vyhazovat předměty z vozidla,
- f) ohrozit nebo omezit chodce, který přechází pozemní komunikaci po přechodu pro chodce nebo který zjevně hodlá přecházet pozemní komunikaci po přechodu pro chodce, v případě potřeby je řidič povinen i zastavit vozidlo před přechodem pro chodce; tyto povinnosti se nevztahují na řidiče tramvaje,
- g) ohrozit chodce přecházejícího pozemní komunikaci, na kterou řidič odbočuje, a dále nesmí ohrozit chodce při odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při vjíždění na pozemní komunikaci a při otáčení nebo couvání.

(3) Povinnost podle odstavce 1 písm. a) neplatí pro řidiče soupravy, tvořené záchranným vozidlem Horské služby, které splňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem a je určeno především pro pohyb v jinak nepřístupném terénu (sněžný skútr, čtyřkolka), s přípojným podvozkem (vozidlem), určeným k odsunu zraněné osoby, nebo k přepravě záchrannářského vybavení, pokud je užití takové soupravy k řešení mimořádných událostí nebo jejich prevenci i na pozemní komunikaci nezbytné.

⁷⁾ Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 274/2008 Sb.

⁸⁾ Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.

§ 6

(1) Řidič motorového vozidla je kromě povinností uvedených v § 4 a 5 dále povinen

- a) být za jízdy připoután na sedadle bezpečnostním pásem, pokud jím je sedadlo povinně vybaveno podle zvláštního právního předpisu²⁾,
- b) nepřevážovat ve vozidle kategorie M1, N1, N2 nebo N3²⁾, které není vybaveno zádržným bezpečnostním systémem,
 1. dítě mladší tří let,
 2. dítě menší než 150 cm na sedadle vedle řidiče,
- c) přepravovat ve vozidle kategorie M1, N1, N2 nebo N3²⁾, které je vybaveno zádržným bezpečnostním systémem, dítě, jehož tělesná hmotnost nepřevyšuje 36 kg a tělesná výška nepřevyšuje 150 cm, pouze za použití dětské autosedačky; při této přepravě
 1. dítě musí být umístěno v dětské autosedačce, která odpovídá jeho hmotnosti a tělesným rozměrům,
 2. na sedadle, které je vybaveno airbagem, který nebyl uveden mimo činnost, nebo pokud byl uveden mimo činnost automaticky, nesmí být dítě v dětské autosedačce přepravováno čelem proti směru jízdy,
- d) umístit a upevnit dětskou autosedačku na sedadle a dítě do dětské autosedačky podle podmínek stanovených výrobcem dětské autosedačky v návodu k použití této dětské autosedačky,
- e) přepravovat ve vozidle kategorie M1, N1, N2 nebo N3²⁾, které je vybaveno zádržným bezpečnostním systémem, dítě, jehož tělesná hmotnost převyšuje 36 kg nebo tělesná výška převyšuje 150 cm, pouze je-li dítě za jízdy připoutáno bezpečnostním pásem,
- f) přepravovat ve vozidle kategorie M1 a N1²⁾, které je vybaveno zádržným bezpečnostním systémem a ve kterém jsou na zadním sedadle již umístěny 2 dětské autosedačky a nedostatek prostoru neumožňuje umístit třetí dětskou autosedačku, třetí dítě starší 3 let a menší než 150 cm na zadním sedadle pouze, je-li toto dítě za jízdy připoutáno bezpečnostním pásem,
- g) poučit osoby starší 3 let nebo osoby je doprovázející přepravované ve vozidle kategorie M2 a M3²⁾, které je vybaveno zádržným bezpečnostním systémem, o povinnosti použít zádržný bezpečnostní systém, pokud tato informace není zajištěna jiným způsobem,
- h) mít za jízdy na motocyklu nebo na mopedu na hlavě nasazenou a řádně připevněnou ochrannou přílbu schváleného typu podle zvláštního právního předpisu²⁾ a chránit si za jízdy zrak vhodným způsobem, například brýlemi nebo štítem, pokud tím není snížena bezpečnost jízdy, například za deště nebo sněžení.

(2) Ustanovení odstavce 1 písm. a) neplatí pro

- a) řidiče při couvání vozidla,
- b) řidiče, který nemůže užít bezpečnostní pás ze zdravotních důvodů,
- c) řidiče vozidla bezpečnostních sborů, ozbrojených sil a vojenského zpravodajství při plnění služebních povinností, řidiče vozidla obecní policie při plnění úkolů obecní policie, řidiče vozidla jednotky požární ochrany a záchranného vozidla Horské služby při řešení mimořádných událostí^{8a)} a řidiče vozidla poskytovatele zdravotnické záchranné služby v případech, kdy použití bezpečnostního pásu brání v rychlém opuštění vozidla za účelem výkonu dalších povinností.

^{8a)} § 2 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

(3) Ustanovení odstavce 1 písm. c), e) a f) neplatí

- a) pro řidiče, který přepravuje osobu, jejíž zdravotní stav neumožňuje použití zádržného bezpečnostního systému,
- b) pro přepravu dítěte ve vozidle bezpečnostních sborů při plnění služebních povinností, ve vozidle obecní policie při plnění jejích povinností, ve vozidle jednotky požární ochrany při řešení mimořádných událostí^{8a)} a ve vozidle poskytovatele zdravotnické záchranné služby a Horské služby při řešení mimořádných událostí^{8a)} nebo při poskytování zdravotní služby přepravovanému dítěti,
- c) do 1. května 2008 pro přepravu dětí ve vozidlech zabezpečujících svoz a rozvoz dětí do mateřských a základních škol nebo přepravu dětí na sportovní, kulturní nebo společenské akce za podmínky omezení rychlosti daného vozidla na maximálně 70 km/hod.

(4) Ustanovení odstavce 1 písm. c) neplatí pro přepravu dětí v obci ve vozidle taxislužby při provozování taxislužby; dítě uvedené v písmenu c) nesmí být přepravováno na sedadle vedle řidiče a musí být připoutáno bezpečnostním pásem. Je-li však při přepravě dítěte dětská autosedačka použita, musí být splněna podmínka uvedená v odstavci 1 písm. c) bodě 2.

(5) Ustanovení odstavce 1 písm. h) neplatí pro řidiče vozidla Horské služby v případech, kdy použití ochranné přilby by mohlo ztížit nebo znemožnit komunikaci se zachraňovanou osobou.

(6) Zdravotní důvody musejí být doloženy lékařským potvrzením, kromě případů, kdy aktuální zdravotní stav zřejmě vypovídá o nenadálých zdravotních potížích projevujících se v naplnění zdravotních důvodů podle odstavce 2 písm. b) a odstavce 3 písm. a). Toto potvrzení musí mít řidič nebo přepravované dítě nebo osoba doprovázející přepravované dítě za jízdy u sebe a na požádání policisty nebo strážníka obecní policie je musí předložit ke kontrole; v případech, kdy se nejedná o trvalý stav, musí být platnost lékařského potvrzení časově omezena nejdéle na dobu 1 roku. Prováděcí právní předpis stanoví náležitosti a vzor lékařského potvrzení.

(7) Přesahuje-li počet přepravovaných dětí starších tří let počet sedadel vybavených bezpečnostními pásy nebo dětskými autosedačkami, může řidič vozidla kategorie M1 a N1²⁾ přechodně, nejdéle do 1. května 2008, na pozemních komunikacích s výjimkou dálnic a rychlostních silnic přepravovat na zadním sedadle větší počet dětí než je počet sedadel vybavených bezpečnostními pásy nebo dětskými autosedačkami bez použití zádržného bezpečnostního systému.

(8) Řidič motorového vozidla musí mít při řízení u sebe

- a) řidičský průkaz,
- b) osvědčení o registraci vozidla podle zvláštního právního předpisu²⁾,
- c) doklad prokazující pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla podle zvláštního právního předpisu⁹⁾,
- d) doklad o zdravotní způsobilosti, pokud jde o řidiče podle § 87 odst. 3.

(9) Řidič motorového vozidla, k jehož řízení opravňuje řidičské oprávnění skupiny C, C+E, D nebo D+E nebo podskupiny C1, C1+E, D1 nebo D1+E nebo řidičské oprávnění uznávané jako rovnocenné, je dále povinen mít při řízení u sebe průkaz profesní způsobilosti řidiče pro příslušnou skupinu nebo podskupinu nebo obdobný doklad vydaný jiným členským státem Evropské unie, s výjimkou vozidel stanovených zvláštním právním předpisem^{9a)}. Držitel průkazu profesní způsobilosti řidiče, který se podrobil vstupnímu školení v základním rozsahu podle

⁹⁾ Zákon č. 168/1999 Sb.

^{9a)} § 46 odst. 3 zákona č. 247/2000 Sb.

zvláštního právního předpisu^{9b)}), je oprávněn řídit motorové vozidlo skupiny C a C+E až od 21 let a motorové vozidlo skupiny D a D+E až od 23 let, s výjimkou motorového vozidla linkové osobní dopravy, pokud trasa linky nepřesahuje 50 km. Držitel průkazu profesní způsobilosti řidiče, který se podrobil vstupnímu školení v rozšířeném rozsahu podle zvláštního právního předpisu^{9b)}), je oprávněn řídit motorové vozidlo skupiny C a C+E od 18 let a motorové vozidlo skupiny D a D+E od 21 let.

(10) Průkaz profesní způsobilosti řidiče pro některou ze skupin nebo podskupin C1, C1+E, C nebo C+E platí pro všechny tyto skupiny a podskupiny. Průkaz profesní způsobilosti řidiče pro některou ze skupin nebo podskupin D1, D1+E, D nebo D+E platí pro všechny tyto skupiny a podskupiny. Věkové hranice podle odstavce 9 tím nejsou dotčeny.

(11) Povinnost podle odstavce 9 se nevztahuje na řidiče, který je občanem jiného než členského státu Evropské unie a nevykonává závislou práci^{9c)} pro zaměstnavatele usazeného na území členského státu Evropské unie ani nepodniká na území členského státu Evropské unie.

(12) Na výzvu policisty je řidič motorového vozidla povinen předložit doklady podle odstavců 8 a 9 policistovi ke kontrole. Na výzvu strážníka obecní policie ve stejnokroji nebo celníka^{9d)} ve stejnokroji je řidič motorového vozidla povinen předložit strážníkovi ve stejnokroji nebo celníkovi^{9d)} ve stejnokroji ke kontrole doklady podle odstavce 8 písm. a) a b).

(13) Řidič motorového vozidla je povinen na výzvu policisty nebo celníka^{9d)} podrobit vozidlo kontrole největší přípustné hmotnosti na nápravu, největší přípustné hmotnosti vozidla nebo jízdní soupravy nebo technického stavu vozidla nebo jízdní soupravy.

(14) Řidič vozidla ozbrojených sil je povinen na výzvu policisty nebo vojenského policisty podrobit toto vozidlo nebo jízdní soupravu kontrole technického stavu.

§ 6a

(1) Při kontrole technického stavu vozidla nebo jízdní soupravy podle § 6 odst. 13 a 14 je řidič povinen

- a) zajet k zařízení pro provedení kontroly technického stavu, pokud zajíždka, včetně cesty zpět na pozemní komunikaci, není delší než 8 kilometrů a
- b) řídit se pokyny osoby obsluhující zařízení pro kontrolu technického stavu.

(2) O výsledku kontroly technického stavu vozidla nebo jízdní soupravy vydá policie řidiči doklad.

(3) Zjistí-li se při kontrole technického stavu vozidla nebo jízdní soupravy vážná nebo nebezpečná závada²⁾, je řidič vozidla nebo jízdní soupravy povinen uhradit náklady na provedení kontroly technického stavu.

(4) Způsob provádění kontroly technického stavu, způsob stanovení nákladů na provedení kontroly technického stavu, náležitosti dokladu o výsledku technické kontroly stanoví prováděcí právní předpis.

§ 7

(1) Řidič nesmí

^{9b)} § 47 odst. 3 a 4 zákona č. 247/2000 Sb.

^{9c)} § 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

^{9d)} Zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky.

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

- a) předat řízení motorového vozidla osobě, která nesplňuje podmínky § 3 odst. 3,
- b) obtěžovat ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích ani jiné osoby zejména nadměrným hlukem, znečišťováním ovzduší, rozstříkáváním kaluží, bláta nebo zbytečným ponecháním motoru stojícího vozidla v chodu,
- c) při jízdě vozidlem držet v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení,
- d) kouřit při jízdě na motocyklu, na mopedu a na jízdním kole,
- e) na druhém sedadle motocyklu přepravovat osobu mladší 12 let.

(2) Řidič vozidla hromadné dopravy osob nesmí ve vozidle kouřit a za jízdy jíst a pít, bavit se s přepravovanými osobami a vpouštět je do prostoru vyhrazeného pro řidiče, rozjíždět se před uzavřením dveří a otevírat dveře před zastavením.

(3) Řidič vozidla taxislužby a příležitostné osobní silniční dopravy¹⁰⁾ nesmí při přepravě osob ve vozidle kouřit.

(4) Řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti převyšující 3 500 kg, zvláštního vozidla nebo jízdní soupravy musí jet ze svahu se zařazeným rychlostním stupněm. Řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti nepřevyšující 3 500 kg musí tak učinit, jestliže to vyžaduje bezpečnost jízdy.

(5) Ustanovení odstavce 1 písm. c) se nevztahuje na řidiče vozidla bezpečnostních sborů, ozbrojených sil a vojenského zpravodajství při plnění služebních povinností, řidiče vozidla obecní policie při plnění jejich povinností a řidiče vozidel jednotek požární ochrany a poskytovatele zdravotnické záchranné služby při řešení mimořádných událostí a Horské služby při řešení mimořádných událostí^{8a)}).

§ 8

Povinnosti řidiče tramvaje

(1) Pro řidiče tramvaje platí § 4, 5 a § 7 odst. 1 písm. a) a c).

(2) Řidič tramvaje je povinen mít při řízení tramvaje u sebe občanský průkaz a průkaz způsobilosti k řízení drážního vozidla podle zvláštního právního předpisu.¹¹⁾ Na výzvu policisty je řidič tramvaje povinen předložit tyto doklady policistovi ke kontrole.

§ 8a

Povinnosti učitele autoškoly

(1) Učitel autoškoly nesmí při provádění výcviku podle zvláštního právního předpisu⁴⁾

- a) požití alkoholický nápoj nebo užití návykovou látku během jízdy ve výcvikovém vozidle,
- b) sedět během jízdy ve výcvikovém vozidle bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohl být ještě pod jejich vlivem,
- c) sedět během jízdy ve výcvikovém vozidle, jestliže je jeho schopnost k vykonávání funkce učitele autoškoly snížena v důsledku jeho zdravotního stavu.

(2) Učitel autoškoly je povinen v souvislosti s prováděním výcviku podle zvláštního právního předpisu⁴⁾

¹⁰⁾ § 2 odst. 10 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění zákona č. 150/2000 Sb.

¹¹⁾ Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů.

- a) podrobit se na výzvu policisty, příslušníka Vojenské policie, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem,
- b) podrobit se na výzvu policisty, příslušníka Vojenské policie, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou.

§ 9

Povinnosti přepravované osoby

(1) Přepravovaná osoba je povinna

- a) být za jízdy připoutána na sedadle bezpečnostním pásem, pokud jím je sedadlo povinně vybaveno podle zvláštního právního předpisu²⁾,
- b) užívat za jízdy na motocyklu nebo mopedu ochrannou přilbu schváleného typu podle zvláštního právního předpisu,²⁾ kterou má nasazenou a řádně připevněnou na hlavě,
- c) neohrožovat svým chováním bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, zejména neomezovat řidiče v bezpečném ovládnutí vozidla,
- d) dbát pokynů řidiče, zejména při nastupování do vozidla a vystupování z něj.

(2) Povinnosti podle odstavce 1 písm. a) neplatí pro osobu starší 18 let a menší než 150 cm a osobu, která tak nemůže učinit ze zdravotních důvodů na základě lékařského potvrzení. Lékařské potvrzení musí mít za jízdy u sebe; v případech, kdy se nejedná o stav trvalého rázu, musí být platnost lékařského potvrzení časově omezena nejdéle na dobu jednoho roku. Náležitosti lékařského potvrzení stanoví prováděcí právní předpis. Pokud je osoba pohybově postižená přepravovaná ve vozidle na vozíku pro invalidy, musí být vozík a osoba pohybově postižená připoutána speciálním zádržným systémem schváleného provedení.²⁾

(3) Povinnosti podle odstavce 1 písm. a) dále neplatí pro bezpečnostní sbory, ozbrojené síly a vojenské zpravodajství při plnění jejich služebních povinností, obecní policii při plnění úkolů podle zákona, hasiče ve vozidle požární ochrany a záchranáře v záchranném vozidle Horské služby při řešení mimořádných událostí^{8a)}, kdy použití bezpečnostního pásu brání v rychlém opuštění vozidla, učitele jízdy při výcviku, jakož i pro zdravotnického pracovníka poskytovatele zdravotnické záchranné služby, záchranáře nebo zdravotnického pracovníka Horské služby, který v době přepravy poskytuje pacientovi zdravotní služby.

(4) Povinnost podle odstavce 1 písm. b) neplatí pro člena Horské služby v případech, kdy by použití ochranné přilby mohlo ztížit nebo znemožnit komunikaci se zachraňovaným nebo kdy použití ochranné přilby vylučuje zdravotní stav zachraňovaného.

(5) Přepravovaná osoba nesmí vyhazovat předměty z vozidla.

(6) Přepravovaná osoba při jízdě na motocyklu se musí nohama dotýkat stupaček a nesmí kouřit.

(7) Boční sezení na motocyklu je zakázáno.

Díl 2

Provozovatel vozidla

§ 10

Povinnosti provozovatele vozidla

(1) Provozovatel vozidla nesmí

- a) přikázat ani dovolit, aby bylo v provozu na pozemních komunikacích užitó vozidlo, které nesplňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem,²⁾ pokud nejde o přípojný podvozek (vozidlo) k záchrannému vozidlu Horské služby podle § 5 odst. 3 ,
- b) svěřit řízení vozidla osobě, která nesplňuje podmínky § 3 odst. 2,
- c) svěřit řízení motorového vozidla osobě, která nesplňuje podmínky podle § 3 odst. 3,
- d) přikázat nebo svěřit samostatné řízení vozidla osobě, o které nezná údaje potřebné k určení její totožnosti.

(2) Provozovatel vozidla je povinen zajistit, aby barevné provedení a označení vozidla nebylo zaměnitelné se zvláštním barevným provedením vozidel Vojenské policie podle zvláštního právního předpisu,¹²⁾ policie podle zvláštního právního předpisu,¹³⁾ celní správy podle zvláštního právního předpisu,¹⁴⁾ obecní policie podle zvláštního právního předpisu,^{14a)} Vězeňské služby České republiky (dále jen „Vězeňská služba“) podle zvláštního právního předpisu^{14b)} a vozidel jednotek požární ochrany podle zvláštního právního předpisu.^{14c)}

(3) Provozovatel vozidla a osoba, které provozovatel svěřil vozidlo s výjimkou, kdy provozovatelem vozidla je zpravodajská služba, jsou povinni na výzvu policie, krajského úřadu nebo obecního úřadu obce s rozšířenou působností sdělit skutečnosti potřebné k určení totožnosti řidiče vozidla podezřelého z porušení ustanovení tohoto zákona; tímto ustanovením není dotčeno ustanovení zvláštního právního předpisu^{14d)}.

(4) Provozovatel vozidla kategorie M2 a M3²⁾, které je vybaveno zádržným bezpečnostním systémem, je povinen zajistit, aby přepravované osoby starší 3 let nebo osoby je doprovázející byly poučeny o povinnosti použít tento zádržný bezpečnostní systém. Způsoby informování stanoví prováděcí právní předpis.

Díl 3

Pravidla provozu na pozemních komunikacích

Oddíl 1

Jízda vozidly

§ 11

Směr a způsob jízdy

(1) Na pozemní komunikaci se jezdí vpravo, a pokud tomu nebrání zvláštní okolnosti, při pravém okraji vozovky, pokud není stanoveno jinak.

(2) Na krajnici smí řidič motorového vozidla vjet jen při zastavení a stání nebo, jestliže je to nutné, při objíždění, vyhýbání, odbočování nebo otáčení; přitom musí dbát zvýšené opatrnosti.

¹²⁾ Vyhláška č. 58/1996 Sb., kterou se stanoví zevní označení a služební průkaz vojenského policisty a barevné provedení a označení dopravních prostředků Vojenské policie.

¹³⁾ Vyhláška č. 25/1998 Sb., o vnějším označení policie a prokazování příslušnosti k policii, ve znění vyhlášky č. 246/2002 Sb.

¹⁴⁾ Vyhláška č. 197/2001 Sb., o způsobu vnějšího označení a odznacích celní správy, vzorech služebních stejnokrojů a zvláštním barevném provedení a označení služebních vozidel celní správy, ve znění vyhlášky č. 246/2002 Sb.

^{14a)} Vyhláška č. 88/1996 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii.

^{14b)} § 24b zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, ve znění zákona č. 436/2003 Sb.

^{14c)} Vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany.

^{14d)} § 60 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

§ 12

Jízda v jízdnicích pruzích

(1) Mimo obec se na pozemní komunikaci o dvou nebo více jízdnicích pruzích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy jezdí v pravém jízdnicím pruhu. V ostatních jízdnicích pruzích se smí jet, jestliže je to nutné k objíždění, předjíždění, otáčení nebo odbočování.

(2) V obci na pozemní komunikaci o dvou nebo více jízdnicích pruzích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy smí řidič motorového vozidla užívat k jízdě kteréhokoliv jízdnicím pruhu; přitom se nepovažuje za předjíždění, jedou-li vozidla v jednom z jízdnicích pruhů rychleji než vozidla v jiném jízdnicím pruhu. Pokud by vozidla jedoucí současně ve všech jízdnicích pruzích bránila v jízdě rychleji jedoucímu vozidlu, musí řidič jedoucí v levém krajním jízdnicím pruhu tento pruh co nejdříve uvolnit; to neplatí, užívá-li řidič levého krajního jízdnicím pruhu k odbočování, otáčení nebo při souběžné jízdě podle odstavce 3. Řidič nákladního automobilu o celkové hmotnosti převyšující 3 500 kg, jízdnicí soupravy, jejíž celková délka přesahuje 7 m, zvláštního motorového vozidla a motocyklu s nejvyšší povolenou rychlostí do 45 km.h⁻¹ smí levý krajní jízdnicí pruh užit k jízdě, jen jestliže je to nutné k objíždění, předjíždění, otáčení nebo odbočování.

(3) Je-li na pozemní komunikaci o dvou nebo více jízdnicích pruzích v jednom směru jízdy taková hustota provozu, že se vytvoří souvislé proudy vozidel, v nichž řidič motorového vozidla může jet jen takovou rychlostí, která závisí na rychlosti vozidel jedoucích před ním, mohou jet motorová vozidla souběžně (dále jen „souběžná jízda“); přitom se nepovažuje za předjíždění, jedou-li vozidla v jednom z jízdnicích pruhů rychleji než vozidla v jiném jízdnicím pruhu.

(4) Na pozemní komunikaci o třech nebo více jízdnicích pruzích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy smí řidič nákladního automobilu o celkové hmotnosti převyšující 3 500 kg, jízdnicí soupravy, jejíž celková délka přesahuje 7 m, zvláštního motorového vozidla a motocyklu s nejvyšší povolenou rychlostí do 45 km.h⁻¹ užit k jízdě výhradně dvou jízdnicích pruhů nejbližších k pravému okraji vozovky; v ostatních jízdnicích pruzích smí jet jen tehdy, jestliže je to nutné k objíždění, otáčení nebo odbočování.

(5) Přejíždět z jednoho jízdnicím pruhu do druhého smí řidič jen tehdy, neohrozí-li a neomezí-li řidiče jedoucího v jízdnicím pruhu, do kterého přejíždí; přitom musí dávat znamení o změně směru jízdy. Při souběžné jízdě umožní řidiči vozidel jedoucích v průběžném pruhu řidičům vozidel do tohoto pruhu přejíždějících z pruhu, který přestal být průběžným, vjet tak, aby se vozidla jedoucí v průběžném pruhu a vozidla do něho přejíždějící mohla řadit střídavě po jednom do jízdnicím proudu průběžného pruhu. Tam, kde se dva jízdnicí pruhů sbíhají v jeden, aniž by bylo zřejmé, který z nich je průběžný, nesmí řidič jedoucí v levém jízdnicím pruhu ohrozit řidiče jedoucího v pravém jízdnicím pruhu.

(6) Na pozemní komunikaci o třech jízdnicích pruzích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy smí řidič přejíždět z levého jízdnicím pruhu do středního jízdnicím pruhu jen tehdy, neohrozí-li řidiče přejíždějícího do středního jízdnicím pruhu z pravého jízdnicím pruhu; obdobně se postupuje při přejíždění z levých jízdnicích pruhů do středních jízdnicích pruhů na pozemní komunikaci o čtyřech a více jízdnicích pruzích vyznačených na vozovce.

(7) Je-li pro zařazování do průběžného jízdnicím pruhu zřízen připojovací pruh, je řidič povinen před zařazením do průběžného pruhu užit připojovacího pruhu. Při zařazování z připojovacího pruhu do průběžného pruhu řidič nesmí ohrozit řidiče jedoucí v průběžném pruhu. Není-li připojovací pruh zřízen, je řidič povinen dát přednost v jízdě vozidlům jedoucím v průběžném pruhu.

(8) Nejsou-li jízdnicí pruhů na vozovce vyznačeny, rozumí se pro účely odstavců 3 a 5 jízdnicím pruhem část vozovky dovolující jízdu vozidel jiných než dvoukolových (motocyklů) v jízdnicím pruhu za sebou.

Jízda ve zvláštních případech

§ 13

(1) Podél nástupního nebo ochranného ostrůvku se jezdí vpravo; vlevo se smí jet jen tehdy, brání-li jízdě vpravo překážka, nebo jestliže je to bezpečnější s ohledem na rozměry vozidla, nebo nákladu. Při jízdě podél nástupního nebo ochranného ostrůvku je nutno dbát zvýšené opatrnosti. Podél tramvaje se jezdí vpravo, pokud není dopravní značkou „Objíždění tramvaje“ povolena jízda vlevo.

(2) Na tramvajový pás v úrovni vozovky se smí v podélném směru vjet jen při objíždění, předjíždění, odbočování, otáčení, vjíždění na pozemní komunikaci nebo vyžadují-li to zvláštní okolnosti, například není-li mezi tramvajovým pásem a okrajem vozovky dostatek místa; tramvajový pás zvýšený nad nebo snížený pod úroveň vozovky nebo od vozovky jinak oddělený například obrubníkem se smí přejíždět jen příčně, a to na místě k tomu přizpůsobeném. Při vjíždění na tramvajový pás nesmí řidič ohrozit ani omezit v jízdě tramvaj.

§ 14

(1) Je-li vyznačen jízdní pruh dopravní značkou „Vyhrazený jízdní pruh“ (dále jen „vyhrazený jízdní pruh“) pro určitý druh vozidel, platí pro řidiče ostatních vozidel obdobně § 13 odst. 2, a je-li vyhrazený jízdní pruh vyznačen na tramvajovém pásu, též § 21 odst. 7.

(2) Přejíždí-li řidič vozidla, pro které je vyhrazen jízdní pruh, z vyhrazeného jízdního pruhu do přilehlého jízdního pruhu, řidič vozidla jedoucí v tomto pruhu mu to musí umožnit snížením rychlosti jízdy, popřípadě i zastavením vozidla. Řidič vozidla ve vyhrazeném jízdním pruhu je povinen dávat znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit řidiče ostatních vozidel.

(3) Jede-li vozidlo, pro které je vyhrazen jízdní pruh, ve vyhrazeném jízdním pruhu nebo tramvaj jinou rychlostí než ostatní vozidla jedoucí stejným směrem, nejde o vzájemné předjíždění.

(4) Je-li provoz ve vyhrazeném jízdním pruhu vyznačeném na tramvajovém pásu řízen světelnými signály pro tramvaje, řídí se řidič vozidla jedoucí v tomto jízdním pruhu těmito světelnými signály.

§ 15

(1) Za vozidlem hromadné dopravy osob, které zastavilo v obci v zastávce bez nástupního ostrůvku nebo bez nástupiště na zvýšeném tramvajovém pásu, musí řidič jiného vozidla zastavit vozidlo; je-li v zastávce více vozidel hromadné dopravy osob, musí zastavit za druhým z nich. V jízdě smí pokračovat teprve tehdy, neohrozí-li již cestující, kteří nastupují nebo vystupují. To neplatí, zastaví-li autobus, nebo trolejbus u okraje vozovky.

(2) Za autobusem s označením „Označení autobusu přepravujícího děti“, který zastavil v označené zastávce, musí řidič jiného vozidla zastavit vozidlo. Pokračovat v jízdě může až po odjezdu autobusu ze zastávky. Řidiči protijedoucích vozidel musí přihlídnout k možnosti vběhnutí dětí do vozovky a jízdu přizpůsobit tak, aby děti nebyly ohroženy.

§ 16

Objíždění

Řidič, který při objíždění vozidla, jež zastavilo nebo stojí, nebo při objíždění překážky provozu na pozemních komunikacích anebo chodce vybočuje ze směru své jízdy, nesmí ohrozit

ani omezit protijedoucí řidiče a ohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Přitom musí dávat znamení o změně směru jízdy.

§ 17

Předjíždění

(1) Předjíždí se vlevo. Vpravo se předjíždí vozidlo, které mění směr jízdy vlevo a není-li již pochybnosti o dalším směru jeho jízdy. Při jízdě v připojovacím nebo odbočovacím pruhu se smí vpravo předjíždět též vozidlo jedoucí v průběžném pruhu. Odbočovací pruh je přídatný jízdní pruh určený pro odbočování (vyřazování) vozidel z průběžného jízdního pruhu.

(2) Řidič, který při předjíždění vybočuje ze směru své jízdy, musí dávat znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit řidiče jedoucí za ním. Řidič musí dát znamení o změně směru jízdy při předjíždění cyklisty.

(3) Řidič, který se po předjetí zařazuje před vozidlo, které předjel, musí dávat znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit ani omezit řidiče vozidla, které předjel.

(4) Řidič předjížděného vozidla nesmí zvyšovat rychlost jízdy ani jinak bránit předjíždění.

(5) Řidič nesmí předjíždět

- a) nemá-li před sebe rozhled na takovou vzdálenost, která je nutná k bezpečnému předjetí,
- b) jestliže by se nemohl bezpečně zařadit před vozidlo nebo vozidla, která hodlá předjet,
- c) jestliže by ohrozil nebo omezil protijedoucí řidiče nebo ohrozil jiné účastníky provozu na pozemních komunikacích,
- d) na přechodu pro chodce nebo na přejezdu pro cyklisty a bezprostředně před nimi,
- e) dává-li řidič vpředu jedoucího vozidla znamení o změně směru jízdy vlevo a není-li možné předjetí vpravo podle odstavce 1 nebo předjetí v dalším volném jízdním pruhu vyznačeném na vozovce v tomtéž směru jízdy,
- f) na křižovatce a v těsné blízkosti před ní; tento zákaz neplatí,
 1. jde-li o předjíždění vpravo podle odstavce 1,
 2. jde-li o předjíždění jízdních kol, mopedů a motocyklů bez postranního vozíku,
 3. na hlavní pozemní komunikaci,
 4. na křižovatce s řízeným provozem,
- g) na železničním přejezdu a v těsné blízkosti před ním.

§ 18

Rychlost jízdy

(1) Rychlost jízdy musí řidič přizpůsobit zejména svým schopnostem, vlastnostem vozidla a nákladu, předpokládanému stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, její kategorii a třídě, povětrnostním podmínkám a jiným okolnostem, které je možno předvídat; smí jet jen takovou rychlostí, aby byl schopen zastavit vozidlo na vzdálenost, na kterou má rozhled.

(2) Řidič nesmí

- a) snížit náhle rychlost jízdy nebo náhle zastavit, pokud to nevyžaduje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích,
- b) omezovat plynulost provozu na pozemních komunikacích, zejména bezdůvodně pomalou jízdou a pomalým předjížděním.

(3) Řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti nepřevyšující 3 500 kg a autobusu smí jet mimo obec rychlostí nejvýše 90 km.h⁻¹; na dálnici a silnici pro motorová vozidla rychlostí nejvýše 130 km.h⁻¹. Řidič jiného motorového vozidla smí jet rychlostí nejvýše 80 km.h⁻¹.

(4) V obci smí jet řidič rychlostí nejvýše 50 km.h⁻¹, a jde-li o dálnici nebo silnici pro motorová vozidla, nejvýše 80 km.h⁻¹.

(5) Řidič nesmí překročit nejvyšší povolenou rychlost vozidla,²⁾ a jde-li o jízdní soupravu, nejvyšší povolenou rychlost žádného z vozidel soupravy.

(6) Místní úpravou provozu na pozemních komunikacích podle § 61 odst. 2 lze nejvyšší dovolenou rychlost podle odstavců 3 a 4 snížit.

(7) Místní úpravou provozu na pozemních komunikacích podle § 61 odst. 2 lze nejvyšší dovolenou rychlost podle odstavce 4 zvýšit, maximálně však o 30 km.h⁻¹.

(8) Při použití sněhových řetězů na vozidle smí jet řidič rychlostí nejvýše 50 km.h⁻¹.

(9) Ustanovení odstavců 3, 4 a 8 neplatí pro řidiče zpravodajských služeb¹⁵⁾, Generální inspekce bezpečnostních sborů⁴⁵⁾ a stanovených útvarů policie a stanovených útvarů celních orgánů, je-li to nezbytně nutné k plnění úkolů stanovených zvláštním právním předpisem,¹⁶⁾ je však povinen dbát potřebné opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost silničního provozu na pozemních komunikacích. Útvary policie stanoví ministr vnitra. Útvary celních orgánů stanoví ministr financí.

§ 19

Vzdálenost mezi vozidly

(1) Řidič vozidla jedoucí za jiným vozidlem musí ponechat za ním dostatečnou bezpečnostní vzdálenost, aby se mohl vyhnout srážce v případě náhlého snížení rychlosti nebo náhlého zastavení vozidla, které jede před ním.

(2) Řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti převyšující 3 500 kg, jízdní soupravy, jejíž celková délka přesahuje 10 m, a zvláštního vozidla²⁾ musí mimo obec zachovávat za vozidlem jedoucím před ním takovou vzdálenost, aby se předjíždějící vozidlo mohlo před něj bezpečně zařadit; to neplatí, připravuje-li se k předjíždění, při předjíždění a při souběžné jízdě.

(3) Řidič, který nehodlá nebo nemůže projet podél tramvaje vpravo, musí za ní jet v takové vzdálenosti, aby umožnil projetí podél tramvaje ostatním řidičům.

§ 20

Vyhýbání

Řidiči protijedoucích vozidel se vyhýbají vpravo, včas a v dostatečné míře. Nemohou-li se bezpečně vyhnout, musí dát přednost v jízdě ten, na jehož straně jízdy je překážka nebo zúžená vozovka. Musí-li jeden z nich couvat, učiní tak ten, pro něhož je to snazší nebo méně nebezpečné. Není-li možno se vyhnout protijedoucí tramvaji vpravo, vyhýbá se jí vlevo.

¹⁵⁾ Zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁵⁾ Zákon č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů.

¹⁶⁾ Například zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 67/1992 Sb., o Vojenském obranném zpravodajství, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

§ 21

Odbočování

(1) Při odbočování na křižovatce nebo na místo ležící mimo pozemní komunikaci musí řidič dávat znamení o změně směru jízdy; při odbočování nesmí ohrozit řidiče jedoucí za ním a musí dbát zvýšené opatrnosti.

(2) Vyžadují-li to okolnosti, například při přepravě dlouhého nákladu, musí řidič zajistit bezpečné odbočení pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby.

(3) Před odbočováním vpravo se musí řidič zařadit co nejbližší k pravému okraji vozovky; musí-li přitom s ohledem na rozměry vozidla nebo nákladu vybočit ze směru své jízdy vlevo, dává vždy jen znamení o změně směru jízdy vpravo. Před odbočováním vlevo se musí zařadit co nejdále vlevo v části vozovky určené pro jeho směr jízdy s ohledem na rozměry vozidla nebo nákladu a šířku vozovky. Odbočují-li řidiči protijedoucích vozidel vlevo, vyhýbají se vlevo.

(4) Řidič, který při odbočování opouští průběžný pruh, musí co nejdříve vjet na odbočovací pruh, je-li vyznačen.

(5) Řidič odbočující vlevo musí dát přednost v jízdě protijedoucím motorovým i nemotorovým vozidlům, jezdcům na zvířeti, protijedoucím organizovaným útvarům chodců a průvodcům hnaných zvířat se zvířaty, tramvajím jedoucím v obou směrech a vozidlům jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu, pro něž je tento jízdni pruh vyhrazen.

(6) Řidič odbočující vpravo musí dát přednost v jízdě vozidlům jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu, pro něž je tento jízdni pruh vyhrazen. Tam, kde je povolena jízda podél tramvaje vlevo, musí dát přednost v jízdě i tramvaji.

(7) Tramvaj, která při odbočování nebo jiné změně směru jízdy křížuje směr jízdy vozidla jedoucího po její pravé nebo levé straně a dává znamení o změně směru jízdy, má přednost v jízdě.

§ 22

Jízda křižovatkou

(1) Řidič přijíždějící na křižovatku po vedlejší pozemní komunikaci označené dopravní značkou „Dej přednost v jízdě!“ nebo „Stůj, dej přednost v jízdě!“ musí dát přednost v jízdě vozidlům nebo jezdcům na zvířatech přijíždějícím po hlavní pozemní komunikaci nebo organizované skupině chodců nebo průvodcům hnaných zvířat se zvířaty přicházejícím po hlavní pozemní komunikaci.

(2) Nevyplyvá-li přednost v jízdě z ustanovení odstavce 1, musí dát řidič přednost v jízdě vozidlům nebo jezdcům na zvířatech přijíždějícím zprava nebo organizované skupině chodců nebo průvodcům hnaných zvířat se zvířaty přicházejícím zprava.

(3) Řidič nesmí vjet do křižovatky, nedovoluje-li mu situace pokračovat v jízdě v křižovatce a za křižovatkou, takže by byl nucen zastavit vozidlo v křižovatce. To neplatí, pokud řidič zastavuje vozidlo v křižovatce za účelem plnění povinnosti podle § 5 odst. 1 písm. h) nebo při odbočení vlevo podle § 21 odst. 5.

(4) Na příkaz dopravní značky „Stůj, dej přednost v jízdě!“ musí řidič zastavit vozidlo na takovém místě, odkud má do křižovatky náležitý rozhled.

(5) Řidič vjíždějící na kruhový objezd označený dopravními značkami „Kruhový objezd“ společně se značkou „Dej přednost v jízdě!“ nebo „Kruhový objezd“ společně se značkou „Stůj, dej přednost v jízdě!“ musí dát přednost v jízdě vozidlům a jezdcům na zvířatech jedoucím po kruhovém objezdu a organizovanému útvaru chodců a průvodci vedených a hnaných zvířat se zvířaty jdoucím po kruhovém objezdu.

§ 23

Vjíždění na pozemní komunikaci

(1) Při vjíždění z místa ležícího mimo pozemní komunikaci na pozemní komunikaci musí dát řidič přednost v jízdě vozidlům nebo jezdcům na zvířatech jedoucím po pozemní komunikaci nebo organizovanému útvaru chodců nebo průvodcům hnaných zvířat se zvířaty jdoucím po pozemní komunikaci. To platí i při vjíždění z účelové pozemní komunikace nebo ze stezky pro cyklisty nebo z obytné nebo pěší zóny na jinou pozemní komunikaci.

(2) Vyžadují-li to okolnosti, zejména nedostatečný rozhled, musí řidič zajistit bezpečné vjetí na pozemní komunikaci pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby.

(3) Vozidla vjíždějící na pozemní komunikaci musí být předem očištěna tak, aby neznečišťovala pozemní komunikaci.

§ 24

Otáčení a couvání

(1) Při otáčení platí obdobně ustanovení o odbočování (§ 21) a při otáčení na křižovatce též ustanovení o jízdě křižovatkou (§ 22).

(2) Při couvání řidič nesmí ohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích.

(3) Vyžadují-li to okolnosti, zejména nedostatečný rozhled, musí řidič zajistit bezpečné otáčení nebo couvání pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby.

(4) Řidič nesmí otáčet a couvat

- a) na nepřehledných nebo jinak nebezpečných místech, například v nepřehledné zatáčce a v její těsné blízkosti, před nepřehledným vrcholem stoupání pozemní komunikace, na něm a za ním,
- b) na křižovatce s řízeným provozem a v její těsné blízkosti,
- c) na přechodu pro chodce,
- d) na přejezdu pro cyklisty,
- e) na železničním přejezdu a v jeho těsné blízkosti,
- f) v tunelu a v jeho těsné blízkosti,
- g) na pozemní komunikaci s jednosměrným provozem; smí však couvat, jestliže je to nezbytně nutné, například k zjetí do řady stojících vozidel nebo vyjetí z ní.

Zastavení a stání

§ 25

(1) Řidič smí zastavit a stát jen

- a) vpravo ve směru jízdy co nejbliže k okraji pozemní komunikace a na jednosměrné pozemní komunikaci vpravo i vlevo,
- b) v jedné řadě a rovnoběžně s okrajem pozemní komunikace; nedojde-li k ohrožení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, smí v obci řidič vozidla o celkové hmotnosti nepřevyšující 3 500 kg zastavit a stát kolmo, popřípadě šikmo k okraji pozemní komunikace nebo zastavit v druhé řadě.

(2) Ve druhé řadě smí při výkonu taxislužby zastavit řidič taxislužby, je však povinen dbát potřebné opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích.

(3) Při stání musí zůstat volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m pro každý směr jízdy; při zastavení musí zůstat volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m pro oba směry jízdy.

(4) Při zastavení a stání nesmí řidič znemožnit ostatním řidičům vyjetí z řady stojících vozidel. Při zastavení a stání vedle vozidla s označením „Označení vozidla přepravujícího osobu těžce pohybově postiženou“ musí ponechat boční odstup nejméně 1,2 m.

(5) Zajíždí-li řidič za účelem zastavení nebo stání k okraji pozemní komunikace nebo k chodníku, musí dávat znamení o změně směru jízdy.

(6) Řidič vozidla, které zastavilo nebo stálo a opět vyjíždí od okraje pozemní komunikace nebo od chodníku, musí dávat znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Řidiči autobusu hromadné dopravy osob nebo trolejbusu musí v obci řidiči ostatních vozidel umožnit vyjetí ze zastávky nebo ze zastávkového pruhu, a to snížením rychlosti jízdy, popřípadě i zastavením vozidla; řidič autobusu nebo trolejbusu přitom nesmí ohrozit zejména řidiče vozidel jedoucích stejným směrem.

§ 26

(1) Otevírat dveře nebo boční stěny vozidla, jakož i nastupovat do vozidla nebo vystupovat z něho se smí jen tehdy, není-li tím ohrožena bezpečnost nastupujících nebo vystupujících osob ani jiných účastníků provozu na pozemních komunikacích.

(2) Řidič, který se hodlá vzdálit od vozidla tak, že nemůže v případě potřeby okamžitě zasáhnout, musí učinit taková opatření, aby vozidlo nemohlo ohrozit bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a nemohla je neoprávněně užít jiná osoba. Je-li vozidlo povinně vybaveno zařízením proti neoprávněnému použití²⁾ musí je řidič užít. Řidič motorového vozidla nebo jízdní soupravy povinně vybavených zakládacími klíny²⁾ jich musí užít, je-li třeba zajistit vozidlo nebo soupravu proti pohybu.

(3) Řidič motorového vozidla, které je povinně vybaveno přenosným výstražným trojúhelníkem,²⁾ musí tohoto trojúhelníku užít po dobu nouzového stání například při přerušení jízdy pro závadu na vozidle nebo nákladu, v důsledku dopravní nehody nebo pro náhlou nevolnost, jestliže takové vozidlo tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích. Trojúhelník musí umístit na okraj vozovky tak, aby byl pro přijíždějící řidiče včas a zřetelně viditelný, a to ve vzdálenosti nejméně 50 m, na dálnici nejméně 100 m za vozidlem. V obci může být tato vzdálenost, vyžadují-li to okolnosti, kratší. Je-li motorové vozidlo vybaveno výstražným světelným zařízením,²⁾ musí ho řidič užít nejméně po dobu, než výstražný trojúhelník umístí na vozovce.

§ 27

(1) Řidič nesmí zastavit a stát

- a) v nepřehledné zatáčce a v její těsné blízkosti,
- b) před nepřehledným vrcholem stoupání pozemní komunikace, na něm a za ním,
- c) na přechodu pro chodce nebo na přejezdu pro cyklisty a ve vzdálenosti kratší než 5 m před nimi,
- d) na křižovatce a ve vzdálenosti kratší než 5 m před hranicí křižovatky a 5 m za ní; tento zákaz neplatí v obci na křižovatce tvaru „T“ na protější straně vyústující pozemní komunikace,
- e) v přípojovacím nebo odbočovacím pruhu,

- f) u zastávky tramvaje, autobusu nebo trolejbusu bez nástupního ostrůvku v úseku, který začíná dopravní značkou „Zastávka autobusu“, „Zastávka tramvaje“ nebo „Zastávka trolejbusu“ a končí ve vzdálenosti 5 m za označníkem zastávky, a tam, kde taková dopravní značka není, ve vzdálenosti kratší než 30 m před a 5 m za označníkem zastávky; je-li prostor zastávky vyznačen vodorovnou dopravní značkou „Zastávka autobusu nebo trolejbusu“ nebo „Zastávka tramvaje“, platí tento zákaz jen pro vyznačený prostor,
- g) na železničním přejezdu, v podjezdu a v tunelu a ve vzdálenosti kratší než 15 m před nimi a za nimi,
- h) v místě, kde by vozidlo zakrývalo svislou dopravní značku nebo vodorovnou dopravní značku „Směrové šipky“ nebo „Nápis na vozovce“,
- i) ve vyhrazeném jízdním pruhu,
- j) v jízdních pružích vyznačených na vozovce mimo pravého jízdního pruhu,
- k) ve vzdálenosti kratší než 5 m od začátku a konce vodorovné dopravní značky „Podélná čára souvislá“ nebo nástupního ostrůvku tam, kde by mezi touto dopravní značkou nebo nástupním ostrůvkem a vozidlem nezůstal volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m,
- l) na mostě,
- m) v tunelu; to neplatí v případě nouzového stání na místě označeném dopravní značkou „Nouzové stání“; v případě nouzového stání musí řidič vypnout motor,
- n) před vjezdem na pozemní komunikaci z polní nebo lesní cesty nebo z místa ležícího mimo pozemní komunikaci,
- o) na vyhrazeném parkovišti, nejde-li o vozidlo, pro které je parkoviště vyhrazeno; to neplatí, jde-li o zastavení a stání, které nepřekročí dobu tří minut a které neohrozí ani neomezí ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích, popřípadě neomezí řidiče vozidel, pro něž je parkoviště vyhrazeno,
- p) na tramvajovém pásu,
- r) na silniční vegetaci, pokud to není povoleno místní úpravou provozu na pozemní komunikaci,
- s) na jiných místech, kde by tím byla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, zejména jízda ostatních vozidel.

(2) V době od 5.00 do 19.00 hodin je zakázáno stání tam, kde by nezůstal mezi vozidlem a nejbližší tramvajovou kolejnicí volný jízdní pruh široký nejméně 3,5 m.

(3) Na silnicích I. třídy a za snížené viditelnosti i na silnicích II. a III. třídy¹⁾ je mimo obec zakázáno zastavení a stání jinde než na místech označených dopravní značkou jako parkoviště.

(4) Na dopravním okruhu označeném dopravní značkou „Okruh“ nebo „Změna směru okruhu“ je zakázáno stání.

(5) O odstranění vozidla, které neoprávněně stojí na vyhrazeném parkovišti, rozhodne policista nebo strážník obecní policie; vozidlo se odstraní na náklad jeho provozovatele.

Železniční přejezd

§ 28

(1) Před železničním přejezdem si musí řidič počínat zvláště opatrně, zejména se přesvědčit, zda může železniční přejezd bezpečně přejet.

(2) Vozidla se před železničním přejezdem řadí za sebou v pořadí, ve kterém přijela. Nejde-li o souběžnou jízdu nebo o jízdu podle § 12 odst. 2, smějí vozidla přejíždět přes železniční přejezd jen v jednom jízdním proudu.

(3) Ve vzdálenosti 50 m před železničním přejezdem a při jeho přejíždění smí řidič jet rychlostí nejvýše 30 km.h⁻¹. Svítí-li přerušované bílé světlo signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení, smí 50 m před železničním přejezdem a při jeho přejíždění jet rychlostí nejvýše 50 km.h⁻¹. Při přejíždění železničního přejezdu nesmí řidič zbytečně prodlužovat dobu jeho přejíždění.

(4) Dojde-li k zastavení vozidla na železničním přejezdu, musí jeho řidič odstranit vozidlo mimo železniční trať,¹⁷⁾ a nemůže-li tak učinit, musí neprodleně učinit vše, aby řidiči kolejových vozidel byli před nebezpečím včas varováni.

(5) Před železničním přejezdem, u kterého je umístěna dopravní značka „Stůj, dej přednost v jízdě!“, musí řidič zastavit vozidlo na takovém místě, odkud má náležitý rozhled na trať.

§ 29

(1) Řidič nesmí vjíždět na železniční přejezd

- a) je-li dávana výstraha dvěma červenými střídavě přerušovanými světly signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení,
- b) je-li dávana výstraha přerušovaným zvukem houkačky nebo zvonku přejezdového zabezpečovacího zařízení,
- c) sklápějí-li se, jsou-li sklopeny nebo zdvihají-li se závory,
- d) je-li již vidět nebo slyšet přijíždějící vlak nebo jiné drážní vozidlo nebo je-li slyšet jeho houkání, nebo pískání; toto neplatí, svítí-li přerušované bílé světlo signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení,
- e) dává-li znamení k zastavení vozidla zaměstnanec dráhy kroužením červeným nebo žlutým praporkem a za snížené viditelnosti kroužením červeným světlem,
- f) nedovoluje-li situace za železničním přejezdem jeho bezpečné přjetí a pokračování v jízdě.

(2) V případech uvedených v odstavci 1 písmeno a), b) a c) smí řidič vjíždět na železniční přejezd pouze tehdy, jestliže před železničním přejezdem dostal od pověřeného zaměstnance provozovatele dráhy¹¹⁾ k jízdě přes železniční přejezd ústní souhlas. V tomto případě je řidič povinen řídit se při jízdě přes železniční přejezd pokyny pověřeného zaměstnance provozovatele dráhy. Pověřený zaměstnanec provozovatele dráhy je povinen se na požádání řidiče prokázat platným pověřením provozovatele dráhy.

§ 30

Znamení o změně směru jízdy

(1) Znamení o změně směru jízdy musí řidič dávat kromě případů uvedených v jednotlivých ustanoveních také vždy při změně směru jízdy, vybočování z něho nebo jestliže to vyžaduje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

(2) Znamení o změně směru jízdy musí řidič dávat včas před započítím jízdního úkonu s ohledem na okolnosti provozu na pozemních komunikacích, zejména na řidiče jedoucí za ním a na povahu jízdního úkonu.

¹⁷⁾ § 9 vyhlášky č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah.

(3) Znamení o změně směru jízdy se dává směrovými světly. Není-li jimi vozidlo vybaveno nebo při jejich poruše, dává se znamení upažením. Paží ohnutou v lokti nahoru se dává znamení o změně směru jízdy na opačnou stranu. Vyžadují-li to okolnosti, zejména není-li znamení dávané směrovými světly nebo paží dostatečně viditelné například pro šířku nákladu nebo za snížené viditelnosti, musí se dávat znamení jiným zřetelným způsobem například způsobem a náležitě poučenou osobou. Jinak smí řidič provést zamýšlený jízdní úkon jen tehdy a takovým způsobem, aby nebyli ohroženi ani omezeni ostatní účastníci provozu na pozemních komunikacích.

(4) Znamení o změně směru jízdy dávané směrovými světly ponechá řidič jen do doby ukončení změny směru jízdy, vybočení z něho nebo pokud vozidlo nezaujme místo v jízdním pruhu, do kterého přejíždí. Znamení o změně směru jízdy paží se dává jen před započítáním jízdního úkonu.

(5) Při vyjíždění na kruhový objezd a jízdě po kruhovém objezdu, nepřejíždí-li z jednoho jízdního pruhu do druhého podle § 12 odst. 5, řidič nedává znamení o změně směru jízdy; při vyjíždění z kruhového objezdu řidič je povinen dát znamení o změně směru jízdy.

§ 31

Výstražná znamení

(1) Je-li to nutné k odvrácení hrozícího nebezpečí, dává řidič zvukové výstražné znamení. Mimo obec může řidič dávat zvukové výstražné znamení i tehdy, je-li to nutné k upozornění řidiče předjížděného vozidla.

(2) Místo zvukového výstražného znamení smí řidič dávat světelné výstražné znamení krátkým přerušovaným rozsvícením dálkového světla nebo přepínáním potkávacích a dálkových světel; k upozornění řidiče předjížděného vozidla je smí dávat i v obci.

(3) Je-li nutné upozornit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích na hrozící nebezpečí, zejména v případech, kdy je nutné náhle snížit rychlost jízdy nebo zastavit vozidlo, dává řidič světelné výstražné znamení zapnutím výstražného světelného zařízení.

(4) Výstražné znamení se užívá jen po dobu nezbytně nutnou.

Osvětlení vozidel

§ 32

(1) Motorové vozidlo musí mít za jízdy rozsvícena obrysová světla a potkávací světla nebo světla pro denní svícení, pokud je jimi vybaveno podle zvláštního právního předpisu²⁾. Tramvaj musí mít rozsvícena potkávací světla nebo světla pro denní svícení.

(2) Vozidlo musí mít za jízdy při snížené viditelnosti rozsvícena obrysová a potkávací nebo dálková světla, pokud je jimi vybaveno podle zvláštního právního předpisu²⁾.

(3) Řidič nesmí užít dálková světla, je-li vozovka dostatečně a souvisle osvětlena nebo mohl-li by být oslněn řidič protijedoucího vozidla, řidič vozidla jedoucího před ním nebo jiný účastník provozu na pozemních komunikacích, strojvedoucí vlaku, řidič jiného drážního vozidla nebo řidič plavidla. Při zastavení vozidla před železničním přejezdem nesmí řidič užít ani potkávací světla, pokud by jimi mohl oslnit řidiče vozidla v protisměru.

(4) Přední světla do mlhy smí řidič užít jen za mlhy, sněžení nebo hustého deště. Zadní světla do mlhy musí řidič za mlhy, sněžení nebo hustého deště užít vždy.

(5) Činná plocha světel nesmí být zakryta nebo nadměrně znečištěna.

§ 33

(1) Motorové vozidlo nebo jízdní souprava, jejichž rozměry nebo rozměry nákladu přesahují míry stanovené zvláštním právním předpisem,²⁾ musí mít za jízdy rozsvícena obrysová a potkávací světla.

(2) Vozidlo stojící za snížené viditelnosti v obci na místě, kde tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích, nebo na pozemní komunikaci mimo obec, musí mít rozsvícena alespoň na straně přivrácené ke středu pozemní komunikace obrysová nebo parkovací světla, popřípadě musí být osvětleno na straně přivrácené ke středu pozemní komunikace alespoň jedním bílým neoslňujícím světlem viditelným zepředu i zezadu. To neplatí na parkovišti.

§ 34

Vlečení motorových vozidel

(1) Při vlečení motorového vozidla se smí jet rychlostí nejvýše 60 km.h⁻¹.

(2) Motorové vozidlo se smí vléci na laně jen tehdy, má-li bez závad řízení a účinné brzdy.

(3) Motorové vozidlo se smí vléci na tyči jen tehdy, má-li bez závad řízení. Nemá-li vlečené vozidlo účinné brzdy, nesmí jeho okamžitá hmotnost být vyšší než okamžitá hmotnost vlečného vozidla.

(4) Při vlečení motorového vozidla musí být délka spojnice taková, aby vzdálenost mezi vozidly nebyla větší než 6 m; užije-li se lana, nesmí být vzdálenost mezi vozidly menší než 2,5 m, a užije-li se tyče, nesmí být menší než 1 m. Spojnice musí být zřetelně označena (tyč příčnými červenými a bílými pruhy o šířce 75 mm, lano červeným praporkem nebo štítkem o rozměru nejméně 300 x 300 mm).

(5) Řidiči vlečného a vlečeného vozidla jsou povinni si předem dohodnout způsob dorozumívání během jízdy.

(6) Vlečení více než jednoho motorového vozidla nebo motorového vozidla s přívěsem je zakázáno. Smí se však vléci motorové vozidlo s návěsem. Za motorovým vozidlem s přívěsem se nesmí vléci jiné motorové vozidlo. Motocykl bez postranního vozíku a moped se nesmí vléci nebo užít jako vlečné vozidlo.

(7) Autobus nebo motorové vozidlo vlečené pomocí zvláštního zařízení se smí vléci jen bez přepravovaných osob.

(8) U vlečného vozidla musí být rozsvícena obrysová a potkávací světla. Vlečené vozidlo musí být zezadu viditelně označeno výstražným trojúhelníkem například za sklem, na zadním čele korby.

(9) Za snížené viditelnosti musí být u vlečeného vozidla rozsvícena obrysová nebo potkávací světla. Při jejich poruše musí být vozidlo osvětleno na straně ke středu vozovky vpředu neoslňujícím bílým světlem a vzadu alespoň jedním červeným světlem; tato světla musí být dobře viditelná a nesmějí být umístěna dále než 400 mm od bočního obrysu vozidla.

Oddíl 2

Jízda vozidly ve zvláštních případech

Provoz na dálnici

§ 35

(1) Na dálnici je dovolen jen provoz motorových vozidel a jízdních souprav, jejichž nejvyšší dovolená rychlost²⁾ není nižší než 80 km.h⁻¹. V úseku dálnice procházejícím obcí je dovolen

i provoz motorových vozidel a jízdních souprav pro veřejnou hromadnou dopravu, jejichž nejvyšší povolená rychlost²⁾ není nižší než 65 km.h⁻¹. Mimo obslužná zařízení dálnice je ostatním účastníkům provozu na pozemních komunikacích zakázán vstup na dálnici, chůze a jízda po dálnici.

(2) Řidič smí na dálnici vjíždět a z dálnice vyjíždět jen na místech k tomu určených.

(3) Zákaz provozu podle odstavců 1 a 2 neplatí pro vozidla správce komunikace oprávněně užitá při její správě a údržbě.

§ 36

(1) Řidiči je na dálnici zakázáno

- a) zastavení a stání jinde než na místech označených jako parkoviště. Při nouzovém stání podle § 26 odst. 3 musí vozidlo stát na krajnici, a jen není-li to možné, na vozovce. Takové vozidlo musí řidič vždy označit jako překážku provozu na pozemních komunikacích; jde-li o motorové vozidlo povinně vybavené přenosným výstražným trojúhelníkem,²⁾ musí řidič umístit trojúhelník podle § 26 odst. 3,
- b) otáčení, couvání a vjíždění na střední dělicí pás včetně míst, kde je pás přerušen.

(2) Dojde-li během jízdy na vozidle nebo nákladu k závadě, pro kterou nelze dosáhnout na rovině rychlosti nejméně 80 km.h⁻¹, musí řidič dálnici opustit na nejbližším výjezdu.

(3) Vlečení motorového vozidla je dovoleno jen tehdy, jestliže je to nutné k jeho odstranění z dálnice. Vozidlo smí být vlečeno jen k nejbližšímu výjezdu, kde musí dálnici opustit.

(4) Řidič nákladního automobilu o celkové hmotnosti převyšující 3 500 kg a řidič jízdní soupravy, jejíž celková délka přesahuje 7 m, nesmí předjíždět jiné vozidlo, pokud k jeho předjetí nemá dostatečnou rychlost, takže by omezil v jízdě ostatní vozidla svou výrazně nižší rychlostí jízdy.

§ 37

Není-li v tomto oddílu stanoveno jinak, platí pro provoz na dálnici ostatní ustanovení tohoto zákona.

§ 38

Ustanovení o provozu na dálnici platí i na silnici pro motorová vozidla.

Provoz v obytné a pěší zóně

§ 39

(1) Obytná zóna je zastavěná oblast, jejíž začátek je označen dopravní značkou „Obytná zóna“ a konec je označen dopravní značkou „Konec obytné zóny“.

(2) Pěší zóna je oblast, jejíž začátek je označen dopravní značkou „Pěší zóna“ a konec je označen dopravní značkou „Konec pěší zóny“.

(3) V obytné a pěší zóně smějí chodci užívat pozemní komunikaci v celé její šířce, přičemž se na ně nevztahuje § 53. Hry dětí na pozemní komunikaci jsou dovoleny jen v obytné zóně.

(4) Do pěší zóny je povolen vjezd jen vozidlům vyznačeným ve spodní části dopravní značky podle odstavce 2.

(5) V obytné zóně a pěší zóně smí řidič jet rychlostí nejvýše 20 km.h⁻¹. Přitom musí dbát zvýšené ohleduplnosti vůči chodcům, které nesmí ohrozit; v případě nutnosti musí zastavit vozidlo. Stání je dovoleno jen na místech označených jako parkoviště.

(6) Za účelem organizování dopravy může obec v obecně závazné vyhlášce obce vydané v přenesené působnosti vymezit místní komunikace nebo jejich úseky v obytné zóně, které nelze užít ke stání nákladního vozidla²⁾ nebo jízdní soupravy.²⁾

(7) V obytné zóně a pěší zóně musí chodci umožnit vozidlům jízdu. To platí i pro děti hrající si v obytné zóně.

§ 40

Není-li v tomto oddílu stanoveno jinak, platí pro provoz v obytné zóně a pěší zóně ostatní ustanovení tohoto zákona.

§ 40a

Provoz vozidel v zimním období

(1) V období od 1. listopadu do 31. března, pokud

1. se na pozemní komunikaci nachází souvislá vrstva sněhu, led nebo námraza, nebo
2. lze vzhledem k povětrnostním podmínkám předpokládat, že se na pozemní komunikaci během jízdy může vyskytovat souvislá vrstva sněhu, led nebo námraza,

lze užít motorové vozidlo kategorie M nebo N²⁾ k jízdě v provozu na pozemních komunikacích pouze za podmínky použití zimních pneumatik^{18a)}, a to u motorových vozidel s maximální přípustnou hmotností nepřevyšující 3 500 kg na všech kolech a u motorových vozidel s maximální přípustnou hmotností převyšující 3 500 kg na všech kolech hnacích náprav s trvalým přenosem hnací síly. Zimní pneumatiky podle věty první musí mít hloubku dezénu hlavních dezénových drážek nebo zářezů nejméně 4 mm a u motorových vozidel o maximální přípustné hmotnosti převyšující 3 500 kg nejméně 6 mm.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nepoužije pro náhradní pneumatiku použitou v případě nouzového dojetí^{18a)}.

Jízda vozidel s právem přednostní jízdy

§ 41

(1) Řidič vozidla, který při plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností užívá zvláštního výstražného světla modré barvy,²⁾ případně doplněného o zvláštní zvukové výstražné znamení (dále jen „vozidlo s právem přednostní jízdy“), není povinen dodržovat § 4 písm. c), § 5 odst. 1 ~~písm. f) a g)~~, **písm. f), g), h) a odst. 2 písm. f) a g)**, § 6 odst. 5 a 6, § 7 odst. 1 písm. b), § 11, § 12 odst. 1, 2, 4, 5 a 6, § 13 až 17, § 18 odst. 2, 3, 4 a 8, § 19 odst. 2 a 3, § 20, § 21 odst. 2, 3 a 4, § 22, 23, § 24 odst. 3 a 4, § 25 odst. 1, 2, 3, 4, 5, § 26 odst. 3, § 27, § 28 odst. 2, 3 a 5, § 31, § 32 odst. 6, § 35, § 36 odst. 1 a 2 a § 39 odst. 4 a 5; je však povinen dbát potřebné opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

(2) Zvláštním zvukovým výstražným zařízením doplněným zvláštním výstražným světlem modré barvy²⁾ mohou být vybavena vozidla

- a) Ministerstva vnitra používaná policií a označená podle zvláštního právního předpisu,¹³⁾

^{18a)} § 21 odst. 3 vyhlášky č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

- b) Vězeňské služby,
- c) vojenské policie označená podle zvláštního právního předpisu,¹²⁾
- d) obecní policie,⁵⁾ která určí obec,
- e) hasičských záchranných sborů,
- f) důlní záchranné služby,
- g) poruchové služby plynárenských zařízení,
- h) poskytovatele zdravotnické záchranné služby, poskytovatele zdravotnické dopravní služby a poskytovatele přepravy pacientů neodkladné péče,
- i) ozbrojených sil používaná u vojenských záchranných útvarů pro plnění humanitárních úkolů civilní ochrany,
- j) celní správy označená podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁾,
- k) Generální inspekce bezpečnostních sborů označená podle zvláštního právního předpisu⁴⁵⁾.

(3) Vláda může stanovit nařízením další vozidla, která pro plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností mohou být vybavena zvláštním zvukovým výstražným zařízením doplněným zvláštním výstražným světlem modré barvy.

(4) Řidičem vozidla s právem přednostní jízdy smí být osoba starší 21 let, která musí splňovat podmínky stanovené tímto zákonem.

(5) Řidič vozidla s právem přednostní jízdy nesmí za jízdy jíst, pít a kouřit.

(6) Odstavce 1 a 4 platí obdobně i pro řidiče vozidel doprovázených vpředu, a jde-li o více než tři vozidla, i vzadu vozidly ozbrojených sil nebo ozbrojených sborů s právem přednostní jízdy. Doprovázená vozidla musí mít rozsvícena obrysová a potkávací světla.

(7) Řidiči ostatních vozidel musí vozidlům s právem přednostní jízdy a vozidlům jimi doprovázeným umožnit bezpečný a plynulý průjezd, a jestliže je to nutné, i zastavit vozidla na takovém místě, aby jim nepřekážela. Do skupiny tvořené vozidly s právem přednostní jízdy a vozidly jimi doprovázenými se řidiči ostatních vozidel nesmějí zařazovat.

(8) Pokud hustota provozu na dálnici a rychlostní silnici o dvou jízdních pružích v jednom směru jízdy vyvolá vznik kolony stojících vozidel, jsou řidiči souběžně jedoucích vozidel povinni před zastavením vozidla vytvořit mezi sebou jeden průjezdný jízdní pruh široký nejméně 3,0 m pro průjezd vozidel s právem přednostní jízdy; je-li v jednom směru jízdy tři a více jízdních pruhů, sníží vzájemný boční odstup řidiči vozidel v levém a středním jízdním pruhu nebo středních jízdních pružích. Řidiči jedoucí v krajních jízdních pružích v jednom směru jízdy mohou při vytváření průjezdného jízdního pruhu vjet na krajnici nebo na střední dělicí pás. Řidičům ostatních vozidel je vjezd do pruhu pro průjezd vozidel s právem přednostní jízdy a jízda v tomto pruhu zakázána; toto neplatí pro vozidla vlastníka pozemní komunikace a vozidla technické pomoci.

(9) Svítí-li zvláštní výstražné světlo modré barvy na stojícím vozidle, musí řidiči ostatních vozidel podle okolností snížit rychlost jízdy a popřípadě i zastavit vozidlo.

(10) V provozu na pozemních komunikacích je zakázáno neoprávněně užívat zvláštních výstražných světel a zvláštního zvukového výstražného znamení, které užívá vozidlo s právem přednostní jízdy, nebo je napodobovat.

§ 42

(1) Řidič vozidla vybaveného zvláštním výstražným světlem oranžové barvy²⁾ smí tohoto světla užívat jen tehdy, mohla-li by být jeho jízdou nebo pracovní činností ohrožena bezpečnost

provozu na pozemních komunikacích. Jestliže to vyžaduje pracovní činnost tohoto vozidla, není jeho řidič povinen dodržovat ustanovení pravidel provozu na pozemních komunikacích uvedených v § 4 písm. c), § 7 odst. 1 písm. b), § 11 odst. 2, § 12 odst. 1, 2 a 4, § 13, § 14 odst. 1 a 2, § 18 odst. 2 písm. b), § 22 odst. 3, § 24 odst. 4 písm. a), c) d) e), f) a g), § 25 odst. 1, 2 a 3, § 26 odst. 3, § 27, § 28 odst. 2, § 30, 36, 37 a § 39 odst. 4 a 5; je však povinen dbát zvýšené opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

(2) Řidiči ostatních vozidel musí vozidlu podle odstavce 1 umožnit jízdu nebo pracovní činnost a podle okolností snížit rychlost jízdy, popřípadě i zastavit vozidlo.

(3) Skupiny (kolony) vozidel ozbrojených sil nebo ozbrojených sborů je možno doprovázet vpředu i vzadu vozidly užívajícími zvláštního výstražného světla oranžové barvy.²⁾ Doprovázená vozidla musí mít rozsvícena obrysová a potkávací světla.

Oddíl 3

Zvláštní ustanovení pro provoz vozidel

§ 43

Omezení jízdy některých vozidel

(1) Na dálnici a na silnici I. třídy je zakázána jízda nákladním a speciálním automobilům a zvláštním vozidlům²⁾ o maximální přípustné hmotnosti převyšující 7 500 kg a nákladním a speciálním automobilům a zvláštním vozidlům²⁾ o maximální přípustné hmotnosti převyšující 3 500 kg s připojeným přípojným vozidlem

- a) v neděli a ostatních dnech pracovního klidu podle zvláštního právního předpisu¹⁹⁾ (dále jen „den pracovního klidu“) v době od 13.00 do 22.00 hodin,
- b) v sobotu v období od 1. července do 31. srpna v době od 7.00 do 13.00 hodin,
- c) v pátek v období od 1. července do 31. srpna v době od 17.00 do 21.00 hodin.

(2) Na silnici I. třídy mimo obec je v období od 15. dubna do 30. září zakázána jízda zvláštním vozidlům,²⁾ potahovým vozidlům²⁾ a ručním vozíků²⁾ o celkové šířce větší než 600 mm

- a) v poslední pracovní den před sobotou nebo dnem pracovního klidu v době od 15.00 do 21.00 hodin,
- b) v první den pracovního klidu a v sobotu, pokud následuje po pracovním dnu, v době od 7.00 do 11.00 hodin,
- c) v poslední den pracovního klidu v době od 15.00 do 21.00 hodin.

(3) Zákaz jízdy podle odstavců 1 a 2 neplatí pro vozidla užitá při

- a) kombinované přepravě zboží po železnici nebo po vnitrozemské vodní cestě a pozemní komunikaci od zasilatele až k nejbližšímu překladišti kombinované dopravy nebo z nejbližšího překladiště kombinované dopravy k příjemci,
- b) nezbytné zemědělské sezónní přepravě,
- c) činnostech bezprostředně spojených s prováděnou údržbou, opravami a výstavbou pozemních komunikací,
- d) přepravě zboží podléhajícího rychlé zkáze²⁰⁾, pokud toto zboží zabírá nebo v průběhu přepravy zabíralo nejméně jednu polovinu objemu nákladového prostoru vozidla nebo jízdní soupravy,

¹⁹⁾ Zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu.

- e) přepravě živých zvířat,
- f) přepravě pohonných hmot určených k plynulému zásobování čerpacích stanic pohonných hmot,
- g) nakládky a vykládky letadel, lodí nebo železničních vagónů na vzdálenost nepřesahující 100 km,
- h) přepravě poštovních zásilek,
- i) jízdě bez nákladu, která je v souvislosti s jízdou podle písmen a) až h),
- j) živelní pohromě,
- k) jízdě vozidel ozbrojených sil, ozbrojených sborů a hasičských záchranných sborů,
- l) přepravě chemických látek podléhajících teplotním změnám nebo krystalizaci,
- m) výcviku řidičů,
- n) odstranění havárií vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu.

(4) Odstavce 1 a 2 neplatí pro vozidla vybavená zvláštním světelným zařízením modré barvy a zvláštním zvukovým výstražným znamením.

(5) Ze zákazu jízdy podle odstavců 1 a 2 může místně příslušný krajský úřad z důvodu hodného zvláštního zřetele povolit výjimku. Výjimky přesahující působnost kraje povoluje Ministerstvo dopravy a spojů (dále jen „ministerstvo“). Povolení musí být časově omezeno, nejdéle však na dobu jednoho roku.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví náležitosti žádosti o povolení výjimky podle odstavce 5.

§ 44

Čerpání pohonných hmot

(1) V prostoru čerpací stanice pohonných hmot je řidiči i přepravované osobě zakázáno kouřit, zacházet s otevřeným ohněm a seřizovat nebo opravovat motor vozidla. Před čerpáním pohonných hmot musí řidič zastavit motor a vypnout zapalování. Pokud je k vytápění vozidla použito nezávislého topení, musí je řidič vypnout již před příjezdem k čerpací stanici pohonných hmot.

(2) Řidiči vozidel s právem přednosti jízdy mají při čerpání pohonných hmot přednost. Přitom nepoužívají zvláštních výstražných znamení.

§ 45

Překážka provozu na pozemních komunikacích

(1) Kdo způsobil překážku provozu na pozemních komunikacích, musí ji neprodleně odstranit; neučiní-li tak, odstraní ji na jeho náklad vlastník pozemní komunikace.¹⁾

(2) Není-li možno překážku provozu na pozemních komunikacích neprodleně odstranit, musí ji její původce označit a ohlásit policii.

(3) Překážka provozu na pozemních komunikacích musí být označena tak, aby ji jiný účastník provozu na pozemních komunikacích mohl včas a z dostatečné vzdálenosti upozorovat, například červeným praporkem, dopravním zařízením „Zábrana pro označení uzavírky“, „Směrovací deska“, „Pojízdná uzavírková tabule“ nebo vozidlem vybaveným zvláštním výstražným světlem oranžové nebo modré barvy. Za snížené viditelnosti musí být

²⁰⁾ Vyhláška č. 61/1983 Sb., o Dohodě o mezinárodních přepravách zkazitelných potravin a o specializovaných prostředcích určených pro tyto přepravy (ATP), ve znění pozdějších předpisů.

dopravní zařízení doplněno výstražným světlem žluté barvy. Pro označení motorového vozidla, které je povinně vybaveno přenosným výstražným trojúhelníkem,²⁾ platí § 26 odst. 3 a pro označení vozidla za snížené viditelnosti též § 33 odst. 2.

(4) Je-li překážkou provozu na pozemní komunikaci vozidlo, rozhoduje o jeho odstranění policista nebo strážník obecní policie; vozidlo se odstraní na náklad jeho provozovatele.

(5) Je-li překážkou provozu na pozemní komunikaci závada ve sjízdnosti, kdy technický stav komunikace nedovoluje další bezpečnou jízdu, je policista oprávněn do doby odstranění této závady zakázat vozidlům další jízdu a ostatním vozidlům na tuto komunikaci nebo její úsek zakázat vjezd.

(6) Podrobnosti o označení překážky provozu na pozemních komunikacích upraví prováděcí právní předpis.

§ 46

Zastavení vozidla v tunelu

(1) Dojde-li při jízdě vozidla v tunelu k poruše vozidla, pro kterou se toto vozidlo stalo nepojízdným, nebo dojde-li k dopravní nehodě, je řidič povinen neprodleně

- a) vypnout motor, a je-li k vytápění vozidla použito nezávislého topení, vypnout i toto topení,
- b) učinit vhodná opatření, aby nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích v tunelu; vyžadují-li to okolnosti, je oprávněn zastavovat jiná vozidla,
- c) oznámit zastavení vozidla nebo stání vozidla policii nebo osobě vykonávající dohled nad provozem tunelu.

(2) V případech uvedených v odstavci 1 nesmí řidič ani přepravovaná osoba kouřit nebo zacházet s otevřeným ohněm.

(3) Přepravované osoby ve vozidle jsou v případech uvedených v odstavci 1 povinny vozidlo opustit a soustředit se do míst k tomu určených, popřípadě opustit tunel.

§ 47

Dopravní nehoda

(1) Dopravní nehoda je událost v provozu na pozemních komunikacích, například havárie nebo srážka, která se stala nebo byla započata na pozemní komunikaci a při níž dojde k usmrcení nebo zranění osoby nebo ke škodě na majetku v přímé souvislosti s provozem vozidla v pohybu.

(2) Řidič, který měl účast na dopravní nehodě, je povinen

- a) neprodleně zastavit vozidlo,
- b) zdržet se požití alkoholického nápoje a jiných návykových látek po nehodě po dobu, do kdy by to bylo na újmu zjištění, zda před jízdou nebo během jízdy požil alkoholický nápoj nebo návykovou látku, vždy však do doby příjezdu policisty v případě, že jsou účastníci nehody povinni ohlásit nehodu policistovi podle odstavců 4 a 5,
- c) učinit opatření k zabránění vzniku škody osobám nebo věcem, pokud tato hrozí v důsledku dopravní nehody a
- d) spolupracovat při zjišťování skutkového stavu.

(3) Účastníci dopravní nehody jsou povinni

- a) učinit vhodná opatření, aby nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích v místě dopravní nehody; vyžadují-li to okolnosti, jsou oprávněni zastavovat jiná vozidla,
- b) oznámit, v případech stanovených tímto zákonem, nehodu policii; došlo-li k zranění poskytnout podle svých schopností první pomoc a k zraněné osobě přivolat poskytovatele zdravotnické záchranné služby,
- c) označit místo dopravní nehody,
- d) umožnit obnovení provozu na pozemních komunikacích, zejména provozu vozidel hromadné dopravy osob,
- e) neprodleně ohlásit policii poškození pozemní komunikace, obecně prospěšného zařízení nebo životního prostředí, pokud k němu při dopravní nehodě došlo,
- f) prokázat si na požádání navzájem svou totožnost a sdělit údaje o vozidle, které mělo účast na dopravní nehodě,
- g) v případech, kdy nevznikne povinnost oznámit nehodu policii, sepsat společný záznam o dopravní nehodě, který podepíše a neprodleně předají pojistiteli; tento záznam musí obsahovat identifikaci místa a času dopravní nehody, jejich účastníků a vozidel, její příčiny, průběhu a následků.

(4) Dojde-li při dopravní nehodě k usmrcení nebo zranění osoby nebo k hmotné škodě převyšující zřejmě na některém ze zúčastněných vozidel včetně přepravovaných věcí částku 100 000 Kč, jsou účastníci dopravní nehody povinni

- a) neprodleně ohlásit dopravní nehodu policistovi,
- b) zdržet se jednání, které by bylo na újmu řádného vyšetření dopravní nehody, zejména přemístění vozidel; musí-li se však situace vzniklá dopravní nehodou změnit, zejména je-li to nutné k vyproštění nebo ošetření zraněné osoby nebo k obnovení provozu na pozemních komunikacích, především provozu vozidel hromadné dopravy osob, vyznačit situaci a stopy,
- c) setrvat na místě dopravní nehody až do příchodu policisty nebo se na toto místo neprodleně vrátit po poskytnutí nebo přivolání pomoci nebo ohlášení dopravní nehody.

(5) Povinnost podle odstavce 4 platí i v případě, kdy při dopravní nehodě

- a) dojde ke hmotné škodě na majetku třetí osoby, s výjimkou škody na vozidle, jehož řidič má účast na dopravní nehodě nebo škody na věci přepravované v tomto vozidle,
- b) dojde k poškození nebo zničení součásti nebo příslušenství pozemní komunikace podle zákona o pozemních komunikacích^{20a)}, nebo
- c) účastníci dopravní nehody nemohou sami bez vynaložení nepřiměřeného úsilí zabezpečit obnovení plynulosti provozu na pozemních komunikacích.

§ 47a

Zákaz účasti na některých akcích v provozu na pozemních komunikacích

Řidič nesmí na dálnici, silnici a místní komunikaci použít vozidlo k účasti na sportovních a podobných akcích, jestliže by jimi mohla být ohrožena bezpečnost silničního provozu, nejde-li o akce pořádané v souladu s rozhodnutím příslušného správního úřadu o zvláštním užívání pozemní komunikace podle jiného právního předpisu¹⁾.

^{20a)} § 12 a 13 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění zákona č. 102/2000 Sb. a zákona č. 80/2006 Sb.

Oddíl 4 Přeprava osob a nákladu

§ 48

Přeprava osob

(1) Řidič nesmí připustit, aby počet přepravovaných osob starších 12 let překročil počet povolených míst určených k přepravě osob (dále jen „povolené místo“).

(2) V motorovém nebo jeho přípojném vozidle, které je určeno pro přepravu osob,²⁾ se smějí na povolených místech přepravovat osoby pouze do přípustné užitečné hmotnosti, počet osob starších 12 let však nesmí převyšovat počet povolených míst.

(3) Odstavec 2 platí i pro přepravu osob v kabině řidiče nákladního automobilu.

(4) Ve zvláštním motorovém vozidle nesmějí být přepravovány osoby mladší 15 let.

(5) V jiném přípojném vozidle, než které je určeno pro přepravu osob, je přeprava osob, s výjimkou případů podle § 51, zakázána.

(6) Ustanovení odstavců 1 a 2 neplatí pro přepravu zraněné a jinak na zdraví ohrožené osoby v homologovaném mobilním záchranném prostředku, určeném pro odsun zraněných a jinak na zdraví ohrožených z exponovaného terénu, přepravovaném v záchranném vozidle Horské služby a nezbytnou přepravu záchranářů. Ustanovení odstavce 5 neplatí pro přípojně vozidlo Horské služby při přepravě zachraňované osoby.

§ 49

Přeprava osob vozidlem hromadné dopravy osob

(1) Osoba, která čeká na zastávce vozidla hromadné dopravy osob, nastupuje do tohoto vozidla, přepravuje se v něm nebo z něj vystupuje, se musí chovat tak, aby neohrožovala bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

(2) Osoba, která čeká na zastávce vozidla hromadné dopravy osob, smí v zastávce bez nástupního ostrůvku vstoupit do vozovky až po zastavení vozidla hromadné dopravy osob v zastávce.

(3) V případech uvedených v odstavci 1 a 2 je osoba povinna uposlechnout pokynů dopravce.²¹⁾

(4) Vyžadují-li provozní nebo jiné závažné důvody, aby osoby při vystupování z vozidla hromadné dopravy osob mimo zastávku nebo nastupování do něj mimo zastávku vstoupily do vozovky, je dopravce oprávněn zastavovat ostatní vozidla.

§ 50

Přeprava osob vozidlem taxislužby

(1) Oprávnění podle § 49 odst. 4 platí obdobně i pro řidiče vozidla taxislužby.²¹⁾

(2) Osoby nastupující do vozidla taxislužby a vystupující z něj jsou povinny řídit se pokyny řidiče tohoto vozidla.

²¹⁾ Zákon č. 111/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 51

Přeprava osob v ložném prostoru nákladního automobilu a v ložném prostoru nákladního přívěsu traktoru

(1) Přepravovat osoby v ložném prostoru nákladního automobilu a v ložném prostoru nákladního přívěsu traktoru je zakázáno.

(2) Odstavec 1 neplatí pro přepravu příslušníků hasičských záchranných sborů, příslušníků ozbrojených sil a ozbrojených sborů a strážníků obecních policií při plnění jejich úkolů, a jiných osob při plnění úkolů civilní ochrany a při živelní pohromě.

(3) Osoby přepravované podle odstavce 2 musí sedět v ložném prostoru nákladního automobilu nebo v ložném prostoru nákladního přívěsu traktoru na podlaze nebo na sedadlech pevně k podlaze připevněných. Přepravované osoby se nesmějí za jízdy vyklánět, nechat vyčnívat předměty z vozidla ani jinak ohrožovat bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

(4) Bočnice ložného prostoru nákladního automobilu a ložného prostoru nákladního přívěsu traktoru musí být dostatečně vysoké, aby přepravované osoby za jízdy nevypadly.

(5) Řidičem nákladního automobilu nebo traktoru, v jehož ložném prostoru se přepravují osoby podle odstavce 2, smí být jen řidič starší 21 let, který má v řízení tohoto druhu vozidla nejméně dvouletou praxi. Tyto podmínky se nevztahují na řidiče vozidel ozbrojených sil.

(6) Zákaz přepravy osob v ložném prostoru nákladního automobilu neplatí pro přepravu zraněné a jinak na zdraví ohrožené osoby v mobilním homologovaném transportním prostředku Horské služby, určeném pro odsun zraněných a jinak na zdraví ohrožených z exponovaného terénu, přepravovaném v prostoru pro náklad záchranného vozidla Horské služby a nezbytné přepravě záchranářů.

§ 52

Přeprava nákladu

(1) Předměty umístěné ve vozidle musí být umístěny tak, aby neomezovaly a neohrožovaly řidiče nebo osoby přepravované ve vozidle a nebránily výhledu z místa řidiče.

(2) Při přepravě nákladu nesmí být překročena maximální přípustná hmotnost vozidla a maximální přípustná hmotnost na nápravu vozidla. Náklad musí být na vozidle umístěn a upevněn tak, aby byla zajištěna stabilita a ovladatelnost vozidla a aby neohrožoval bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, neznečišťoval nebo nepoškozoval pozemní komunikaci, nezpůsobil nadměrný hluk, neznečišťoval ovzduší a nezakrýval stanovené osvětlení, odrazky a registrační značku, rozpoznávací značku státu a vyznačení nejvyšší povolené rychlosti; to platí i pro zařízení sloužící k upevnění a ochraně nákladu jako jsou například plachta, řetězy nebo lana. Předměty, které lze snadno přehlédnout, jako jsou například jednotlivé tyče nebo roury, nesmějí po straně vyčnívat.

(3) Přečnívá-li náklad vozidlo vpředu nebo vzadu více než o 1 m nebo přečnívá-li náklad z boku u motorového vozidla nebo jízdní soupravy vnější okraj obrysových světel více než o 400 mm a u nemotorového vozidla jeho okraj více než o 400 mm, musí být přečnívající konec nákladu označen červeným praporkem o rozměrech nejméně 300 x 300 mm, za snížené viditelnosti vpředu neoslňujícím bílým světlem a bílou odrazkou a vzadu červeným světlem a červenou odrazkou. Odrazky nesmějí být trojúhelníkového tvaru a smějí být umístěny nejvýše 1,5 m nad rovinou vozovky.

(4) Při přepravě zemědělských produktů za nesnížené viditelnosti neplatí odstavec 2 o označení nákladu přečnávajícího vozidlo do strany; za snížené viditelnosti se užije světél, odrazek, nebo odrazových desek.²⁾

(5) Při přepravě živých zvířat nesmí být ohrožena bezpečnost řidiče, přepravovaných osob, ani zvířat a ani bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

(6) Při přepravě sypkých substrátů musí být náklad zajištěn tak, aby nedocházelo k jeho samovolnému odlétávání.

(7) Nakládání a skládání nákladu na pozemní komunikaci je dovoleno jen tehdy, nelze-li to provést mimo pozemní komunikaci. Náklad musí být složen a naložen co nejrychleji a tak, aby nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

(8) Další podmínky přepravy nákladu včetně podmínek přepravy nebezpečných věcí stanoví zvláštní právní předpis.²¹⁾

Oddíl 5

Zvláštní ustanovení pro chůzi, jízdu nemotorových vozidel, jízdu na zvířeti a vedení a hnaní zvířat

Chůze

§ 53

(1) Chodec musí užívat především chodníku nebo stezky pro chodce. Chodec, který nese předmět, jímž by mohl ohrozit provoz na chodníku, užije pravé krajnice nebo pravého okraje vozovky.

(2) Jiní účastníci provozu na pozemních komunikacích než chodci nesmějí chodníku nebo stezky pro chodce užívat, pokud není v tomto zákoně stanoveno jinak.

(3) Kde není chodník nebo je-li neschůdný, chodí se po levé krajnici, a kde není krajnice nebo je-li neschůdná, chodí se co nejbližší při levém okraji vozovky. Chodci smějí jít po krajnici nebo při okraji vozovky nejvýše dva vedle sebe. Při snížené viditelnosti, zvýšeném provozu na pozemních komunikacích nebo v nebezpečných a nepřehledných úsecích smějí jít chodci pouze za sebou.

(4) Je-li zřízena stezka pro chodce a cyklisty označená dopravní značkou „Stezka pro chodce a cyklisty“, nesmí chodec ohrozit cyklistu jedoucího po stezce.

(5) Je-li zřízena stezka pro chodce a cyklisty označená dopravní značkou „Stezka pro chodce a cyklisty“, na které je oddělen pruh pro chodce a pruh pro cyklisty, je chodec povinen užít pouze pruh vyznačený pro chodce. Pruh vyznačený pro cyklisty může chodec užít pouze při obcházení, vcházení a vycházení ze stezky pro chodce a cyklisty; přitom nesmí ohrozit cyklisty jedoucí v pruhu vyznačeném pro cyklisty.

(6) Osoba pohybující se pomocí ručního nebo motorového vozíku pro invalidy nesmí na chodníku nebo na stezce pro chodce ohrozit ostatní chodce. Nemůže-li užít chodník, smí užít pravé krajnice nebo pravého okraje vozovky.

(7) Osoba vedoucí jízdní kolo nebo moped smí užít chodníku, jen neohrozí-li ostatní chodce; jinak musí užít pravé krajnice nebo pravého okraje vozovky.

(8) Osoba pohybující se na lyžích, kolečkových bruslích nebo obdobném sportovním vybavení nesmí na chodníku nebo na stezce pro chodce ohrozit ostatní chodce.

§ 54

(1) Je-li blíže než 50 m křižovatka s řízeným provozem, přechod pro chodce, místo pro přecházení vozovky, nadchod nebo podchod vyznačený dopravní značkou „Přechod pro chodce“, „Podchod nebo nadchod“ musí chodec přecházet jen na těchto místech. Na přechodu pro chodce se chodí vpravo.

(2) Mimo přechod pro chodce je dovoleno přecházet vozovku jen kolmo k její ose. Před vstupem na vozovku se chodec musí přesvědčit, zda-li může vozovku přejít, aniž by ohrozil sebe i ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Chodec smí přecházet vozovku, jen pokud s ohledem na vzdálenost a rychlost jízdy přijíždějících vozidel nedonutí jejich řidiče k náhlé změně směru nebo rychlosti jízdy.

(3) Jakmile vstoupí chodec na přechod pro chodce nebo na vozovku, nesmí se tam bezdůvodně zastavovat nebo zdržovat. Nevidomý chodec signalizuje úmysl přejít vozovku mávnutím bílou slepeckou holí ve směru přecházení. Chodec nesmí vstupovat na přechod pro chodce nebo na vozovku, přijíždějí-li vozidla s právem přednostní jízdy; nachází-li se na přechodu pro chodce nebo na vozovce, musí neprodleně uvolnit prostor pro projetí těchto vozidel. Chodec nesmí vstupovat na přechod pro chodce nebo na vozovku bezprostředně před blížícím se vozidlem. Chodec musí dát přednost tramvaji.

(4) Chodec nesmí překonávat zábradlí nebo jiné zábrany na vozovce.

§ 55

(1) Před železničním přejezdem si musí chodec počínat zvlášť opatrně, zejména se musí přesvědčit, zda může železniční přejezd bezpečně přejít.

(2) Chodec nesmí vstoupit na železniční přejezd v případech stanovených v § 29 odst. 1 písm. a) až e).

(3) V případech uvedených v § 29 odst. 1 písm. a), b) a c) smí chodec přejít přes železniční přejezd pouze tehdy, jestliže před železničním přejezdem dostal od pověřeného zaměstnance provozovatele dráhy¹¹⁾ ústní souhlas. V tomto případě je chodec povinen řídit se při přecházení železničního přejezdu pokyny pověřeného zaměstnance provozovatele dráhy. Pověřený zaměstnanec provozovatele dráhy je povinen se na požádání chodce prokázat platným pověřením provozovatele dráhy.

§ 56

Útvar chodců

(1) Pro organizovaný útvar chodců, například příslušníků ozbrojených sil, školní mládeže nebo průvod platí přiměřeně povinnosti řidiče podle § 5 odst. 1 písm. b), § 11 odst. 1, § 12 až 16, § 20 až 24, § 25 odst. 1 a 2, § 27, § 28 odst. 1, 2 a 5, § 29 a 30.

(2) Za snížené viditelnosti musí být organizovaný útvar chodců označen vpředu po obou stranách neoslňujícím bílým světlem a vzadu po obou stranách neoslňujícím červeným světlem. Označení světly může být nahrazeno oděvními doplňky s označením z retroreflexního materiálu.

(3) Organizovaný útvar chodců na mostě nesmí jít jednotným krokem.

(4) Za dodržování povinností podle odstavců 1 až 3 odpovídá vedoucí útvaru, jímž může být jen osoba starší 15 let, která je k tomu dostatečně způsobilá.

(5) Organizovaný útvar chodců jdoucí nejvýše ve dvojstupu smí jít po chodníku, a to vpravo; přitom nemusí být označen podle odstavce 2.

(6) Pro organizovanou skupinu dětí, které dosud nepodléhají povinné školní docházce, platí ustanovení pro chodce.

(7) Vedoucí organizovaného útvaru školní mládeže nebo organizované skupiny dětí, které dosud nepodléhají povinné školní docházce, je oprávněn při přecházení vozovky zastavovat vozidla.

(8) Vzor a způsob užití oděvních doplňků s označením z retroreflexního materiálu stanoví prováděcí právní předpis.

Jízda na jízdním kole

§ 57

(1) Je-li zřízen jízdní pruh pro cyklisty, stezka pro cyklisty, nebo je-li na křižovatce s řízeným provozem zřízen pruh pro cyklisty a vymezený prostor pro cyklisty, je cyklista povinen jich užit.

(2) Na vozovce se na jízdním kole jezdí při pravém okraji vozovky; nejsou-li tím ohrožováni ani omezováni chodci, smí se jet po pravé krajnici. Jízdním kolem se z hlediska provozu na pozemních komunikacích rozumí i koloběžka.

(3) Cyklisté smějí jet jen jednotlivě za sebou.

(4) Pohybují-li se pomalu nebo stojí-li vozidla za sebou při pravém okraji vozovky, může cyklista jedoucí stejným směrem tato vozidla předjíždět nebo objíždět z pravé strany po pravém okraji vozovky, nebo krajnici, pokud je vpravo od vozidel dostatek místa; přitom je povinen dbát zvýšené opatrnosti.

(5) Je-li zřízena stezka pro chodce a cyklisty označená dopravní značkou „Stezka pro chodce a cyklisty“, nesmí cyklista ohrozit chodce jdoucí po stezce.

(6) Je-li zřízena stezka pro chodce a cyklisty označená dopravní značkou „Stezka pro chodce a cyklisty“, na které je oddělen pruh pro chodce a pruh pro cyklisty, je cyklista povinen užit pouze pruh vyznačený pro cyklisty. Pruh vyznačený pro chodce může cyklista užit pouze při objíždění, předjíždění, otáčení, odbočování a vjíždění na stezku pro chodce a cyklisty; přitom nesmí ohrozit chodce jdoucí v pruhu vyznačeném pro chodce.

(7) Jízdní pruh pro cyklisty nebo stezku pro cyklisty může užit i osoba pohybující se na lyžích nebo kolečkových bruslích nebo obdobném sportovním vybavení. Přitom je tato osoba povinna řídit se pravidly podle odstavců 3, 5 a 6 a světelnými signály podle § 73.

(8) Před vjezdem na přejezd pro cyklisty se cyklista musí přesvědčit, zda-li může vozovku přejet, aniž by ohrozil sebe i ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Cyklista smí přejíždět vozovku, jen pokud s ohledem na vzdálenost a rychlost jízdy přijíždějících vozidel nedonutí jejich řidiče ke změně směru nebo rychlosti jízdy. Na přejezdu pro cyklisty se jezdí vpravo.

§ 58

(1) Cyklista mladší 18 let je povinen za jízdy použít ochrannou přilbu schváleného typu podle zvláštního právního předpisu²⁾ a mít ji nasazenou a řádně připevněnou na hlavě.

(2) Dítě mladší 10 let smí na silnici, místní komunikaci a veřejně přístupné účelové komunikaci¹⁾ jet na jízdním kole jen pod dohledem osoby starší 15 let; to neplatí pro jízdu na chodníku, cyklistické stezce a v obytné a pěší zóně.

(3) Na jednomístném jízdním kole není dovoleno jezdit ve dvou; je-li však jízdní kolo vybaveno pomocným sedadlem pro přepravu dítěte a pevnými opěrami pro nohy, smí osoba starší 15 let vézt osobu mladší 7 let.

(4) Cyklista nesmí jet bez držení řídítek, držet se jiného vozidla, vést za jízdy druhé jízdní kolo, ruční vozík, psa nebo jiné zvíře a vozit předměty, které by znesnadňovaly řízení jízdního kola nebo ohrožovaly jiné účastníky provozu na pozemních komunikacích. Při jízdě musí mít cyklista nohy na šlapadlech.

(5) Cyklista je povinen za snížené viditelnosti mít za jízdy rozsvícen světlomet s bílým světlem svítícím dopředu²) a zadní svítilnu se světlem červené barvy nebo přerušovaným světlem červené barvy. Je-li vozovka dostatečně a souvisle osvětlena, může cyklista použít náhradou za světlomet svítilnu bílé barvy s přerušovaným světlem.

(6) Za jízdní kolo se smí připojit přívěsný vozík, který není širší než 800 mm, má na zádi dvě červené odrazky netrojúhelníkového tvaru umístěné co nejbližší k bočním obrysům vozíku a je spojen s jízdním kolem pevným spojovacím zařízením. Zakrývá-li přívěsný vozík nebo jeho náklad za snížené viditelnosti zadní obrysově červené světlo jízdního kola, musí být přívěsný vozík opatřen vlevo na zádi červeným neoslňujícím světlem.

§ 59

Jízda potahovými vozidly a ručními vozíky

(1) Vozkou smí být jen osoba starší 15 let.

(2) Nejede-li vozka na potahovém vozidle, musí za jízdy potahového vozidla jít po jeho pravé straně. Před opuštěním potahového vozidla musí vozka vozidlo zabrzdít, uvolnit vnitřní postraňky a na svahu založit kola.

(3) V období od 1. listopadu do 31. března a za snížené viditelnosti v období od 1. dubna do 31. října musí být potahové vozidlo označeno vpředu nejméně jedním neoslňujícím bílým světlem na levé straně a vzadu nejméně jedním neoslňujícím červeným světlem na levé straně.

(4) Osoba, která táhne nebo tlačí ruční vozík o celkové šířce větší než 600 mm, musí jít při pravém okraji vozovky; nejsou-li tím ohrožováni ani omezováni chodci, smí jít po pravé krajnici. Za snížené viditelnosti musí být tato osoba nebo vozík označeni na levé straně neoslňujícím bílým světlem.

(5) Na silnicích I. a II. třídy¹) je v době od 23.00 do 4.00 hodin zakázána jízda s potahovými vozidly a s ručními vozíky uvedenými v odstavci 4.

§ 60

Jízda na zvířatech a vedení a hnaní zvířat

(1) Pro jezdce na zvířeti a pro průvodce vedených a hnaných zvířat platí přiměřeně povinnosti řidiče podle § 5 odst. 1 písm. b), d), f) a g), § 11 odst. 1, § 12 až 17, § 20 až 24, § 25 odst. 1 a 2, § 27, § 28 odst. 1, 2, 4 a 5, § 29, § 30, § 41 odst. 7 a § 42 odst. 2.

(2) Je-li zřízen jízdní pruh pro jezdce na zvířatech nebo stezka pro jezdce na zvířatech označené dopravní značkou „Stezka pro jezdce na zvířeti“, musí jezdec na zvířeti užít tento pruh nebo stezku.

(3) Jiní účastníci silničního provozu nesmějí pruh pro jezdce na zvířatech nebo stezku pro jezdce na zvířatech užít.

(4) Na vozovce musí jezdec na zvířeti jet při pravém okraji vozovky; nejsou-li tím ohrožováni nebo omezováni chodci, smí jet po pravé krajnici.

(5) Na silnici, místní komunikaci a veřejně přístupné účelové komunikaci smí jet na zvířeti jen jezdec starší 15 let. Osoba starší 12 let smí jet na zvířeti na silnici, místní komunikaci a veřejně

přístupné účelové komunikaci jen pod dohledem osoby starší 15 let. Jezdci na zvířatech smějí jet jen jednotlivě za sebou. Jezdec smí vést jen jedno zvíře.

(6) Průvodce vedených nebo hnaných zvířat musí být osoba starší 15 let. Vyžaduje-li to bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, je průvodce vedených nebo hnaných zvířat při doprovodu zvířat oprávněn zastavovat vozidla.

(7) Zvířata se smějí vést nebo hnát rychlostí chůze a jen tak, aby provoz na pozemní komunikaci nebyl ohrožován a aby byl co nejméně omezován.

(8) Hnaná zvířata ve stádu musí být doprovázena potřebným počtem průvodců hnaných zvířat a musí být rozdělena na vhodně dlouhé skupiny, oddělené od sebe dostatečně velkými mezerami.

(9) Průvodce vedených zvířat smí vést nejvýše dvě zvířata, která musí být k sobě spřažena.

(10) Za snížené viditelnosti musí být jezdec na zvířeti označen na levé straně neoslňujícím bílým světlem viditelným zepředu a červeným neoslňujícím světlem viditelným zezadu. Průvodce vedených a hnaných zvířat musí být za snížené viditelnosti označen neoslňujícím bílým světlem. Od soumraku do svítání je zakázáno užívat k jízdě na zvířatech a k vedení zvířat silnice I. nebo II. třídy.¹⁾

(11) Vlastník nebo držitel domácích zvířat je povinen zabránit pobíhání těchto zvířat po pozemní komunikaci.

Díl 4

Úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích

Oddíl 1

Úprava provozu na pozemních komunikacích

§ 61

Obecná, místní a přechodná úprava provozu na pozemních komunikacích

(1) Obecná úprava provozu na pozemních komunikacích je stanovena tímto zákonem.

(2) Místní úprava provozu na pozemních komunikacích je úprava provozu na pozemních komunikacích provedená dopravními značkami, světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály nebo dopravními zařízeními.

(3) Přechodná úprava provozu na pozemních komunikacích je úprava provozu na pozemních komunikacích provedená přenosnými dopravními značkami svíslými, přechodnými dopravními značkami vodorovnými, světelnými signály a dopravními zařízeními.

(4) Přechodná úprava provozu na pozemních komunikacích a užití zařízení pro provozní informace pro vybrané nebo opakované činnosti spojené se správou, údržbou, měřením, opravami nebo výstavbou pozemní komunikace nebo k zajištění bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích může být stanovena obecnými schématy. Platnost obecného schématu musí být časově omezena, nejdéle však na dobu jednoho roku.

§ 62

Dopravní značky

(1) Rozlišují se dopravní značky svíslé a vodorovné.

(2) Svíslé dopravní značky jsou stálé, proměnné a přenosné. Proměnná svíslá dopravní značka je dopravní značka, jejíž činná plocha se může měnit. Přenosnou svíslou dopravní

značkou se rozumí dopravní značka umístěná na červenobíle pruhovaném sloupku (stojánku) nebo na vozidle.

(3) Vodorovné dopravní značky jsou stálé a přechodné. Vodorovné dopravní značky mohou být doplněny dopravními knoflíky.

(4) Tvary symbolů dopravních značek se nesmějí měnit; to neplatí pro dopravní značky se symboly, které mohou být obráceny, a se symboly, které jsou uvedeny jen jako vzory, a pro svislé dopravní značky proměnné.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví význam, užití, provedení a tvary dopravních značek a jejich symbolů.

(6) Dopravní značky, světelné a akustické signály, dopravní zařízení a zařízení pro provozní informace musí svými rozměry, barvami a technickými požadavky odpovídat zvláštním technickým předpisům.²²⁾

§ 63

Svislé dopravní značky

(1) Svislé dopravní značky jsou

- a) výstražné značky, které upozorňují na místa, kde účastníku provozu na pozemních komunikacích hrozí nebezpečí a kde musí dbát zvýšené opatrnosti,
- b) značky upravující přednost, které stanoví přednost v jízdě v provozu na pozemních komunikacích,
- c) zákazové značky, které ukládají účastníku provozu na pozemních komunikacích zákazy nebo omezení,
- d) příkazové značky, které ukládají účastníku provozu na pozemních komunikacích příkazy,
- e) informativní značky, které poskytují účastníku provozu na pozemních komunikacích nutné informace, slouží k jeho orientaci, nebo mu ukládají povinnosti stanovené tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem,²³⁾
- f) dodatkové tabulky, které zpřesňují, doplňují nebo omezují význam dopravní značky, pod kterou jsou umístěny.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví podrobnosti dělení informativních značek.

§ 64

Vodorovné dopravní značky

Vodorovné dopravní značky se užívají samostatně nebo ve spojení se svislými dopravními značkami, popřípadě s dopravními zařízeními, jejichž význam zdůrazňují nebo zpřesňují. Vodorovné dopravní značky jsou vyznačeny barvou nebo jiným srozumitelným způsobem; přechodná změna místní úpravy provozu na pozemních komunikacích je vyznačena žlutou nebo oranžovou barvou.

²²⁾ Například ČSN 01 8020 Dopravní značky na pozemních komunikacích, ČSN 36 560-1-1 Světelná signalizační zařízení, technické a funkční požadavky, ČSN 73 6021 Světelná signalizační zařízení, umístění a použití návěstidel.

²³⁾ Například § 23 zákona č. 13/1997 Sb., ve znění zákona č. 102/2000 Sb.

§ 65

Světelné, doprovodné akustické signály a výstražná světla

(1) Světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály se řídí provoz na pozemních komunikacích nebo se jimi upozorňuje na nutnost dbát zvýšené opatrnosti.

(2) Provedení a tvary symbolů světelných signálů a charakter akustických signálů provedených podle prováděcího právního předpisu se nesmějí měnit; to neplatí pro světelné signály se symboly, které mohou být obráceny, a se symboly, které jsou uvedeny jen jako vzory. Doprovodné akustické signály použité pro řízení provozu na pozemních komunikacích nesmějí být použity k jinému účelu.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví druhy, význam, užití, provedení a tvary symbolů světelných a akustických signálů.

(4) Světelné signály musí svými rozměry, barvami a technickými požadavky odpovídat zvláštním technickým předpisům.²²⁾

§ 66

Dopravní zařízení

(1) Dopravní zařízení doplňuje dopravní značky a světelné a akustické signály, usměrňuje provoz na pozemních komunikacích a ochraňuje účastníky provozu na pozemních komunikacích.

(2) Provedení a tvary symbolů dopravních zařízení provedených podle prováděcího právního předpisu se nesmějí měnit; to neplatí pro dopravní zařízení se symboly, které mohou být obráceny, a se symboly, které jsou uvedeny jen jako vzory.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví druhy, význam, užití, provedení a tvary dopravních zařízení.

(4) Dopravní zařízení musí svými rozměry, barvami a technickými požadavky odpovídat zvláštním technickým předpisům.²²⁾

§ 67

Speciální označení vozidel a osob

(1) Parkovací průkaz označující vozidlo přepravující osobu těžce zdravotně postiženou (dále jen „parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením“), označení vozidla řízeného osobou sluchově postiženou (dále jen „označení O 2“) nebo označení vozidla lékaře konajícího návštěvní službu stanovené prováděcím právním předpisem smějí užívat jen osoby, které toto označení obdrží od příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo od oprávněného orgánu v zahraničí.

(2) Parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností osobě, která je držitelem průkazu ZTP s výjimkou postižených úplnou nebo praktickou hluchotou nebo držitelem průkazu ZTP/P podle jiného právního předpisu.²⁴⁾

²⁴⁾ Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a změně souvisejících zákonů.

(3) Označení O 2 vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností držiteli řidičského oprávnění, který je držitelem průkazu ZTP z důvodu postižení úplnou nebo praktickou hluchotou.

(4) Vozidlo lze označit parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením pouze v případě, řídí-li vozidlo nebo je-li ve vozidle přepravována osoba, která je držitelem parkovacího průkazu pro osoby se zdravotním postižením podle odstavce 1. Přepravovaná osoba je povinna prokázat na výzvu policisty nebo strážníka obecní policie, že podle jiného právního předpisu²⁴⁾, který ji opravňuje k užívání vozidla označeného parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením.

(5) V jednotlivých případech a je-li to naléhavě nutné, nemusí po dobu nezbytně potřebnou řidiči motorového vozidla označeného parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením a lékaři konající návštěvní službu podle odstavce 1, dodržovat zákaz stání a zákaz stání vyplývající z dopravní značky „zákaz stání“; přitom nesmí být ohrožena bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích.

(6) V jednotlivých případech a je-li to naléhavě nutné, mohou vozidla označená parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením vjíždět i tam, kde je značka „Zákaz vjezdu“ omezena dodatkovými tabulkami „JEN ZÁSOBOVÁNÍ“, „MIMO ZÁSOBOVÁNÍ“, „JEN DOPRAVNÍ OBSLUHA“ a „MIMO DOPRAVNÍ OBSLUHY“.

(7) V jednotlivých případech a je-li to naléhavě nutné, mohou vozidla označená parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením vjíždět i do oblasti označené dopravní značkou „Pěší zóna“.

(8) Na vyhrazeném parkovišti pro vozidlo označené parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením je vozidlům bez tohoto označení zakázáno zastavení a stání.

(9) Silniční úřad může na základě žádosti osoby, které byl vydán parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením, vydat rozhodnutí o zřízení vyhrazeného parkoviště v místě bydliště podle jiného právního předpisu²⁵⁾. Silniční správní úřad vykonává podle jiného právního předpisu¹⁾ dohled nad řádným užíváním vyhrazeného parkoviště.

(10) Ke svému označení jako účastníci provozu na pozemních komunikacích užívají osoby nevidomé bílé hole a osoby hluchoslepé červenobílé hole.

(11) Prováděcí právní předpis stanoví druhy, vzory a provedení speciálních označení vozidel a osob.

§ 68

Zařízení pro provozní informace

(1) Zařízení pro provozní informace uvádí aktuální údaje, které jsou pro bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích významné, například nehoda, smog, doba jízdy k určenému cíli, orientace na záchytné parkoviště, teplota vozovky nebo vzduchu.

(2) Provedení a tvary symbolů zařízení pro provozní informace se mohou měnit; to neplatí, jsou-li na tabulích pro provozní informace užity symboly dopravních značek, světelných signálů nebo dopravních zařízení; ustanovení § 62 odst. 4 není tímto dotčeno.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví význam, užití, provedení a tvary symbolů určených pro užití na zařízení pro provozní informace.

(4) Zařízení pro provozní informace musí svými rozměry, barvami a technickými požadavky odpovídat zvláštním technickým předpisům.²²⁾

Oddíl 2

§ 69

Řízení provozu na pozemních komunikacích

Provoz na pozemních komunikacích se řídí světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály nebo pokyny policisty nebo osob oprávněných k řízení provozu na pozemních komunikacích podle § 75 odst. 5 nebo pokyny strážníka obecní policie k usměrňování provozu na pozemních komunikacích podle § 75 odst. 8 nebo zvláštního právního předpisu.²⁶⁾

Řízení provozu světelnými signály

§ 70

(1) Při řízení provozu na křižovatce se užívá zejména světelných signálů tříbarevné soustavy s plnými signály nebo se směrovými signály.

(2) Při řízení provozu na křižovatce znamená pro řidiče

- a) signál s červeným světlem „Stůj!“ povinnost zastavit vozidlo před dopravní značkou „Příčná čára souvislá“, „Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!“ a „Příčná čára souvislá s nápisem STOP“ a kde taková dopravní značka není, před světelným signalizačním zařízením,
- b) signál se současně svítícím červeným a žlutým světlem „Pozor!“ povinnost připravit se k jízdě,
- c) signál se zeleným plným kruhovým světlem „Volno“ možnost pokračovat v jízdě, a dodrží-li ustanovení o odbočování, může odbočit vpravo nebo vlevo, přičemž musí dát přednost chodcům přecházejícím ve volném směru po přechodu pro chodce a cyklistům přejíždějícím ve volném směru po přejezdu pro cyklisty. Svítí-li signál „Signál pro opuštění křižovatky“ umístěný v protilehlém rohu křižovatky, neplatí pro odbočování vlevo § 21 odst. 5,
- d) signál se žlutým světlem „Pozor!“ povinnost zastavit vozidlo před dopravní značkou „Příčná čára souvislá“, „Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!“ a „Příčná čára souvislá s nápisem STOP“ a kde taková dopravní značka není, před světelným signalizačním zařízením; je-li však toto vozidlo při rozsvícení tohoto signálu již tak blízko, že by řidič nemohl vozidlo bezpečně zastavit, smí pokračovat v jízdě. Svítí-li světlo tohoto signálu přerušovaně, nejde o křižovatku s provozem řízeným světelnými signály,
- e) signál se zelenou směrovou šipkou nebo šipkami (např. „Signál pro přímý směr“, „Kombinovaný signál pro přímý směr a odbočování vpravo“) možnost pokračovat v jízdě jen ve směru, kterým šipka nebo šipky ukazují. Směřuje-li zelená šipka vlevo, neplatí pro odbočování vlevo § 21 odst. 5,
- f) signály „Signál žlutého světla ve tvaru chodce“, „Signál žlutého světla ve tvaru cyklisty“ nebo „Signál žlutého světla ve tvaru chodce a cyklisty“, jimiž je doplněn signál se zelenou šipkou směřující vpravo nebo vlevo, upozorňují řidiče, že při jízdě směrem, kterým tato šipka ukazuje, křížuje směr chůze přecházejících chodců, směr jízdy přejíždějících cyklistů nebo směr chůze přecházejících chodců a směr jízdy přejíždějících cyklistů,
- g) signál „Doplňková zelená šipka“ svítící současně se signálem s červeným světlem „Stůj!“ nebo se žlutým světlem „Pozor!“ možnost pokračovat v jízdě jen ve směru, kterým šipka nebo šipky ukazují; přitom řidič musí dát přednost v jízdě vozidlům a jezdcům na zvířatech

²⁶⁾ Například § 18 zákona č. 124/1992 Sb., o Vojenské policii, ve znění zákona č. 39/1995 Sb., § 37 zákona č. 13/1993 Sb., ve znění zákona č. 113/1997 Sb.

jedoucím ve volném směru a útvarům chodců jdoucím ve volném směru; přitom nesmí ohrozit ani omezit přecházející chodce.

(3) Při řízení provozu mimo křižovatku například před přechodem pro chodce nebo před nepřehledným místem platí obdobně odstavec 2.

§ 71

(1) Užívá-li se signálu „Rychlostní signál s proměnným signálním znakem“, nebo „Rychlostní signál s více signálními znaky“, označuje rozsvícené číslo doporučenou rychlost v km.h⁻¹.

(2) Svítí-li nad jízdním pruhem signál „Zakázaný vjezd vozidel do jízdního pruhu“, nesmí řidič tento jízdní pruh užít. Svítí-li nad jízdním pruhem signál „Volný vjezd vozidel do jízdního pruhu“, smí řidič tento jízdní pruh užít.

(3) Svítí-li signál „Světelná šipka vlevo“ nebo „Světelná šipka vpravo“, musí řidič opustit jízdní pruh nebo objet překážku ve vyznačeném směru.

(4) Při řízení provozu při uzavírkách pozemní komunikace, při práci na pozemní komunikaci nebo z jiných důvodů se užívá přenosných signalizačních zařízení tříbarevné nebo dvoubarevné soustavy s plnými kruhovými světly. Ustanovení § 70 odst. 2 platí obdobně.

(5) Ve zvláštních případech, například k zabezpečení vjezdu tramvaje na pozemní komunikaci se užívá signálu „Stůj!“, jemuž předchází signál „Pozor!“; řidič musí zastavit před dopravní značkou „Příčná čára souvislá“, „Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!“ a „Příčná čára souvislá s nápisem STOP“ a kde taková dopravní značka není, před světelným signalizačním zařízením.

(6) Signál dvou vedle sebe umístěných střídavě přerušovaných červených světel znamená pro řidiče povinnost zastavit vozidlo před světelným signalizačním zařízením.

(7) Není-li světelné signalizační zařízení vybaveno signálem „Pozor!“, platí při rozsvícení signálu k zastavení vozidla obdobně § 70 odst. 2 písm. d) první věta.

(8) Signál „Přerušované žluté světlo“ užitý samostatně upozorňuje řidiče na nutnost dbát zvýšené opatrnosti.

(9) Signál „Přerušované žluté světlo“ užitý společně s dopravní značkou nebo dopravním zařízením zdůrazňuje význam dopravní značky nebo dopravního zařízení.

§ 72

Provoz tramvají se řídí světelným signalizačním zařízením se signály „Signály pro tramvaje“. Těchto signálů se může užít i na jízdních pruzích vyhrazených pro autobusy městské hromadné dopravy osob nebo trolejbusy.

§ 73

(1) Je-li na stezce pro cyklisty nebo cyklistickém pruhu zřízeno světelné signalizační zařízení se světelnými signály „Signál pro cyklisty se znamením Stůj!“, „Signál pro cyklisty se znamením Pozor!“, „Signál pro cyklisty se znamením Volno“, platí obdobně § 70 odst. 2 písm. a) až d). To platí i tehdy, je-li signál s plnými kruhovými světly doplněn bílou tabulkou s vyobrazením jízdního kola.

(2) Jsou-li signály pro cyklisty umístěny za pozemní komunikací, znamená signál

- a) „Signál pro cyklisty se znamením Stůj!“, že cyklista nesmí vjíždět na vozovku,
- b) „Signál pro cyklisty se znamením Stůj!“ spolu se signálem „Signál pro cyklisty se znamením Pozor!“, že cyklista je povinen připravit se k jízdě,

- c) „Signál pro cyklisty se znamením Volno“, že cyklista může přejíždět vozovku; rozsvítí-li se poté signál „Signál pro cyklisty se znamením Pozor!“, smí dokončit přejetí k světelnému signalizačnímu zařízení s tímto signálem.

(3) Tam, kde jsou světelná signalizační zařízení pro cyklisty vybavena tlačítkem pro cyklisty, smí cyklista po stisknutí tlačítka vjet na vozovku teprve na znamení signálu „Signál pro cyklisty se znamením Volno“.

§ 74

(1) Pro chodce se užívá těchto signálů dvoubarevné soustavy, popřípadě i doprovodných akustických signálů, které znamenají

- a) „Signál pro chodce se znamením Volno“, že chodec může přecházet vozovku; rozsvítí-li se poté signál „Signál pro chodce se znamením Stůj!“, smí chodec dokončit přecházení k světelnému signalizačnímu zařízení s tímto signálem,
- b) „Signál pro chodce se znamením Stůj!“, že chodec nesmí vstupovat na vozovku.

(2) Tam, kde jsou světelná signalizační zařízení pro chodce vybavena tlačítkem pro chodce, smí chodec po stisknutí tlačítka vstoupit na vozovku teprve na znamení signálu „Signál pro chodce se znamením Volno“.

§ 75

Řízení provozu pokyny policisty

(1) Policista řídí provoz na pozemních komunikacích změnou postoje a pokyny paží; přitom zpravidla používá směrovku, kterou drží v pravé ruce. Jeho pokyny znamenají pro řidiče i chodce

- a) „Stůj!“ pro směr, ke kterému stojí policista čelem nebo zády; řidič je povinen zastavit vozidlo,
- b) „Pozor!“, vztyčí-li policista paži nebo předloktí pravé paže se směrovkou; řidič jedoucí ze směru, pro který byl provoz předtím zastaven, je povinen se připravit k jízdě; řidič jedoucí ve směru předtím volném je povinen zastavit vozidlo; je-li však již tak blízko, že by nemohl bezpečně zastavit vozidlo, smí pokračovat v jízdě,
- c) „Volno“ pro směr, ke kterému stojí policista bokem; řidič může pokračovat v jízdě, a dodrží-li ustanovení o odbočování, může odbočit vpravo nebo vlevo,
- d) má-li policista pravou paži předpaženou a levou upaženou, znamená to „Stůj!“ pro řidiče přijíždějícího směrem k zadům a pravému boku policisty a „Volno“ pro řidiče přijíždějícího směrem k levému boku policisty; řidič přijíždějící směrem k zadům a pravému boku policisty je povinen zastavit vozidlo; řidič přijíždějící k levému boku policisty může pokračovat v jízdě, a dodrží-li ustanovení o odbočování, může odbočit vpravo nebo vlevo; řidič přijíždějící směrem k čelu policisty smí odbočovat jen vpravo; chodci smějí přecházet vozovku jen za zády policisty.

(2) Zastavuje-li řidič při řízení provozu podle odstavce 1 písmeno a), b) a d) na křižovatce, je povinen zastavit před hranicí křižovatky.

(3) Při pokynech „Stůj!“ a „Volno“ může policista upažit obě nebo jednu paži; obě paže může připažit, postačí-li k řízení provozu postoj. To neplatí pro pokyn uvedený v odstavci 1 písm. d).

(4) Policista může při řízení provozu dávat kromě pokynů uvedených v odstavci 1 i jiné pokyny například „Zrychlit jízdu!“ vodorovným kýváním paže přes střed těla nebo „Zpomalit jízdu!“ kýváním paže nahoru a dolů. K zdůraznění svého pokynu může policista užít znamení píšťalkou.

(5) Odstavce 1 až 4 platí i pro řízení provozu na pozemních komunikacích vojenským policistou a příslušníkem vojenské pořádkové služby, který při řízení provozu na pozemních komunikacích užívá směrovku nebo zastavovací terč.

(6) Na požádání je příslušník vojenské pořádkové služby při řízení provozu na pozemních komunikacích povinen prokázat se policistovi nebo vojenskému policistovi platným pověřením k řízení provozu na pozemních komunikacích.

(7) Výstroj a označení příslušníka vojenské pořádkové služby při řízení provozu na pozemních komunikacích, vzor směrovky a zastavovacího terče, podobu a obsah pověření k řízení provozu na pozemních komunikacích podle odstavce 6 a vzor pokynů při řízení provozu na pozemních komunikacích podle odstavců 1 a 4 stanoví prováděcí právní předpis.

(8) Strážník obecní policie je oprávněn pokyny usměrňovat provoz na pozemních komunikacích v případě, že je to nezbytné pro obnovení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, a není-li řízení provozu zajištěno policií nebo v součinnosti s policií. Při usměrňování provozu používá strážník pokyny stanovené pro řízení provozu policisty.

(9) Příslušník Hasičského záchranného sboru ve služebním stejnokroji s označením příslušnosti k Hasičskému záchrannému sboru je oprávněn usměrňovat pokyny provoz na pozemních komunikacích v případě, že je to nezbytné v souvislosti s řešením mimořádné události, a není-li přítomen policista nebo strážník obecní policie. Při usměrňování provozu používá pokyny stanovené pro řízení provozu policisty. Obdobné oprávnění má člen nebo zaměstnanec jednotky požární ochrany při řešení mimořádných událostí.

Oddíl 3

Vztahy mezi úpravami provozu na pozemních komunikacích, jejich stanovení a užití dopravních značek, světelných signálů, dopravních zařízení a provozních informací

§ 76

Vztahy mezi obecnou, místní a přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích

(1) Místní úprava provozu na pozemních komunikacích je nadřazená obecné úpravě provozu na pozemních komunikacích. Přechodná úprava provozu na pozemních komunikacích je nadřazena místní i obecné úpravě provozu na pozemních komunikacích.

(2) Svislé stálé dopravní značky jsou nadřazeny vodorovným dopravním značkám.

(3) Přechodné vodorovné dopravní značky jsou nadřazeny stálým vodorovným dopravním značkám.

(4) Přenosné svislé dopravní značky jsou nadřazeny všem dopravním značkám.

(5) Pokyny policisty, strážníka obecní policie, vojenského policisty nebo příslušníka vojenské pořádkové služby jsou nadřazeny světelným signálům, dopravním značkám nebo dopravním zařízeními.

(6) Světelné signály jsou nadřazeny svislým dopravním značkám upravujícím přednost.

(7) Je-li užito vodorovné dopravní značky „Přechod pro chodce“, „Přejezd pro cyklisty“, „Zastávka autobusu nebo trolejbusu“, „Zákaz stání“, „Zákaz zastavení“, nebo „Šikmé rovnoběžné čáry“ je tato vodorovná dopravní značka v místě užití nadřazena svislé dopravní značce „Parkoviště“ nebo svislé dopravní značce „Zóna s dopravním omezením“ se symbolem upravujícím zastavení, stání nebo parkoviště.

§ 77

Stanovení místní a přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích

(1) Místní a přechodnou úpravu provozu na pozemních komunikacích a užití zařízení pro provozní informace stanoví

- a) na silnici I. třídy, kromě rychlostní silnice, místně příslušný krajský úřad po předchozím písemném vyjádření příslušného orgánu policie,
- b) na dálnici¹⁾ a rychlostní silnici¹⁾ ministerstvo po předchozím písemném vyjádření Ministerstva vnitra,
- c) na silnici II. a III. třídy¹⁾ a na místní komunikaci¹⁾ obecní úřad obce s rozšířenou působností po předchozím písemném vyjádření příslušného orgánu policie.

(2) Místní a přechodnou úpravu provozu na pozemních komunikacích a zařízení pro provozní informace stanoví na veřejně přístupné účelové komunikaci vlastník se souhlasem příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností a po předchozím písemném stanovisku příslušného orgánu policie.

(3) Užití dopravních značek „Železniční přejezd se závorami“, „Železniční přejezd bez závor“, „Návěstní deska“, „Tramvaj“, „Dej přednost v jízdě tramvaji!“ a užití dopravní značky „Stůj, dej přednost v jízdě!“, má-li být umístěna před železničním přejezdem, stanoví na silnici I. třídy¹⁾ místně příslušný krajský úřad, na silnici II. a III. třídy a na místní komunikaci¹⁾ místně příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností po předchozím písemném vyjádření příslušného orgánu policie a po projednání s příslušným drážním úřadem.¹¹⁾

(4) Užití dopravních značek „Výstražný kříž pro železniční přejezd jednokolejný“ a „Výstražný kříž pro železniční přejezd vícekolejný“, světelného signálu „Signál pro zabezpečení železničního přejezdu“ a signálů pro tramvaje stanoví příslušný drážní úřad¹¹⁾ po projednání s příslušným krajským úřadem, pokud jde o užití těchto značek na silnicích I. třídy¹⁾ nebo s místně příslušným obecním úřadem obce s rozšířenou působností, pokud jde o užití těchto značek na silnici II. a III. třídy a na místní komunikaci,¹⁾ vždy po předchozím písemném stanovisku příslušného orgánu policie.

(5) Příslušný orgán policie nebo Ministerstvo vnitra vydá stanovisko podle odstavců 1 až 4 do 30 dnů ode dne, kdy žádost o stanovisko obdržel. Pokud příslušný orgán policie nebo Ministerstvo vnitra nesdělí stanovisko k žádosti v této lhůtě, má se za to, že bylo vydáno kladné stanovisko.

(6) Výjimky z místní a přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích povoluje ten orgán nebo vlastník pozemní komunikace, který úpravu stanovil. Policista může pokynem ve smyslu § 75 na místě samém povolit okamžitou výjimku z místní a přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích, je-li to nutné pro zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Nelze však zejména povolit výjimku z maximální dovolené rychlosti, zákazu stání a zastavení, jestliže by byla ohrožena bezpečnost nebo plynulost silničního provozu.

§ 78

Užití dopravních značek, světelných signálů, dopravních zařízení a provozních informací

(1) Dopravní značky, světelné a akustické signály, dopravní zařízení a zařízení pro provozní informace musí tvořit ucelený systém.

(2) Dopravní značky, světelné a akustické signály, dopravní zařízení a zařízení pro provozní informace se smějí užívat jen v takovém rozsahu a takovým způsobem, jak to nezbytně

vyžaduje bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích nebo jiný důležitý veřejný zájem.

(3) Přenosné svíslé dopravní značky, přechodné vodorovné dopravní značky, světelné signály, dopravní zařízení a zařízení pro provozní informace smějí být užívány jen po nezbytně nutnou dobu a jen z důvodů uvedených v odstavci 2.

(4) Svíslé dopravní značky proměnné se užívají zejména v systému řízení provozu na pozemních komunikacích, který reaguje na konkrétní situaci v provozu na pozemních komunikacích nebo povětrnostní podmínky.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví způsob a rozsah užití přenosných svíslých dopravních značek, přechodných vodorovných dopravních značek, světelných signálů, dopravních zařízení a zařízení pro provozní informace.

(6) V bezprostřední blízkosti pozemní komunikace v obci je zakázáno umísťovat cokoli, co by bylo možno zaměnit s dopravní značkou, světelným a akustickým signálem, dopravním zařízením nebo zařízením pro dopravní informace nebo co by mohlo snižovat jejich viditelnost, rozpoznatelnost nebo účinnost, oslňovat účastníky provozu na pozemních komunikacích nebo rozptylovat jejich pozornost způsobem ovlivňujícím bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

Oddíl 4

Zastavování vozidel

§ 79

(1) Zastavovat vozidla je oprávněn

- a) policista ve stejnokroji,
- b) vojenský policista ve stejnokroji,
- c) strážník obecní policie ve stejnokroji
 1. před přechodem pro chodce k zajištění bezpečného přechodu osob, jestliže to situace na přechodu či stav přecházejících osob vyžaduje,
 2. jestliže řidič vozidla nebo přepravovaná osoba je podezřelá ze spáchání přestupku týkajícího se bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích,
- d) zaměstnanec provozovatele dráhy v blízkosti železničního přejezdu,
- e) účastník dopravní nehody, vyžadují-li to okolnosti podle § 47,
- f) dopravce podle § 49 odst. 4,
- g) vedoucí organizovaného útvaru školní mládeže, vedoucí organizované skupiny dětí, které dosud nepodléhají povinné školní docházce, a průvodce zdravotně postižených osob při přecházení vozovky,
- h) průvodce vedených nebo hnaných zvířat podle § 60 odst. 6,
- i) zaměstnanec vykonávající práce spojené se správou, údržbou, měřením, opravami a výstavbou pozemní komunikace a k zajištění bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, označený podle prováděcího právního předpisu,
- j) osoba pověřená obecním úřadem obce s rozšířenou působností k zajištění bezpečného přechodu dětí a školní mládeže přes pozemní komunikaci v blízkosti školního zařízení (dále jen „pověřená osoba“); pověřená osoba je povinna při výkonu činnosti být označena podle prováděcího právního předpisu,

- k) celník^{9d}) ve stejnokroji při výkonu činností v rozsahu oprávnění stanovených zvláštními právními předpisy^{12a}),
- l) příslušník Generální inspekce bezpečnostních sborů s vnějším označením podle zvláštního právního předpisu⁴⁵).

(2) Vozidlo se zastavuje dáváním znamení k zastavení vozidla. Osoby uvedené v odstavci 1 dávají znamení k zastavení vozidla vztyčenou paží nebo zastavovacím terčem a za snížené viditelnosti červeným světlem, kterým pohybují v horním půlkruhu. Z jedoucího vozidla dávají toto znamení kýváním paže nahoru a dolů nebo vysunutým zastavovacím terčem. Policista nebo strážník obecní policie může z jedoucího vozidla zastavovat vozidla i rozsvícením nápisu "STOP" podle zvláštního právního předpisu¹³) ze směru jízdy zastavovaného vozidla, a to zepředu i zezadu.

(3) Znamení k zastavení vozidla se musí dávat včas a zřetelně s ohledem na okolnosti provozu na pozemních komunikacích tak, aby řidič mohl bezpečně zastavit vozidlo a aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

(4) Pověřenou osobou může být pouze osoba starší 18 let, která je k činnosti podle odstavce 1 písm. j) dostatečně způsobilá.

(5) Pověřená osoba musí mít při činnosti podle odstavce 1 písm. j) u sebe pověření vydané obecním úřadem obce s rozšířenou působností. Pověření musí být časově omezeno, nejdéle na dobu jednoho roku. Na požádání je pověřená osoba povinna prokázat se policistovi platným pověřením.

(6) Pověřená osoba může zastavovat vozidla pouze na přechodu pro chodce; kde přechod pro chodce není nebo je neschůdný, smí zastavovat vozidla i na jiném místě na vozovce.

(7) Pověřená osoba nesmí zastavovat vozidla v blízkosti křižovatky s řízeným provozem, a to ani na přechodu pro chodce.

(8) Prováděcí právní předpis stanoví způsob označení osob podle odstavce 1 písm. i) a j) a vzor pověření podle odstavce 1 písm. j).

§ 79a

Měření rychlosti vozidel

Za účelem zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích je policie a obecní policie oprávněna měřit rychlost vozidel. Obecní policie tuto činnost vykonává výhradně na místech určených policií, přitom postupuje v součinnosti s policií⁵).

^{12a}) Například zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

HLAVA III

ŘIDIČSKÉ OPRAVNĚNÍ A ŘIDIČSKÝ PRŮKAZ

Díl 1

Řidičské oprávnění

§ 80

Řidičské oprávnění opravňuje jeho držitele k řízení motorového vozidla zařazeného do příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění.

§ 81

Skupiny a podskupiny řidičských oprávnění

(1) Řidičské oprávnění k řízení motorových vozidel se dělí podle skupin a podskupin.

(2) Řidičské oprávnění skupiny A opravňuje k řízení motocyklů s postranním vozíkem nebo bez něj.

(3) Řidičské oprávnění podskupiny A 1 opravňuje k řízení lehkých motocyklů o objemu válců nepřesahujícím 125 cm³ a o výkonu nejvýše 11 kW.

(4) Řidičské oprávnění skupiny B opravňuje k řízení

- a) motorových vozidel, s výjimkou vozidel uvedených v odstavci 2, 3 a motocyklu o výkonu nad 25 kW nebo s poměrem výkon/hmotnost přesahujícím 0,16 kW/kg nebo motocyklu s postranním vozíkem a s poměrem výkon/hmotnost přesahujícím 0,16 kW/kg, jejichž maximální přípustná hmotnost nepřevyšuje 3 500 kg a s nejvýše 8 místy k sezení, kromě místa řidiče; k tomuto motorovému vozidlu smí být připojeno přípojné vozidlo o maximální přípustné hmotnosti nepřevyšující 750 kg,
- b) traktorů a pracovních strojů samojízdných, jejichž maximální přípustná hmotnost nepřevyšuje 3 500 kg,
- c) jízdních souprav složených z motorového vozidla podle písmene a) nebo b) a přípojného vozidla, pokud maximální přípustná hmotnost soupravy nepřevyšuje 3 500 kg a maximální přípustná hmotnost přípojného vozidla nepřevyšuje pohotovostní hmotnost²⁾ motorového vozidla.

(5) Řidičské oprávnění podskupiny B1 opravňuje k řízení motorových tříkolových a čtyřkolových vozidel uvedených v odstavci 4, jejichž maximální konstrukční rychlost převyšuje 45 km.h⁻¹ nebo jsou poháněna spalovacím motorem o objemu válců převyšujícím 50 cm³ nebo jsou poháněna jakýmkoli jiným zařízením srovnatelného výkonu. Pohotovostní hmotnost těchto vozidel nesmí být vyšší než 550 kg; do pohotovostní hmotnosti vozidla elektricky poháněného se nezapočítává hmotnost akumulátorů.

(6) Řidičské oprávnění skupiny C opravňuje k řízení motorových vozidel, s výjimkou vozidel uvedených v odstavcích 8 a 9, jejichž maximální přípustná hmotnost převyšuje 3 500 kg; k tomuto motorovému vozidlu smí být připojeno přípojné vozidlo, jehož maximální přípustná hmotnost nepřevyšuje 750 kg.

(7) Řidičské oprávnění podskupiny C1 opravňuje k řízení motorových vozidel, s výjimkou vozidel uvedených v odstavcích 8 a 9, jejichž maximální přípustná hmotnost převyšuje 3 500 kg, avšak nepřevyšuje 7 500 kg; k tomuto motorovému vozidlu smí být připojeno přípojné vozidlo, jehož maximální přípustná hmotnost nepřevyšuje 750 kg.

(8) Řidičské oprávnění skupiny D opravňuje k řízení motorových vozidel určených pro přepravu osob s více než 8 místy k sezení, kromě místa řidiče; k tomuto motorovému vozidlu smí být připojeno přípojně vozidlo, jehož maximální přípustná hmotnost nepřevyšuje 750 kg.

(9) Řidičské oprávnění podskupiny D1 opravňuje k řízení motorových vozidel určených pro přepravu osob s více než 8 místy k sezení, kromě místa řidiče, avšak ne s více než 16 místy k sezení, kromě místa řidiče; k tomuto motorovému vozidlu smí být připojeno přípojně vozidlo, jehož maximální přípustná hmotnost nepřevyšuje 750 kg.

(10) Řidičské oprávnění skupiny B+E opravňuje k řízení jízdních souprav složených z motorového vozidla uvedeného v odstavci 4 a přípojného vozidla, pokud nejde o jízdní soupravu podle odstavce 4 písmeno c).

(11) Řidičské oprávnění skupiny C+E opravňuje k řízení jízdních souprav složených z motorového vozidla uvedeného v odstavci 6 a přípojného vozidla, jehož maximální přípustná hmotnost nepřevyšuje 750 kg.

(12) Řidičské oprávnění podskupiny C1+E opravňuje k řízení jízdních souprav složených z motorového vozidla uvedeného v odstavci 7 a přípojného vozidla, jehož maximální přípustná hmotnost nepřevyšuje 750 kg. Maximální přípustná hmotnost soupravy však nesmí převyšovat 12 000 kg a maximální přípustná hmotnost přípojného vozidla nesmí převyšovat pohotovostní hmotnost motorového vozidla.

(13) Řidičské oprávnění skupiny D+E opravňuje k řízení jízdních souprav složených z motorového vozidla uvedeného v odstavci 8 a přípojného vozidla, jehož maximální přípustná hmotnost nepřevyšuje 750 kg.

(14) Řidičské oprávnění podskupiny D1+E opravňuje k řízení jízdních souprav složených z motorového vozidla uvedeného v odstavci 9 a přípojného vozidla, jehož maximální přípustná hmotnost nepřevyšuje 750 kg a nejsou v něm přepravovány osoby. Maximální přípustná hmotnost soupravy však nesmí převyšovat 12 000 kg a maximální přípustná hmotnost přípojného vozidla nesmí převyšovat pohotovostní hmotnost motorového vozidla.

(15) Řidičské oprávnění skupiny AM opravňuje k řízení mopedů a malých motocyklů s maximální konstrukční rychlostí 45 km.h⁻¹.

(16) Řidičské oprávnění skupiny T opravňuje k řízení traktorů a pracovních strojů samojízdných; k motorovému vozidlu smí být připojeno přípojně vozidlo.

§ 82

Podmínky udělení a držení řidičského oprávnění

- (1) Řidičské oprávnění lze udělit pouze osobě, která
- dosáhla věku stanoveného tímto zákonem,
 - je zdravotně způsobilá k řízení motorových vozidel,
 - je odborně způsobilá k řízení motorových vozidel,
 - má na území České republiky obvyklé bydliště nebo zde alespoň 6 měsíců studuje,
 - splnila další podmínky stanovené tímto zákonem,
 - není ve výkonu sankce nebo trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel nebo nemá v registru řidičů zaznamenáno 12 bodů,
 - není držitelem platného řidičského oprávnění uděleného jiným členským státem.
- (2) Řidičské oprávnění nelze udělit osobě, jejíž řidičské oprávnění bylo v jiném členském státě pozastaveno nebo odejmuto, nebo jí byl uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, pokud neuplynula lhůta pro opětovné udělení řidičského oprávnění.

(3) Podmínky podle odstavce 1 písm. b), c) a e) musí splňovat držitel řídičského oprávnění příslušné skupiny nebo podskupiny po celou dobu držení řídičského oprávnění.

(4) Studium se rozumí základní vzdělávání, střední vzdělávání a vyšší odborné vzdělávání v denní formě v oborech vzdělání v základní škole, střední škole, konzervatoři nebo vyšší odborné škole, zapsané do rejstříku škol a školských zařízení, a prezenční studium v akreditovaných studijních programech na vysoké škole. Místem studia se rozumí adresa místa, kde probíhá výuka nebo její podstatná část.

(5) Za účelem zjištění, zda osoba uvedená v odstavci 1 splňuje podmínku bezúhonnosti podle odstavce 1 písm. f), si příslušný orgán uvedený v § 92 odst. 1 vyžádá podle zvláštního právního předpisu^{27a)} výpis z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 83

Věk

(1) Řidičské oprávnění lze udělit jen osobě starší

- a) 15 let, jedná-li se o řídičské oprávnění skupiny AM,
- b) 16 let, jedná-li se o řídičské oprávnění podskupiny A1,
- c) 17 let, jedná-li se o řídičské oprávnění skupiny T a podskupiny B1,
- d) 18 let, jedná-li se o řídičské oprávnění skupiny A, B, B+E, C, C+E, a podskupin C1 a C1+E,
- e) 21 let, jedná-li se o řídičské oprávnění skupiny A, D, D+E a podskupin D1, D1+E.

(2) Řidičské oprávnění skupiny A udělené osobě podle odstavce 1 písmeno d) opravňuje pouze k řízení motocyklů o výkonu do 25 kW s poměrem výkon/hmotnost nepřesahujícím 0,16 kW/kg nebo motocyklů s postranním vozíkem a s poměrem výkon/hmotnost nepřesahujícím 0,16 kW/kg.

(3) Řidičské oprávnění skupiny A udělené osobě podle odstavce 1 písmeno e) opravňuje k řízení motocyklů o výkonu nad 25 kW nebo s poměrem výkon/hmotnost přesahujícím 0,16 kW/kg nebo motocyklů s postranním vozíkem a s poměrem výkon/hmotnost přesahujícím 0,16 kW/kg.

(4) Osobě uvedené v odstavci 1 písmena a) až c) lze řídičské oprávnění k řízení motorových vozidel udělit jen s písemným souhlasem jejího zákonného zástupce.

(5) Ministerstvo udělí u řídičského oprávnění skupiny A a podskupiny A1 výjimku z podmínky věku pro osobu, která je držitelem licence motoristického sportovce na základě její písemné žádosti, popřípadě písemné žádosti jejího zákonného zástupce. Udělená výjimka platí pouze pro jízdu při sportovní soutěži.

Zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel

§ 84

(1) Zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel se rozumí tělesná a duševní schopnost k řízení motorových vozidel (dále jen „zdravotní způsobilost“).

^{27a)} Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.

(2) Zdravotní způsobilost posuzuje a posudek o zdravotní způsobilosti (dále jen „posudek“) vydává posuzující lékař na základě prohlášení žadatele o řídičské oprávnění nebo držitele řídičského oprávnění, výsledku lékařské prohlídky a dalších potřebných odborných vyšetření.

(3) Zdravotně způsobilý k řízení motorového vozidla není ten, kdo má poruchy chování způsobené závislostí na alkoholu nebo jiných psychoaktivních látkách podle posudku o zdravotní způsobilosti.

(4) Posuzujícím lékařem se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) lékař se způsobilostí v oboru všeobecné praktické lékařství nebo v oboru praktický lékař pro děti a dorost registrujícího poskytovatele ambulantní zdravotní péče (dále jen „registrující poskytovatel“),
- b) lékař poskytovatele pracovnělékařských služeb,
- c) lékař uvedený v písmenu a) kteréhokoliv poskytovatele této ambulantní zdravotní péče, jde-li o posuzovanou osobu, která nemá registrujícího poskytovatele nebo poskytovatele pracovnělékařských služeb.

(5) Lékař registrujícího poskytovatele je povinen předat lékaři poskytovatele pracovnělékařských služeb na jeho vyžádání výpis ze zdravotnické dokumentace obsahující údaje podstatné pro zjištění zdravotní způsobilosti.

(6) U osoby, která nemá registrujícího poskytovatele, musí posuzující lékař vyloučit nemoci, vady nebo stavy, které vylučují nebo podmiňují zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel.

(7) Prováděcí právní předpis upraví podmínky zdravotní způsobilosti, rozsah lékařské prohlídky a odborného vyšetření, obsah prohlášení žadatele o řídičské oprávnění nebo držitele řídičského oprávnění, nemoci, vady nebo stavy, které vylučují nebo podmiňují zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel.

§ 85

(1) Posouzení zdravotní způsobilosti provádí posuzující lékař na žádost žadatele o řídičské oprávnění nebo držitele řídičského oprávnění. Náklady na posouzení zdravotní způsobilosti hradí žadatel.

(2) Po provedení lékařské prohlídky, popřípadě odborného vyšetření vydá posuzující lékař žadateli posudek o zdravotní způsobilosti.

(3) Posudek o zdravotní způsobilosti musí mít písemnou formu.

(4) Posuzující lékař v posudku o zdravotní způsobilosti uvede zjištěný zdravotní stav z hlediska zdravotní způsobilosti žadatele o řídičské oprávnění nebo držitele řídičského oprávnění a hodnocení jeho zdravotní způsobilosti.

(5) Žadatel o řídičské oprávnění nebo držitel řídičského oprávnění je

- a) zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel,
- b) zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel s podmínkou,
- c) zdravotně nezpůsobilý k řízení motorových vozidel.

(6) V hodnocení zdravotní způsobilosti podle odstavce 5 písmeno b) se uvede důvod a podmínka zdravotní způsobilosti a v hodnocení zdravotní způsobilosti podle odstavce 5 písmeno c) se uvede důvod zdravotní nezpůsobilosti k řízení motorových vozidel.

(7) Prováděcí právní předpis stanoví obsah a vzor posudku o zdravotní způsobilosti a upraví podrobnosti hodnocení zdravotní způsobilosti.

§ 86

Je-li žadatel o řídičské oprávnění nebo držitel řídičského oprávnění podle posouzení zdravotní způsobilosti zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel s podmínkou nebo zdravotně nezpůsobilý k řízení motorových vozidel, oznámí posuzující lékař neprodleně tuto skutečnost obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle obvyklého bydliště nebo místa studia žadatele o řídičské oprávnění nebo držitele řídičského oprávnění a zašle mu kopii posudku o zdravotní způsobilosti.

Pravidelné lékařské prohlídky

§ 87

(1) Pravidelným lékařským prohlídkám je povinen se podrobovat

- a) řídič vozidla, který při plnění úkolu souvisejících s výkonem zvláštních povinností užívá zvláštního výstražného světla modré barvy,²⁾ případně doplněného o zvláštní zvukové výstražné znamení,
- b) řídič, který řídí motorové vozidlo v pracovněprávním vztahu a u něhož je řízení motorového vozidla druhem práce sjednaným v pracovní smlouvě,
- c) řídič, u kterého je řízení motorového vozidla předmětem samostatné výdělečné činnosti prováděné podle zvláštního právního předpisu,²⁸⁾
- d) držitel řídičského oprávnění skupiny C, C+E, D, D+E nebo podskupiny C1, C1+E, D1 a D1+E, který řídí motorové vozidlo zařazené do příslušné skupiny nebo podskupiny řídičského oprávnění,
- e) držitel osvědčení pro učitele řídičů pro výcvik v řízení motorových vozidel podle zvláštního právního předpisu.⁴⁾

(2) Vstupní lékařské prohlídce je osoba uvedená v odstavci 1 povinna se podrobit před zahájením výkonu činnosti uvedené v odstavci 1, dalším pravidelným lékařským prohlídkám pak do dovršení 50 let věku každé dva roky a po dovršení 50 let věku každoročně.

(3) Držitel řídičského oprávnění, který není osobou uvedenou v odstavci 1, je povinen se podrobit pravidelné lékařské prohlídce nejdříve šest měsíců před dovršením 60, 65 a 68 let věku a nejpozději v den dovršení stanoveného věku, po dovršení 68 let věku pak každé dva roky.

(4) Posuzující lékař může na základě výsledku pravidelné lékařské prohlídky v odůvodněných případech, zejména s přihlédnutím k aktuálnímu zdravotnímu stavu určit osobě uvedené v odstavci 1 nebo 3 (dále jen „povinná osoba“) termín další pravidelné lékařské prohlídky kratší, než jsou lhůty uvedené v odstavci 2 nebo 3.

(5) Je-li to potřebné pro zjištění zdravotní způsobilosti povinné osoby, může posuzující lékař nařídit provedení odborného vyšetření.

(6) Náklady na pravidelnou lékařskou prohlídku osob uvedených v odstavci 1 hradí u osob v pracovně právním vztahu zaměstnavatel. U osob uvedených v odstavci 1, které nejsou v pracovně právním vztahu, a u osob uvedených v odstavci 3 hradí náklady na pravidelnou lékařskou prohlídku tyto osoby.

(7) Prováděcí právní předpis upraví rozsah pravidelné lékařské prohlídky.

²⁸⁾ Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

§ 87a

Dopravně psychologické vyšetření

(1) Dopravně psychologickému vyšetření je povinen se podrobovat

- a) držitel řidičského oprávnění skupin C, C+E a C1+E, který řídí nákladní automobil o největší povolené hmotnosti převyšující 7 500 kg nebo speciální automobil o největší povolené hmotnosti převyšující 7 500 kg nebo jízdní soupravu, která je složena z nákladního automobilu a přípojného vozidla nebo ze speciálního automobilu a přípojného vozidla a jejíž největší povolená hmotnost převyšuje 7 500 kg,
- b) držitel řidičského oprávnění skupin D a D+E a podskupin D1 a D1+E, který řídí motorové vozidlo zařazené do příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění.

(2) Dopravně psychologickému vyšetření je držitel řidičského oprávnění uvedený v odstavci 1 povinen se podrobit před zahájením výkonu činnosti uvedené v odstavci 1, a dalšímu dopravně psychologickému vyšetření nejdříve šest měsíců před dovršením 50 let a nejpozději v den dovršení 50 let a dále pak každých pět let.

(3) Dopravně psychologickému vyšetření je povinen se podrobit řidič, který žádá o vrácení řidičského oprávnění podle § 123d.

(4) Dopravně psychologické vyšetření provádí psycholog, kterému ministerstvo udělilo akreditaci.

(5) Ministerstvo udělí akreditaci k provádění dopravně psychologického vyšetření na žádost fyzické osobě, která

- a) absolvovala akreditované magisterské studium v oboru psychologie,
- b) absolvovala postgraduální studium v oboru dopravní psychologie akreditovaného studijního programu nebo programu celoživotního vzdělávání prováděného vysokou školou,
- c) má alespoň 3 roky praxe v oblasti dopravní psychologie a
- d) má k dispozici vybavení nezbytné pro řádné provádění dopravně psychologického vyšetření.

(6) Dopravně psychologické vyšetření se vyhotovuje písemnou formou a je podkladem k posudku o zdravotní způsobilosti.

(7) Náklady na dopravně psychologické vyšetření držitelů řidičských oprávnění uvedených v odstavci 1, hradí řidič.

(8) Povinnost dopravně psychologického vyšetření se netýká řidiče, který provádí silniční dopravu soukromé povahy, pokud není prováděna za úplatu, a dále řidičů vozidel požární ochrany, řidičů vozidel policie, Vězeňské služby České republiky, zpravodajských služeb a řidičů vozidel ozbrojených sil České republiky.

(9) Vybavení nezbytné pro řádné provádění dopravně psychologického vyšetření stanoví prováděcí právní předpis.

§ 88

(1) Po provedení pravidelné lékařské prohlídky vydá posuzující lékař povinné osobě posudek o zdravotní způsobilosti. Posudek o zdravotní způsobilosti musí mít písemnou formu.

(2) Povinná osoba je

- a) zdravotně způsobilá k řízení motorových vozidel,
- b) zdravotně způsobilá k řízení motorových vozidel s podmínkou,
- c) zdravotně nezpůsobilá k řízení motorových vozidel.

(3) V hodnocení zdravotní způsobilosti podle odstavce 4 písm. b) se uvede podmínka zdravotní způsobilosti.

(4) Je-li povinná osoba podle výsledku pravidelné lékařské prohlídky zdravotně způsobilá s podmínkou nebo zdravotně nezpůsobilá, oznámí posuzující lékař tuto skutečnost obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle obvyklého bydliště nebo místa studia povinné osoby a u osob uvedených v § 87 odst. 1, které jsou v pracovněprávním vztahu, i zaměstnavateli.

(5) Povinná osoba se musí podrobit pravidelné lékařské prohlídce nejpozději den před dnem ukončení platnosti posudku o zdravotní způsobilosti.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví vzor posudku o zdravotní způsobilosti a upraví podrobnosti hodnocení zdravotní způsobilosti povinné osoby.

§ 89

Povinná osoba, která nemá platný posudek o zdravotní způsobilosti, je zdravotně nezpůsobilá k řízení motorových vozidel.

§ 89a

Lékař, který zjistí, že žadatel o řídičské oprávnění nebo držitel řídičského oprávnění je zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel s podmínkou nebo není zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel, je povinen o této skutečnosti neprodleně informovat obecní úřad obce s rozšířenou působností příslušný podle obvyklého bydliště nebo místa studia žadatele o řídičské oprávnění nebo držitele řídičského oprávnění.

§ 90

Odborná způsobilost k řízení motorových vozidel

(1) Řidičské oprávnění příslušné skupiny nebo podskupiny může být uděleno pouze osobě, která získala odbornou způsobilost k řízení motorových vozidel podle zvláštního právního předpisu⁴⁾ (dále jen „odborná způsobilost“).

(2) Absolvoval-li žadatel o řídičské oprávnění praktický výcvik a zkoušku v řízení motorového vozidla⁴⁾ s vozidlem vybaveným automatickou převodovkou, obecní úřad obce s rozšířenou působností omezí řídičské oprávnění příslušné skupiny nebo podskupiny pouze na vozidla s tímto druhem převodovky; toto omezení se však neprovede, jde-li o řídičské oprávnění skupiny AM. Vozidlem vybaveným automatickou převodovkou se rozumí vozidlo, ve kterém není pedál spojky, popřípadě u vozidel, k jejichž řízení opravňuje řídičské oprávnění skupiny A nebo podskupiny A1, ruční páka.

(3) Při řízení drážních vozidel,¹¹⁾ která jsou používána v provozu na pozemních komunikacích, musí být řidič tohoto vozidla držitelem oprávnění k řízení drážního vozidla podle zvláštního právního předpisu.¹¹⁾ Řidič trolejbusu musí být držitelem řídičského oprávnění skupiny D.

§ 91

Další podmínky k udělení řídičského oprávnění

(1) Řidičské oprávnění

- a) skupiny D nebo podskupiny D1 lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řídičského oprávnění skupiny B,

- b) skupiny C nebo podskupiny C1 lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řídičského oprávnění skupiny B, nestanoví-li zvláštní zákon jinak,
- c) skupiny B+E lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řídičského oprávnění skupiny B,
- d) skupiny C+E lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řídičského oprávnění skupiny C,
- e) podskupiny C1+E lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řídičského oprávnění podskupiny C1,
- f) skupiny D+E lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řídičského oprávnění skupiny D,
- g) podskupiny D1+E lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řídičského oprávnění podskupiny D1.

(2) Řidičské oprávnění udělené pro skupinu

- a) C+E nebo D+E platí i pro skupinu B+E,
- b) C+E platí i pro skupinu D+E, pokud má držitel řídičské oprávnění skupiny D.

(3) Žadatel o řídičské oprávnění skupiny A podle § 83 odst. 1 písm. e) a odst. 3 musí

- a) být držitelem řídičského oprávnění skupiny A uděleného podle § 83 odst. 1 písm. d) a odst. 2 a složit doplňovací zkoušku podle zvláštního právního předpisu⁴⁾, nebo
- b) absolvovat výcvik k získání řídičského oprávnění a zkoušku z odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu⁴⁾ na motocyklu bez postranního vozíku o výkonu nejméně 35 kW.

§ 92

Udělení a rozšíření řídičského oprávnění

(1) Řidičské oprávnění udělí žadateli o řídičské oprávnění příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností.

(2) Řidičské oprávnění se uděluje na základě žádosti o řídičské oprávnění, která musí mít písemnou formu.

(3) V žádosti o řídičské oprávnění musí být uvedeno

- a) jméno, popřípadě jména (dále jen „jméno“), a příjmení žadatele o řídičské oprávnění,
- b) adresa obvyklého bydliště žadatele o řídičské oprávnění na území České republiky, nebo místo studia,
- c) datum a místo narození a rodné číslo žadatele o řídičské oprávnění, pokud mu bylo přiděleno,
- d) skupina nebo podskupina řídičského oprávnění, o jejíž udělení je žádáno,
- e) předchozí obvyklá bydliště od dosažení věku stanoveného v § 83, pokud se nacházela mimo území České republiky, a současné obvyklé bydliště mimo území České republiky, pokud žadatel v České republice pouze studuje.

(4) K žádosti musí být přiložen

- a) platný doklad totožnosti žadatele,
- b) posudek o zdravotní způsobilosti,
- c) doklad o odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel zařazených do příslušné skupiny nebo podskupiny řídičského oprávnění,
- d) doklad prokazující obvyklé bydliště žadatele, který nemá na území České republiky trvalý pobyt, nebo návrh jiného důkazního prostředku k jeho prokázání, nebo potvrzení o studiu podle § 82 odst. 4; dokladem prokazujícím obvyklé bydliště žadatele je zejména

1. potvrzení o přechodném pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky,
 2. výpis z katastru nemovitostí potvrzující vlastnická práva k nemovitosti,
 3. nájemní smlouva k nemovitosti,
 4. potvrzení o zaměstnání,
 5. výpis z živnostenského rejstříku,
- e) čestné prohlášení žadatele, že
1. není držitelem platného řidičského oprávnění uděleného jiným členským státem a
 2. jiným členským státem mu nebyl uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel nebo že jeho řidičské oprávnění nebylo pozastaveno nebo odejmuto, nebo že již uplynula doba, na kterou byl zákaz činnosti uložen, nebo doba pro opětovné udělení řidičského oprávnění,
- f) rozhodnutí o udělení výjimky podle § 83 odst. 4, byla-li udělena,
- g) doklad o splnění dalších podmínek podle § 91,
- h) jedna fotografie, která svým provedením odpovídá požadavkům zákona o občanských průkazech (dále jen „fotografie“).

(5) Po podání žádosti příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 3, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí žadateli. Má-li obecní úřad obce s rozšířenou působností pochybnost o pravdivosti údajů uvedených v čestném prohlášení podle odstavce 4, ověří si jejich pravdivost u příslušného úřadu státu, ve kterém měl žadatel předchozí obvyklé bydliště.

(6) Podle ustanovení odstavců 1 až 5 se postupuje i v případě rozšíření řidičského oprávnění o další skupinu nebo podskupinu řidičského oprávnění.

(7) Splňuje-li žadatel o řidičské oprávnění nebo o rozšíření řidičského oprávnění všechny podmínky podle § 82 odst. 1, má právní nárok na udělení řidičského oprávnění nebo na jeho rozšíření o další skupinu nebo podskupinu řidičského oprávnění.

§ 93

Podmínění a omezení řidičského oprávnění

(1) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností řidičské oprávnění podmíní, jestliže držitel řidičského oprávnění je zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel s podmínkou.

(2) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností řidičské oprávnění omezí, jestliže držitel řidičského oprávnění

- a) pozbyl částečně odbornou způsobilost,
- b) přestal splňovat některou z dalších podmínek podle § 91,
- c) se vzdal některé skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění.

(3) Skutečnost podle odstavce 2 písm. c) musí držitel řidičského oprávnění písemně oznámit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. V oznámení musí být uvedeno

- a) jméno a příjmení držitele řidičského oprávnění,
- b) adresa obvyklého bydliště držitele řidičského oprávnění,
- c) datum a místo narození a rodné číslo držitele řidičského oprávnění, pokud mu bylo přiděleno,
- d) skupina nebo podskupina řidičského oprávnění, které se držitel řidičského oprávnění vzdává.

(4) K oznámení podle odstavce 3 musí být přiložen platný doklad totožnosti a jedna fotografie držitele řidičského oprávnění. Po podání oznámení příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 2, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí držiteli řidičského oprávnění.

(5) V rozhodnutí o podmínění řidičského oprávnění podle odstavce 1 nebo o omezení řidičského oprávnění podle odstavce 2 písm. a) a b) příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností uvede rozsah podmínění nebo omezení řidičského oprávnění a popřípadě další podmiňující nebo omezující podmínky pro výkon řidičského oprávnění, které musí držitel řidičského oprávnění splňovat. Omezení řidičského oprávnění podle odstavce 2 písm. c) vezme příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě oznámení podle odstavce 3 na vědomí a nerozhoduje o omezení řidičského oprávnění.

§ 94

Odnětí řidičského oprávnění a vzdání se řidičského oprávnění

(1) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností řidičské oprávnění odejme, pokud jeho držitel

- a) pozbyl zcela zdravotní způsobilost,
- b) pozbyl zcela odbornou způsobilost, nebo
- c) nesplňoval při udělení řidičského oprávnění podmínky uvedené v § 82; v případě nesplnění podmínky uvedené v § 82 odst. 1 písm. d) se řidičské oprávnění neodejme, pokud v řízení vyjde najevo, že držitel řidičského oprávnění již tuto podmínku splňuje.

(2) Držitel řidičského oprávnění se může vzdát řidičského oprávnění.

(3) Vzdání se řidičského oprávnění musí držitel řidičského oprávnění písemně oznámit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. V oznámení musí být uvedeno

- a) jméno a příjmení držitele řidičského oprávnění,
- b) adresa obvyklého bydliště držitele řidičského oprávnění nebo místo studia,
- c) datum a místo narození a rodné číslo držitele řidičského oprávnění, pokud mu bylo přiděleno,
- d) datum udělení řidičského oprávnění.

(4) K oznámení podle odstavce 3 musí být přiložen platný doklad totožnosti držitele řidičského oprávnění. Po podání oznámení příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 3, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí držiteli řidičského oprávnění.

(5) Vzdání se řidičského oprávnění podle odstavce 2 vezme příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě oznámení podle odstavce 3 na vědomí a nerozhoduje o odnětí řidičského oprávnění.

§ 94a

Pozbytí řidičského oprávnění

(1) Držitel řidičského oprávnění pozbývá řidičské oprávnění dnem právní moci rozhodnutí, kterým mu byl soudem uložen trest nebo příslušným správním úřadem³⁰⁾ uložena sankce zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel.

³⁰⁾ Zákon č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

(2) Řidičský průkaz je povinen odevzdat držitel řidičského průkazu příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností do 5 pracovních dnů ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí podle odstavce 1.

(3) Pro odevzdání řidičského průkazu platí obdobně § 113 odst. 5.

§ 95

Pozastavení řidičského oprávnění

(1) V rámci řízení o podmínění, omezení nebo odnětí řidičského oprávnění může příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhodnout o pozastavení řidičského oprávnění jako o předběžném opatření podle zvláštního právního předpisu.³¹⁾

(2) Pozastavení řidičského oprávnění znamená, že držitel řidičského oprávnění nesmí po dobu platnosti tohoto pozastavení řídit motorová vozidla.

§ 96

Přezkoumání zdravotní způsobilosti

(1) Podmínění zdravotní způsobilosti podle § 93 odst. 1 nebo pozbytí zdravotní způsobilosti podle § 94 odst. 1 písm. a) se zjišťuje přezkoumáním zdravotní způsobilosti.

(2) Pro přezkoumání zdravotní způsobilosti platí obdobně ustanovení § 84 až 86.

(3) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností v rámci řízení o podmínění, omezení nebo odnětí řidičského oprávnění nařídí držiteli řidičského oprávnění, aby se ve stanovené lhůtě podrobil přezkoumání zdravotní způsobilosti podle odstavce 2, vyjdou-li najevo skutečnosti důvodně nasvědčující tomu, že držitel řidičského oprávnění je zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel s podmínkou nebo zdravotně nezpůsobilý k řízení motorových vozidel.

(4) Držitel řidičského oprávnění je povinen podrobit se přezkoumání zdravotní způsobilosti ve stanovené lhůtě. Nemůže-li se držitel řidičského oprávnění ze závažného důvodu podrobit přezkoumání zdravotní způsobilosti ve stanovené lhůtě, oznámí tuto skutečnost neprodleně příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který mu stanoví lhůtu náhradní.

(5) Nepodrobí-li se držitel řidičského oprávnění bez závažného důvodu přezkoumání zdravotní způsobilosti ve stanovené lhůtě ani ve lhůtě náhradní, považuje se za zdravotně nezpůsobilého k řízení motorových vozidel.

(6) Stanovená lhůta pro přezkoumání zdravotní způsobilosti podle odstavce 3 nesmí být kratší než 15 dní, náhradní lhůta podle odstavce 4 nesmí být kratší než 10 dní.

§ 97

Přezkoušení z odborné způsobilosti

(1) Pozbytí odborné způsobilosti podle § 93 odst. 2 písm. a) nebo § 94 odst. 1 písm. b) se zjišťuje přezkoušením z odborné způsobilosti.

(2) Přezkoušení z odborné způsobilosti se provádí podle zvláštního právního předpisu.⁴⁾

(3) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností v rámci řízení o omezení nebo odnětí řidičského oprávnění nařídí držiteli řidičského oprávnění, aby se ve stanovené lhůtě podrobil přezkoušení z odborné způsobilosti podle odstavce 2, vyjdou-li najevo skutečnosti

³¹⁾ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.

důvodně nasvědčující tomu, že držitel řidičského oprávnění pozbyl částečně nebo zcela odbornou způsobilost.

(4) Držitel řidičského oprávnění je povinen podrobit se přezkoušení z odborné způsobilosti ve stanovené lhůtě. Nemůže-li se držitel řidičského oprávnění ze závažného důvodu podrobit přezkoušení z odborné způsobilosti ve stanovené lhůtě, oznámí tuto skutečnost neprodleně příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který mu stanoví lhůtu náhradní.

(5) Nepodrobí-li se držitel řidičského oprávnění bez závažného důvodu přezkoušení z odborné způsobilosti ve stanovené lhůtě ani se nepodrobí přezkoušení z odborné způsobilosti ve lhůtě náhradní, považuje se za odborně nezpůsobilého k řízení motorových vozidel.

(6) Stanovená lhůta pro přezkoušení z odborné způsobilosti podle odstavce 3 nesmí být kratší než 30 dní, náhradní lhůta podle odstavce 4 nesmí být kratší než 15 dní.

Zrušení podmínění nebo omezení řidičského oprávnění

§ 98

(1) Pokud pominuly důvody pro podmínění řidičského oprávnění podle § 93 odst. 1, rozhodne příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě žádosti o zrušení podmínění řidičského oprávnění.

(2) Žádost o zrušení podmínění řidičského oprávnění podává držitel řidičského oprávnění, kterému bylo řidičské oprávnění podmíněno, u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

(3) Žádost podle odstavce 2 musí mít písemnou formu a musí v ní být uvedeno

- a) jméno a příjmení žadatele,
- b) adresa obvyklého bydliště žadatele na území České republiky nebo místo studia,
- c) datum a místo narození a rodné číslo žadatele, pokud mu bylo přiděleno,
- d) datum nabytí právní moci rozhodnutí o podmínění řidičského oprávnění,
- e) podmínění řidičského oprávnění, o jehož zrušení je žádáno.

(4) K žádosti podle odstavců 2 a 3 musí být přiložen

- a) platný doklad totožnosti žadatele,
- b) posudek o zdravotní způsobilosti žadatele vydaný posuzujícím lékařem, který nesmí být ke dni podání žádosti starší než 30 dní.

(5) Po podání žádosti příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 3, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí žadateli.

(6) Pro zjištění, zda pominuly důvody pro podmínění řidičského oprávnění podle § 93 odst. 1, platí obdobně ustanovení § 84 až 86.

§ 99

(1) Pokud pominuly důvody pro omezení řidičského oprávnění pro částečnou ztrátu odborné způsobilosti podle § 93 odst. 2 písm. b), rozhodne příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě žádosti o zrušení omezení řidičského oprávnění.

(2) Žádost o zrušení omezení řidičského oprávnění podává držitel řidičského oprávnění, kterému bylo řidičské oprávnění pro částečnou ztrátu odborné způsobilosti omezeno, u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Žádost může podat nejdříve po uplynutí šesti měsíců ode dne, kdy rozhodnutí o omezení řidičského oprávnění pro částečnou

ztrátu odborné způsobilosti se stalo vykonatelným nebo kdy se rozhodnutí o pozastavení řídičského oprávnění stalo vykonatelným.

(3) Žádost podle odstavce 2 musí mít písemnou formu a musí v ní být uvedeno

- a) jméno a příjmení žadatele,
- b) adresa obvyklého bydliště žadatele na území České republiky nebo místo studia,
- c) datum a místo narození a rodné číslo žadatele, pokud mu bylo přiděleno,
- d) datum vykonatelnosti rozhodnutí o omezení řídičského oprávnění pro částečnou ztrátu odborné způsobilosti,
- e) řídičské oprávnění příslušné skupiny nebo podskupiny, o jehož vrácení je žádáno.

(4) K žádosti podle odstavců 2 a 3 musí být přiložen

- a) platný doklad totožnosti žadatele,
- b) doklad o odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel zařazených do skupiny nebo podskupiny řídičského oprávnění podle odstavce 3 písm. e), který nesmí být ke dni podání žádosti starší než 30 dní.

(5) Po podání žádosti příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 3, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí žadateli.

(6) Pominutí důvodů pro omezení řídičského oprávnění pro částečnou ztrátu odborné způsobilosti se zjišťuje přezkoušením z odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu.⁴⁾

Vrácení řídičského oprávnění

§ 100

(1) Pokud zcela nebo zčásti pominuly důvody pro odnětí řídičského oprávnění pro ztrátu zdravotní způsobilosti podle § 94 odst. 1 písm. a), rozhodne příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě žádosti o vrácení řídičského oprávnění.

(2) Žádost o vrácení řídičského oprávnění podává osoba, které bylo řídičské oprávnění pro ztrátu zdravotní způsobilosti odňato, u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

(3) Pokud od právní moci rozhodnutí o odnětí řídičského oprávnění pro ztrátu zdravotní způsobilosti uplynuly více než tři roky, musí žadatel podle odstavce 2 prokázat odbornou způsobilost.

(4) Žádost podle odstavce 2 musí mít písemnou formu a musí v ní být uvedeno

- a) jméno a příjmení žadatele,
- b) adresa obvyklého bydliště žadatele na území České republiky nebo místo studia,
- c) datum a místo narození a rodné číslo žadatele, pokud mu bylo přiděleno,
- d) datum nabytí právní moci rozhodnutí o odnětí řídičského oprávnění pro ztrátu zdravotní způsobilosti,
- e) řídičské oprávnění příslušné skupiny nebo podskupiny, o jehož vrácení je žádáno.

(5) K žádosti podle odstavců 2 a 4 musí být přiložen

- a) platný doklad totožnosti žadatele,
- b) posudek o zdravotní způsobilosti vydaný posuzujícím lékařem, který nesmí být ke dni podání žádosti starší než 30 dní,

c) doklad o odborné způsobilosti žadatele, který nesmí být ke dni podání žádosti starší než 30 dní, je-li žádost podávána v době podle odstavce 3.

(6) Po podání žádosti příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 4, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí žadateli.

(7) Pro zjištění, zda zcela nebo zčásti pominuly důvody pro odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu zdravotní způsobilosti, platí obdobně ustanovení § 84 až 86.

(8) Odborná způsobilost podle odstavce 3 se zjišťuje přezkoušením z odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu.⁴⁾

(9) Pokud se zjištěním podle odstavce 7 nebo přezkoušením z odborné způsobilosti podle odstavce 8 prokáže, že žadatel o vrácení řidičského oprávnění je zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel pouze s podmínkou nebo pouze zčásti odborně způsobilý k řízení motorových vozidel, příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vrácené řidičské oprávnění podmíní nebo omezí. Pro toto podmínění nebo omezení platí ustanovení § 93 odst. 5 obdobně.

§ 101

(1) Pokud zcela nebo zčásti pominuly důvody pro odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu odborné způsobilosti podle § 94 odst. 1 písm. b), rozhodne příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě žádosti o vrácení řidičského oprávnění.

(2) Žádost o vrácení řidičského oprávnění podává osoba, které bylo řidičské oprávnění pro ztrátu odborné způsobilosti odňato, u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Žádost může podat nejdříve po uplynutí šesti měsíců ode dne, kdy rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu odborné způsobilosti se stalo vykonatelným nebo kdy se rozhodnutí o pozastavení řidičského oprávnění stalo vykonatelným.

(3) Žádost podle odstavce 2 musí mít písemnou formu a musí v ní být uvedeno

- a) jméno a příjmení žadatele,
- b) adresa obvyklého bydliště žadatele na území České republiky nebo místo studia,
- c) datum a místo narození a rodné číslo žadatele, pokud mu bylo přiděleno,
- d) datum vykonatelnosti rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu odborné způsobilosti,
- e) řidičské oprávnění příslušné skupiny nebo podskupiny, o jehož vrácení je žádáno.

(4) K žádosti podle odstavců 2 a 3 musí být přiložen

- a) platný doklad totožnosti žadatele,
- b) doklad o odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel zařazených do skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění podle odstavce 3 písm. e), který nesmí být ke dni podání žádosti starší než 30 dní.

(5) Po podání žádosti příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 3, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí žadateli.

(6) Plné nebo částečné pominutí důvodů pro odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu odborné způsobilosti se zjišťuje přezkoušením z odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu.⁴⁾

(7) Pokud se přezkoušením z odborné způsobilosti podle odstavce 6 prokáže, že žadatel o vrácení řidičského oprávnění je pouze zčásti odborně způsobilý k řízení motorových vozidel,

příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vrácené řidičské oprávnění omezí. Pro toto omezení platí ustanovení § 93 odst. 5 obdobně.

§ 102

(1) Po výkonu trestu nebo sankce zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel nebo po upuštění nebo podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu nebo sankce zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel podle zvláštních právních předpisů^{31b)} rozhodne o vrácení řidičského oprávnění příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na žádost osoby, která pozbyla řidičské oprávnění podle § 94a.

(2) Žádost o vrácení řidičského oprávnění podává osoba uvedená v odstavci 1 u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Žádost musí mít písemnou formu a musí být v ní uvedeno:

- a) jméno a příjmení žadatele,
- b) adresa obvyklého bydliště žadatele na území České republiky nebo místo studia,
- c) datum a místo narození a rodné číslo žadatele, pokud mu bylo přiděleno,
- d) datum ukončení výkonu trestu nebo sankce zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel nebo datum právní moci rozhodnutí o upuštění nebo usnesení o podmíněném upuštění od výkonu zbytku této sankce nebo tohoto trestu,
- e) skupina nebo podskupina řidičského oprávnění, o jehož vrácení je žádáno.

(3) K žádosti podle odstavce 2 musí být přiložen

- a) platný doklad totožnosti žadatele,
- b) rozhodnutí, kterým byla žadateli uložena sankce, nebo rozsudek, kterým byl žadateli uložen trest zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, popřípadě ověřená kopie rozhodnutí nebo usnesení, kterým bylo rozhodnuto o upuštění nebo o podmíněném upuštění od výkonu zbytku této sankce nebo tohoto trestu,
- c) doklad o odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel zařazených do skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění podle odstavce 5, který nesmí být ke dni podání žádosti starší než 60 dní.

(4) Po podání žádosti příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje žadatele a doklad totožnosti vrátí žadateli.

(5) Pokud ode dne právní moci rozsudku nebo rozhodnutí, jímž došlo k uložení trestu nebo sankce zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, uplynul více než jeden rok, musí žadatel prokázat zdravotní a odbornou způsobilost.

Díl 2

Řidičský průkaz

§ 103

(1) Řidičský průkaz je veřejná listina, která osvědčuje řidičské oprávnění držitele a jeho rozsah a kterou držitel prokazuje své jméno, příjmení a podobu, jakož i další údaje v ní zapsané podle tohoto zákona.

^{31b)} § 14 odst. 3 zákona č. 200/1990 Sb.
§ 61 odst. 2 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

(2) Řidičský průkaz nesmí být ponecháván a přijímán jako zástava a odebírán při vstupu do objektů nebo na pozemky.

§ 104

Druhy řidičských průkazů

(1) V České republice se vydává řidičský průkaz České republiky (dále jen „řidičský průkaz“) a mezinárodní řidičský průkaz vydaný Českou republikou (dále jen „mezinárodní řidičský průkaz“).

(2) Řidičské oprávnění na území České republiky osvědčuje

- a) řidičský průkaz,
- b) řidičský průkaz vydaný členským státem Evropských společenství (dále jen „řidičský průkaz Evropských společenství“),
- c) řidičský průkaz vydaný cizím státem podle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968) a Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949) (dále jen „řidičský průkaz vydaný cizím státem“),
- d) mezinárodní řidičský průkaz vydaný cizím státem podle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968) a Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949) (dále jen „mezinárodní řidičský průkaz vydaný cizím státem“),
- e) řidičský průkaz člena diplomatického personálu zastupitelského úřadu cizího státu, který požívá výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva, případně jiných osob požívajících výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva.

(3) Mezinárodní řidičský průkaz neosvědčuje řidičské oprávnění na území České republiky.

(4) Mezinárodní řidičský průkaz vydaný cizím státem podle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968) platí pro řízení motorových vozidel na území České republiky po dobu tří let ode dne vydání, mezinárodní řidičský průkaz vydaný cizím státem podle Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949) platí pro řízení motorových vozidel na území České republiky po dobu jednoho roku ode dne vydání.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví vzor řidičského průkazu, mezinárodního řidičského průkazu a řidičského průkazu vydaného cizím státem a uvede vzor řidičského průkazu Evropských společenství.

§ 105

Údaje zapisované do řidičského průkazu

(1) Řidičský průkaz obsahuje tyto údaje:

- a) jméno a příjmení držitele,
- b) datum a místo narození držitele,
- c) rodné číslo držitele, pokud mu bylo přiděleno,
- d) fotografii nebo jinou formou pořizenou podobenku držitele,
- e) obec obvyklého bydliště držitele na území České republiky,
- f) podpis držitele,
- g) skupiny a podskupiny řidičského oprávnění, jejichž udělení držiteli řidičský průkaz osvědčuje, a datum prvního udělení řidičského oprávnění pro každou skupinu a podskupinu řidičského oprávnění,
- h) datum vydání řidičského průkazu,

- i) datum platnosti řidičského průkazu,
- j) název a sídlo úřadu, který řidičský průkaz vydal,
- k) sérii a číslo řidičského průkazu,
- l) záznamy o podmínění, omezení nebo rozšíření rozsahu řidičského oprávnění nebo o profesní způsobilosti řidiče.

(2) Do řidičského průkazu je možno na žádost držitele řidičského oprávnění zapsat označení absolventa vyšší odborné školy (dále jen „označení“), akademický titul, stavovské označení, jiný titul absolventa vysoké školy (dále jen „titul“) nebo vědeckou hodnost.³²⁾ Získal-li občan více označení, titulů nebo vědeckých hodností, zapíše se na jeho návrh pouze jedno označení, jeden titul nebo jedna vědecká hodnost, kterou občan určí.

(3) Pokud je pořízení podpisu držitele řidičského průkazu spojeno s těžko překonatelnou překážkou, nahradí se otiskem palce ruky.

(4) Řidičský průkaz obsahuje místo pro datový čip, do kterého se zapisují strojově čitelné údaje o názvu dokladu, kódu České republiky jako vydávajícího státu, jménu a příjmení držitele, čísle a sérii řidičského průkazu, skupině a podskupině řidičských oprávnění a o omezení řidičského oprávnění.

(5) Prováděcí právní předpis upraví způsob zápisu údajů podle odstavců 1 a 2 v řidičském průkazu a podrobnosti o velikosti a umístění místa pro datový čip v řidičském průkazu.

Údaje zapisované do mezinárodního řidičského průkazu

§ 106

(1) Mezinárodní řidičský průkaz obsahuje tyto údaje:

- a) jméno a příjmení držitele,
- b) datum a místo narození držitele,
- c) fotografii nebo jinou formou pořízenou podobenku držitele,
- d) obec trvalého nebo přechodného pobytu držitele na území České republiky,
- e) skupiny a podskupiny řidičského oprávnění, jejichž držení mezinárodní řidičský průkaz osvědčuje,
- f) datum vydání mezinárodního řidičského průkazu,
- g) datum platnosti mezinárodního řidičského průkazu,
- h) název, sídlo a otisk razítka úřadu, který mezinárodní řidičský průkaz vydal,
- i) sérii a číslo mezinárodního řidičského průkazu,
- j) sérii a číslo řidičského průkazu, na základě kterého byl mezinárodní řidičský průkaz vydán,
- k) záznamy o podmínění nebo omezení řidičského oprávnění.

(2) Do mezinárodního řidičského průkazu je možno na žádost držitele řidičského oprávnění zapsat označení, titul nebo vědeckou hodnost. Získal-li občan více označení, titulů nebo vědeckých hodností, zapíše se na jeho návrh pouze jedno označení, jeden titul nebo jedna vědecká hodnost, kterou občan určí.

(3) Platnost mezinárodního řidičského průkazu se stanoví shodně s dobou platnosti řidičského průkazu, na jehož základě byl mezinárodní řidičský průkaz vydán, nejdéle však na dobu tří let ode dne vydání, jde-li o mezinárodní řidičský průkaz vydaný podle Úmluvy

³²⁾ § 27a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění zákona č. 138/1995 Sb.

o silničním provozu (Vídeň 1968), a na dobu jednoho roku ode dne vydání, jde-li o mezinárodní řidičský průkaz vydaný podle Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949).

(4) Prováděcí právní předpis stanoví způsob zápisu údajů podle odstavců 1 a 2.

§ 107

(1) Byl-li držitel mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem uložen soudem nebo příslušným správním úřadem³⁰⁾ trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel nebo bylo-li mu pravomocným rozhodnutím obecního úřadu obce s rozšířenou působností podmíněno nebo omezeno podle § 93 nebo odňato podle § 94 řidičské oprávnění, zapíše obecní úřad obce s rozšířenou působností tuto skutečnost do mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem; obecní úřad obce s rozšířenou působností současně oznámí tuto skutečnost orgánu cizího státu, který mezinárodní řidičský průkaz vydal.

(2) Obecním úřadem obce s rozšířenou působností příslušným k provedení zápisu a oznámení podle odstavce 1 je obecní úřad obce s rozšířenou působností, který vydal rozhodnutí o podmínění, omezení nebo odnětí řidičského oprávnění nebo který uložil trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel nebo v jehož územním obvodu je soud, který uložil trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel.

(3) Prováděcí právní předpis upraví způsob zápisu trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel a zápisu o podmínění, omezení nebo odnětí řidičského oprávnění do mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem a formu a způsob oznámení podle odstavce 1.

§ 108

Změna údajů v řidičském průkazu nebo mezinárodním řidičském průkazu

(1) Změnu údajů, které jsou zaznamenávány v řidičském průkazu, je držitel řidičského průkazu povinen do pěti pracovních dnů ode dne, kdy ke změně došlo, oznámit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

(2) Při změně údajů zaznamenávaných v řidičském průkazu vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností držiteli řidičského průkazu nový řidičský průkaz.

(3) Podle ustanovení odstavců 1 a 2 se postupuje i v případě změny údajů zaznamenávaných v mezinárodním řidičském průkazu.

Vydání řidičského průkazu

§ 109

(1) Řidičský průkaz se vydá osobě, které bylo uděleno řidičské oprávnění.

(2) Řidičský průkaz se rovněž vydá držiteli řidičského oprávnění,

- a) kterému bylo rozšířeno řidičské oprávnění o další skupinu nebo podskupinu řidičského oprávnění,
- b) kterému bylo podmíněno nebo omezeno řidičské oprávnění nebo který se vzdal některé skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění podle § 93,
- c) kterému bylo zrušeno podmínění nebo omezení řidičského oprávnění podle § 98 nebo § 99,
- d) kterému končí platnost řidičského průkazu nebo jehož řidičský průkaz je neplatný podle § 118,

- e) který žádá o výměnu řidičského průkazu Evropských společenství nebo řidičského průkazu vydaného cizím státem za řidičský průkaz,
- f) který žádá o vydání řidičského průkazu z důvodu změny údajů uvedených v řidičském průkazu podle § 108,
- g) který žádá o vydání řidičského průkazu náhradou za řidičský průkaz Evropských společenství ztracený, odcizený, zničený nebo poškozený.

(3) Řidičský průkaz vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na žádost držitele řidičského oprávnění.

(4) Podkladem pro vydání řidičského průkazu pro držitele řidičského oprávnění podle odstavce 2 písm. b) je rozhodnutí o podmínění nebo omezení řidičského oprávnění podle § 93.

(5) Podkladem pro vydání řidičského průkazu pro držitele řidičského oprávnění podle odstavce 2 písm. c) je rozhodnutí o zrušení podmínění nebo omezení řidičského oprávnění podle § 98 a 99.

(6) Podkladem pro vydání řidičského průkazu pro držitele řidičského oprávnění podle odstavce 2 písm. d), e), f) a g) je žádost o vydání řidičského průkazu.

(7) Žádost o vydání řidičského průkazu podle odstavce 6 musí mít písemnou formu a musí v ní být uvedeno

- a) jméno a příjmení žadatele,
- b) adresa obvyklého bydliště žadatele na území České republiky nebo místo studia,
- c) datum a místo narození a rodné číslo žadatele, pokud mu bylo přiděleno.

(8) K žádosti o vydání řidičského průkazu podle odstavců 6 a 7 musí být přiložen

- a) platný doklad totožnosti žadatele,
- b) jedna fotografie podle § 92 odst. 4 písm. e),
- c) řidičský průkaz, jde-li o vydání řidičského průkazu podle odstavce 1 písm. d),
- d) řidičský průkaz Evropských společenství nebo řidičský průkaz vydaný cizím státem, o jehož výměnu je žádáno, jde-li o vydání řidičského průkazu podle odstavce 2 písm. e),
- e) řidičský průkaz žadatele, jde-li o vydání řidičského průkazu podle odstavce 2 písm. f),
- f) poškozený řidičský průkaz Evropských společenství, jde-li o vydání řidičského průkazu podle odstavce 2 písm. g),
- g) doklad prokazující obvyklé bydliště žadatele, který nemá na území České republiky trvalý pobyt, nebo návrh jiného důkazního prostředku k jeho prokázání; dokladem prokazujícím obvyklé bydliště žadatele je zejména
 1. potvrzení o přechodném pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky,
 2. výpis z katastru nemovitostí potvrzující vlastnická práva k nemovitosti,
 3. nájemní smlouva k nemovitosti,
 4. potvrzení zaměstnavatele o zaměstnání,
 5. výpis z živnostenského rejstříku,
- h) čestné prohlášení žadatele, že mu jiným členským státem nebyl uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel a jeho řidičské oprávnění nebylo pozastaveno nebo odejmuto, nebo že již uplynula doba, na kterou byl zákaz činnosti uložen, nebo doba pro opětovné udělení řidičského oprávnění, jde-li o vydání řidičského průkazu podle odstavce 2 písm. e) a g); bylo-li řidičské oprávnění žadateli jiným členským

státem omezeno nebo podmíněno, uvede tuto skutečnost a rozsah omezení nebo podmínění v čestném prohlášení.

(9) Po podání žádosti podle odstavců 6, 7 a 8 příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně

- a) ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 7, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí žadateli,
- b) zaznamená z příloženého řidičského průkazu nebo z řidičského průkazu Evropských společenství nebo z řidičského průkazu vydaného cizím státem údaje potřebné pro vydání řidičského průkazu a vrátí doklad žadateli.

(10) Prováděcí právní předpis stanoví obsah a vzor žádosti o vydání řidičského průkazu.

§ 110

(1) Řidičský průkaz vydá držiteli řidičského oprávnění příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností.

(2) Jsou-li splněny podmínky pro vydání řidičského průkazu, vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností řidičský průkaz nejpozději do 20 dnů ode dne podání žádosti o vydání řidičského průkazu.

(3) Řidičský průkaz vydaný podle odstavce 2 platí pro řízení motorových vozidel po dobu 10 let ode dne jeho vydání. Výměna řidičského průkazu z důvodu uplynutí doby jeho platnosti a za podmínky, že žádost o jeho výměnu byla podána příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností v době platnosti tohoto řidičského průkazu, se provádí bezplatně.

(4) Žádá-li držitel řidičského oprávnění o vydání řidičského průkazu ve lhůtě kratší, než je lhůta uvedená v odstavci 2, lze mu vydat řidičský průkaz do 5 pracovních dnů po úhradě správního poplatku ve výši 500 Kč.

(5) Držitel řidičského oprávnění je povinen převzít řidičský průkaz osobně nebo prostřednictvím zmocněné osoby na základě ověřené plné moci na příslušném obecním úřadu obce s rozšířenou působností. Je-li držitel řidičského oprávnění vydáván řidičský průkaz podle § 109 odst. 2 písm. d), e) nebo f), je držitel řidičského oprávnění povinen zároveň s převzetím řidičského průkazu odevzdat neplatný řidičský průkaz nebo řidičský průkaz Evropských společenství nebo poškozený řidičský průkaz Evropských společenství nebo řidičský průkaz vydaný cizím státem nebo řidičský průkaz obsahující již neplatné údaje.

(6) Držitel řidičského oprávnění nesmí mít více než jeden platný řidičský průkaz.

(7) Držitel řidičského průkazu ani jiná neoprávněná osoba nesmí v řidičském průkazu provádět žádné zápisy, změny, opravy nebo úpravy.

(8) Prováděcí předpis upraví způsob nakládání s tiskopisy řidičských průkazů při vydávání řidičských průkazů.

§ 110a

(1) Paměťovou kartu řidiče vydá na základě žádosti do 15 pracovních dnů od jejího doručení příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností řidiči

- a) vozidla silniční dopravy stanoveného přímo použitelným předpisem Evropských společenství^{32a)},
- b) který je držitelem řidičského oprávnění pro tato vozidla a

^{32a)} Nařízení Rady (EHS) č. 3820/85 o harmonizaci určitých sociálních právních předpisů v silniční dopravě.

c) který řídí silniční motorové vozidlo vybavené podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství^{32b)} záznamovým zařízením.

Pokud při ověření podmínek pro vydání paměťové karty řidiče příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností zjistí skutečnosti, které jsou v rozporu s podmínkami pro vydání paměťové karty řidiče, paměťovou kartu řidiče nevydá.

(2) Pokud žadatel o udělení nebo rozšíření řidičského oprávnění vozidla vybaveného podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství^{32b)} záznamovým zařízením nebo žadatel o vydání řidičského průkazu pro řízení vozidel silniční dopravy podle odstavce 1 písm. a) podá současně žádost o vydání paměťové karty řidiče, vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností po ověření podmínek pro vydání paměťové karty řidiče s řidičským průkazem žadateli současně paměťovou kartu řidiče.

(3) Vydání paměťové karty řidiče se považuje za vydání osvědčení podle části čtvrté správního řádu^{32c)}.

(4) Řidič je povinen převzít paměťovou kartu řidiče osobně na příslušném obecním úřadu obce s rozšířenou působností. Poškozenou nebo nefunkční paměťovou kartu řidiče je řidič povinen vrátit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. Po předání paměťové karty řidiče příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností znehodnotí dosavadní paměťovou kartu řidiče.

(5) Pro vydávání paměťových karet řidiče a jejich evidenci využívá obecní úřad obce s rozšířenou působností údaje vedené v centrálním registru řidičů.

(6) Paměťová karta řidiče platí 5 let ode dne vydání. Jestliže platnost dokladu, na jehož podkladě byla paměťová karta řidiče vydána, skončí v kratší lhůtě, než je doba platnosti paměťové karty řidiče, omezuje se její platnost na dobu platnosti tohoto dokladu. Jestliže řidič přestal být držitelem řidičského oprávnění k řízení silničních motorových vozidel vybavených podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství^{32a)} záznamovým zařízením nebo jeho řidičské oprávnění k řízení těchto vozidel bylo pozastaveno, je držitel paměťové karty řidiče povinen odevzdat ji do 5 pracovních dnů od právní moci rozhodnutí o odnětí nebo pozastavení řidičského oprávnění nebo do 5 pracovních dnů od podání písemného oznámení o vzdání se řidičského oprávnění příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

(7) Vzor paměťové karty řidiče stanoví v souladu s přímo použitelným předpisem Evropských společenství^{32b)} prováděcí právní předpis.

§ 111

Vydání mezinárodního řidičského průkazu

(1) Mezinárodní řidičský průkaz se vydává držiteli řidičského oprávnění na základě jeho žádosti.

(2) S žádostí o vydání mezinárodního řidičského průkazu musí držitel řidičského oprávnění předložit

- a) platný doklad totožnosti žadatele,
- b) platný řidičský průkaz žadatele nebo platný řidičský průkaz žadatele vydaný cizím státem,
- c) jednu fotografii podle § 92 odst. 4 písm. e).

^{32b)} Nařízení Rady (EHS) č. 3821/85 o záznamovém zařízení v silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů.

^{32c)} Zákon č. 500/2004 Sb.

(3) Držitel řidičského oprávnění má při splnění podmínek podle odstavce 2 právní nárok na vydání mezinárodního řidičského průkazu osvědčujícího řidičské oprávnění k řízení motorových vozidel v rozsahu jeho řidičského oprávnění.

(4) Mezinárodní řidičský průkaz vydá držiteli řidičského oprávnění příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností.

(5) Jsou-li splněny podmínky pro vydání mezinárodního řidičského průkazu, příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vydá mezinárodní řidičský průkaz bezodkladně po podání žádosti o vydání mezinárodního řidičského průkazu.

(6) Žadatel o vydání mezinárodního řidičského průkazu je povinen převzít mezinárodní řidičský průkaz osobně u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

(7) Držitel řidičského oprávnění nesmí mít více než jeden platný mezinárodní řidičský průkaz vydaný podle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968) a více než jeden platný mezinárodní řidičský průkaz vydaný podle Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949).

(8) Držitel mezinárodního řidičského průkazu ani jiná neoprávněná osoba nesmí v mezinárodním řidičském průkazu provádět žádné zápisy, změny, opravy nebo úpravy.

(9) Prováděcí právní předpis upraví způsob nakládání s tiskopisy mezinárodních řidičských průkazů při vydávání mezinárodních řidičských průkazů.

§ 112

Vydání duplikátu řidičského průkazu nebo mezinárodního řidičského průkazu

(1) Za řidičský průkaz nebo mezinárodní řidičský průkaz ztracený, odcizený, poškozený nebo zničený se vydává duplikát řidičského průkazu nebo duplikát mezinárodního řidičského průkazu.

(2) Pro vydání duplikátu řidičského průkazu platí obdobně § 109 odst. 6, 7, § 109 odst. 8 písm. a) a b), § 109 odst. 9 a § 110.

(3) Pro vydání duplikátu mezinárodního řidičského průkazu platí obdobně § 111.

(4) K žádosti o vydání duplikátu řidičského průkazu nebo duplikátu mezinárodního řidičského průkazu za poškozený řidičský průkaz nebo poškozený mezinárodní řidičský průkaz musí žadatel přiložit tento poškozený řidičský průkaz nebo poškozený mezinárodní řidičský průkaz.

§ 113

Odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu

(1) Řidičský průkaz je povinen odevzdat držitel řidičského průkazu, jehož řidičský průkaz je neplatný nebo kterému bylo

- a) podmíněno nebo omezeno řidičské oprávnění nebo který se vzdal některé skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění podle § 93,
- b) odňato řidičské oprávnění nebo který se vzdal řidičského oprávnění podle § 94 nebo kterému byl uložen trest nebo sankce zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel,
- c) pozastaveno řidičské oprávnění podle § 95,
- d) zrušeno podmínění nebo omezení řidičského oprávnění podle § 98 nebo § 99.

(2) Držitel řidičského průkazu je povinen odevzdat řidičský průkaz podle odstavce 1 příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností do pěti pracovních dnů ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o omezení řidičského oprávnění nebo rozhodnutí o odnětí

řidičského oprávnění nebo rozhodnutí o pozastavení řidičského oprávnění nebo rozhodnutí o zrušení omezení řidičského oprávnění.

(3) V případě vzdání se některé skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění podle § 93 odst. 2 písm. c) nebo vzdání se řidičského oprávnění podle § 94 odst. 2 je držitel řidičského průkazu povinen odevzdat řidičský průkaz příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností zároveň s oznámením o vzdání se některé skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění podle § 93 odst. 3 nebo s oznámením o vzdání se řidičského oprávnění podle § 94 odst. 3.

(4) Zemřel-li držitel řidičského oprávnění, jsou pozůstalí nebo osoba, která pozůstalost zemřelého vyřizuje, povinni odevzdat bez zbytečného odkladu řidičský průkaz zemřelého obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle místa posledního obvyklého bydliště zemřelého.

(5) Při odevzdání řidičského průkazu vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností doklad o odevzdání řidičského průkazu. V dokladu musí být uvedeno

- a) jméno a příjmení držitele řidičského průkazu,
- b) obec obvyklého bydliště držitele na území České republiky,
- c) datum a místo narození a rodné číslo držitele řidičského průkazu,
- d) série, číslo a datum vydání odevzdaného řidičského průkazu,
- e) datum odevzdání řidičského průkazu.

(6) Při odevzdání řidičského průkazu podle odstavce 1 písm. a) a d) předloží držitel řidičského průkazu zároveň svůj platný doklad totožnosti a jednu fotografii, aby mu mohl příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vydat řidičský průkaz podle § 109 odst. 2 písm. b) a c) a § 110 odst. 2 písm. b).

(7) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností v případě uvedeném v odstavci 6 bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 5, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí držiteli řidičského průkazu.

(8) Odstavce 1 až 7 platí i pro odevzdání mezinárodního řidičského průkazu nebo pro odevzdání Potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu.

(9) Prováděcí právní předpis upraví postup obecního úřadu obce s rozšířenou působností při odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu, nakládání s odevzdanými řidičskými průkazy a mezinárodními řidičskými průkazy a stanoví vzor dokladu o odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu.

§ 114

Vrácení řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu

(1) Bylo-li rozhodnuto o vrácení řidičského oprávnění podle § 100, 101, 102 nebo § 123d nebo bylo-li zrušeno nebo pozbylo-li účinnosti pozastavení řidičského oprávnění podle § 95, příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vrátí držiteli řidičského oprávnění řidičský průkaz odevzdaný podle § 113 odst. 1 písm. b) a c) nebo podle § 123c bezodkladně poté, co rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění nebo zrušení pozastavení řidičského oprávnění nabylo právní moci, nebo poté, co pozastavení řidičského oprávnění pozbylo účinnosti.

(2) Rozhodl-li příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností při vrácení řidičského oprávnění o podmínění nebo omezení řidičského oprávnění podle § 100 odst. 9 a § 101 odst. 7 nebo podle § 123d, předloží držitel řidičského oprávnění příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností po nabytí právní moci rozhodnutí o podmínění nebo omezení řidičského oprávnění svůj platný doklad totožnosti a jednu fotografii, aby mu mohl příslušný obecní úřad

obce s rozšířenou působností vydat řidičský průkaz podle § 109 odst. 2 písm. b) a § 110 odst. 2 písm. b).

(3) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností v případě uvedeném v odstavci 2 bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje o jménu a příjmení, adrese místa trvalého nebo přechodného pobytu na území České republiky, datu a místu narození a rodném čísle držitele řidičského oprávnění a doklad totožnosti vrátí držiteli řidičského oprávnění.

(4) Odstavce 1 až 3 platí i pro vrácení mezinárodního řidičského průkazu.

§ 115

Ztráta, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu

(1) Ztrátu, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu je držitel řidičského oprávnění povinen neprodleně ohlásit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

(2) Zároveň s ohlášením podle odstavce 1 je držitel řidičského oprávnění povinen předložit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností platný doklad totožnosti.

(3) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vydá držiteli řidičského oprávnění bezodkladně po ohlášení podle odstavce 1 potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu. V potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu musí být uvedeno

- a) jméno a příjmení držitele řidičského oprávnění,
- b) obec obvyklého bydliště držitele řidičského oprávnění na území České republiky,
- c) datum a místo narození a rodné číslo držitele řidičského oprávnění, pokud mu bylo přiděleno,
- d) skupiny vozidel, které je držitel řidičského oprávnění oprávněn řídit, a datum vzniku řidičského oprávnění pro každou z těchto skupin vozidel,
- e) datum ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu,
- f) datum vydání potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu.

(4) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností v případě uvedeném v odstavci 3 bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje uvedené v odstavci 3, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí držiteli řidičského oprávnění.

(5) Potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu platí 30 dní ode dne jeho vydání, po tuto dobu nahrazuje držiteli řidičského oprávnění řidičský průkaz.

(6) Po uplynutí doby platnosti oznámení o ztrátě, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vystaví držiteli řidičského oprávnění duplikát řidičského průkazu podle § 112.

(7) Odstavce 1 až 6 platí i pro ztrátu, odcizení, poškození nebo zničení mezinárodního řidičského průkazu.

(8) Prováděcí právní předpis stanoví vzor potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu nebo mezinárodního řidičského průkazu.

§ 116

Výměna řidičského průkazu Evropských společenství, řidičského průkazu vydaného cizím státem

(1) Příslušník státu Evropské unie, který je držitelem řidičského průkazu Evropských společenství a který má na území České republiky bydliště, může požádat příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností o vydání řidičského průkazu výměnou za řidičský průkaz Evropských společenství. Má-li obecní úřad obce s rozšířenou působností pochybnost o platnosti řidičského průkazu Evropských společenství, ověří si jeho platnost na zastupitelském úřadu státu, který řidičský průkaz Evropských společenství vydal.

(2) Příslušník státu Evropské unie, kterému byl vydán řidičský průkaz Evropských společenství a který má na území České republiky bydliště, může požádat příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností o vydání řidičského průkazu náhradou za řidičský průkaz Evropských společenství ztracený, odcizený, zničený nebo poškozený. Žadatel o vydání řidičského průkazu náhradou za řidičský průkaz Evropských společenství ztracený, odcizený, zničený nebo poškozený poskytne příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností všechny údaje potřebné k vydání řidičského průkazu. Obecní úřad obce s rozšířenou působností ověří poskytnuté údaje u příslušného úřadu členského státu, který tento řidičský průkaz Evropských společenství vydal, a oznámí mu ztrátu, odcizení, poškození nebo zničení tohoto řidičského průkazu.

(3) Držitel platného řidičského průkazu vydaného cizím státem, který má na území České republiky trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dobu delší než 1 rok podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky³³⁾, je povinen požádat příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností o vydání řidičského průkazu výměnou za řidičský průkaz vydaný cizím státem, a to do 3 měsíců ode dne návratu do České republiky, jde-li o občana České republiky, nebo ode dne, kdy mu byl povolen trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dobu delší než 1 rok³³⁾, jde-li o cizince. Má-li obecní úřad obce s rozšířenou působností pochybnost o platnosti řidičského průkazu vydaného cizím státem, ověří si jeho platnost na zastupitelském úřadu státu, který tento řidičský průkaz vydal.

(4) Při výměně řidičského průkazu podle odstavců 1, 2 a 3 zapíše příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností do řidičského průkazu skupiny a podskupiny řidičského oprávnění shodné se skupinami a podskupinami řidičského oprávnění uvedenými v řidičském průkazu Evropských společenství, řidičském průkazu vydaném cizím státem. Neodpovídá-li skupina nebo podskupina řidičského oprávnění uvedená v řidičském průkazu Evropských společenství, řidičském průkazu vydaném cizím státem skupině nebo podskupině řidičského oprávnění podle tohoto zákona, obecní úřad obce s rozšířenou působností zapíše do řidičského průkazu řidičské oprávnění skupiny nebo podskupiny v rozsahu nejbližší vyšším s omezením. Pro vydání řidičského průkazu podle odstavců 1, 2, 3 a 4 platí § 109 odst. 6, 7, 8 a 9 a § 110. Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem skupiny a podskupiny řidičských oprávnění, které odpovídají skupinám a podskupinám řidičského oprávnění podle tohoto zákona.

(5) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vrátí řidičský průkaz Evropských společenství nebo řidičský průkaz vydaný cizím státem, za který byl výměnou vydán řidičský průkaz, státu, který řidičský průkaz Evropských společenství nebo řidičský průkaz vydaný cizím státem vydal. Na žádost držitele podle odstavce 3 nebo 4 příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností uschová řidičský průkaz vydaný cizím státem do doby jeho opětovné výměny za vydaný řidičský průkaz.

³³⁾ Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

(6) Povinnost výměny řidičského průkazu vydaného cizím státem podle odstavce 3 se nevztahuje na člena diplomatického personálu zastupitelského úřadu cizího státu, který požívá výsad a imunit podle mezinárodního práva. Řidičský průkaz vydaný cizím státem, jehož držitelem je pracovník diplomatické mise a za který byl výměnou vydán řidičský průkaz, uschovává ministerstvo do doby jeho opětovné výměny za vydaný řidičský průkaz.

(7) Prováděcí právní předpis stanoví seznam států a skupin řidičských oprávnění a podmínky jejich uznávání.

§ 117

Žádosti a oznámení podle § 92 až 94, § 98 až 102, § 108 až 112, § 114 až 116, § 123d, 123e a 123f může podat žadatel nebo držitel řidičského oprávnění i poštou nebo elektronickou formou. V takovém případě musí být podpis žadatele nebo držitele řidičského oprávnění na žádosti nebo oznámení úředně ověřen nebo ověřen podle zvláštního právního předpisu.³⁴⁾ Doklad totožnosti žadatel nebo držitel řidičského oprávnění nepřikládá.

§ 118

Neplatnost řidičských průkazů

(1) Řidičský průkaz nebo mezinárodní řidičský průkaz je neplatný, jestliže

- a) uplynula doba jeho platnosti,
- b) údaje o řidičském oprávnění v něm uvedené neodpovídají skutečnosti,
- c) jsou v něm neoprávněně provedeny zápisy, změny, opravy nebo úpravy,
- d) je poškozený tak, že záznamy v něm uvedené jsou nečitelné.

(2) Řidičský průkaz vydaný cizím státem, jehož držitel má na území České republiky trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dlouhodobé vízum³³⁾ na dobu delší než 1 rok, neopravňuje k řízení motorového vozidla na území České republiky, jestliže tento držitel nepožádal o výměnu řidičského průkazu vydaného cizím státem za řidičský průkaz podle § 116 odst. 2 nebo odst. 3; toto neplatí, jestliže se na držitele řidičského průkazu vydaného cizím státem vztahuje výjimka podle § 116 odst. 6.

Díl 3

Zabránění v jízdě a zadržení řidičského průkazu

§ 118a

Zabránění v jízdě

(1) Policista může při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích přikázat řidiči motorového vozidla jízdu na nejbližší, z hlediska bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, vhodné místo k odstavení vozidla a zabránit mu v jízdě použitím technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla (dále jen „technický prostředek“) nebo odtažením vozidla, jestliže řidič

- a) je podezřelý, že bezprostředně předtím zavinil dopravní nehodu, při které došlo k usmrcení nebo těžké újmě na zdraví,

³⁴⁾ Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu.

- b) ujel z místa dopravní nehody, na které měl bezprostředně předtím účast a kterou byl povinen oznámit policii podle § 47 odst. 3 písm. b),
- c) řídil motorové vozidlo pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky,
- d) se odmítl na výzvu policisty podrobit dechové zkoušce ke zjištění, není-li ovlivněn alkoholem,
- e) se odmítl na výzvu policisty v případě, že dechová zkouška podle písmene d) byla pozitivní, podrobit lékařskému vyšetření ke zjištění, není-li ovlivněn alkoholem, ačkoli toto vyšetření nebylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví,
- f) se odmítl na výzvu policisty podrobit lékařskému vyšetření ke zjištění, není-li ovlivněn jinou návykovou látkou, ačkoli toto vyšetření nebylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví,
- g) řídil motorové vozidlo, aniž by byl držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu vozidel,
- h) řídil motorové vozidlo, přestože mu byl soudem uložen trest nebo správním orgánem³⁰⁾ uložena sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel,
- i) je podezřelý ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích a je důvodné podezření, že se bude vyhýbat přestupkovému řízení a nesložil kauci jako záruku, že se dostaví ke správnímu orgánu k projednání přestupku.

(2) Policista může při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích zabránit v jízdě motorovému vozidlu použitím technického prostředku nebo odtažením vozidla, jestliže,

- a) je důvodné podezření, že vozidlo bylo odcizeno,
- b) vozidlo je technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích^{34a)} tak závažným způsobem, že bezprostředně ohrožuje ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích,
- c) vozidlo svými rozměry, rozměry jízdní soupravy nebo nákladu, nebo největší povolenou hmotností, nebo největší povolenou hmotností jízdní soupravy, nebo největší povolenou hmotností na nápravu vozidla, zjištěnými při kontrolním vážení podle zvláštního právního předpisu¹⁾, překračuje hodnoty stanovené zvláštním právním předpisem, nebo
- d) je důvodné podezření, že vozidlo bylo užito v rozporu s § 47a.

(3) Policista může při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích zabránit v jízdě vozidlu autoškoly použitím technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla nebo odtažením vozidla, jestliže učitel autoškoly

- a) požil alkoholický nápoj nebo užil návykovou látku během jízdy,
- b) se odmítl na výzvu policisty podrobit zkoušce ke zjištění, není-li ovlivněn alkoholem,
- c) se odmítl na výzvu policisty v případě, že dechová zkouška podle písmene b) byla pozitivní, podrobit lékařskému vyšetření ke zjištění, není-li ovlivněn alkoholem, ačkoli toto vyšetření nebylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví,
- d) se odmítl na výzvu policisty podrobit lékařskému vyšetření, není-li ovlivněn jinou návykovou látkou, ačkoli toto vyšetření nebylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví.

(4) Strážník obecní policie je povinen v případech uvedených v odstavci 1 a 2 přivolat policii a řidič je povinen setrvat na místě do příchodu policie.

(5) Policista zajistí zabránění v jízdě vozidla na náklady řidiče nebo provozovatele vozidla.

^{34a)} § 37 zákona č. 56/2001 Sb.

(6) Policie zajistí uvolnění vozidla, jestliže pominuly důvody pro zabránění v jízdě vozidla. Pokud důvody pro zabránění v jízdě byly na straně řidiče, může s vozidlem pokračovat v jízdě jiný způsobilý řidič. Došlo-li k zabránění v jízdě podle odstavce 2 písm. d), policie uvolní vozidlo teprve v okamžiku, kdy odpadne nebezpečí jeho dalšího užití v rozporu s § 47a, nejpozději však po uplynutí 48 hodin od zabránění v jízdě.

(7) Technický prostředek k zabránění v jízdě nelze použít, pokud by vozidlo tvořilo překážku provozu na pozemních komunikacích.

(8) Při nesprávném postupu policisty může poškozený postupovat podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád).

Zadržení řidičského průkazu

§ 118b

(1) Policista je oprávněn z důvodů uvedených v § 118a odst. 1 písm. a) až h) zadržet řidičský průkaz. Po zadržení řidičského průkazu oznámí policista bez zbytečného odkladu zadržení řidičského průkazu registru řidičů, u zahraničních řidičů příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

(2) Po dobu zadržení řidičského průkazu nesmí držitel řidičského oprávnění řídit motorové vozidlo.

(3) Policista, který zadržel řidičský průkaz, poučí držitele řidičského průkazu o důsledku zadržení řidičského průkazu a vydá držiteli řidičského průkazu písemné potvrzení o zadržení řidičského průkazu.

(4) Policie písemně oznámí zadržení řidičského průkazu obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož územním obvodu k zadržení řidičského průkazu došlo; oznámení odešle spolu se zadrženým řidičským průkazem bez zbytečného odkladu, nejpozději následující pracovní den po dni zadržení řidičského průkazu. U řidiče, který nemá na území České republiky bydliště, trvalý pobyt, nebo přechodný pobyt zašle policie zadržený řidičský průkaz obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle místa spáchání přestupku, který jej neprodleně zašle příslušnému orgánu státu, který řidičský průkaz vydal.

(5) Je-li zadržen řidičský průkaz příslušníku zpravodajské služby, policie písemně oznámí zadržení řidičského průkazu příslušnému orgánu; oznámení odešle spolu se zadrženým řidičským průkazem bez zbytečného odkladu, nejpozději následující pracovní den ode dne zadržení řidičského průkazu.

(6) Vzor a náležitosti potvrzení o zadržení řidičského průkazu stanoví prováděcí právní předpis.

§ 118c

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností do 5 pracovních dnů ode dne doručení oznámení o zadržení řidičského průkazu podle § 118b zahájí řízení, na základě něhož lze rozhodnout o zadržení řidičského průkazu do doby pravomocného rozhodnutí o přestupku nebo o trestném činu; jde-li o podezření ze spáchání trestného činu, zahájí řízení po předchozím souhlasu státního zástupce. Rozhodl-li obecní úřad obce s rozšířenou působností o zadržení řidičského průkazu, oznámí to bez zbytečného odkladu obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k vedení registru řidičů držitele řidičského oprávnění a postoupí mu zadržený řidičský průkaz k úschově.

(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vrátí zadržovaný řidičský průkaz bez zbytečného odkladu jeho držiteli, jestliže

- a) nerozhodne o zadržení řidičského průkazu podle odstavce 1,
- b) v pravomocně skončeném řízení o skutku, pro který byl řidičský průkaz zadržen, nebyl uložen trest nebo sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel.

(3) Doba zadržení řidičského průkazu se započítává do doby výkonu sankce nebo trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, pokud byla tato sankce nebo tento trest řidiči uložen za skutek, za který mu byl zadržen řidičský průkaz.

HLAVA IV REGISTR ŘIDIČŮ

§ 119

(1) Evidence údajů o řidičích je vedena v registru řidičů, který je informačním systémem, jehož správcem je obecní úřad obce s rozšířenou působností. Registr řidičů je informačním systémem veřejné správy podle zvláštního zákona.^{34a}) Obecní úřad obce s rozšířenou působností je vkladatelem údajů do evidence vydaných, odcizených, ztracených a vadných paměťových karet řidiče^{32b}).

(2) Registr řidičů obsahuje

- a) osobní údaje o řidiči uvedené v řidičském průkazu a v mezinárodním řidičském průkazu,
- b) evidenci vydaných řidičských průkazů,
- c) evidenci skupin a podskupin udělených řidičských oprávnění,
- d) evidenci vydaných mezinárodních řidičských průkazů,
- e) evidenci řidičských průkazů vydaných výměnou za řidičský průkaz vydaný cizím státem nebo řidičský průkaz Evropských společenství,
- f) evidenci odevzdaných řidičských průkazů a mezinárodních řidičských průkazů,
- g) evidenci spáchaných přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích,
- h) záznamy o počtu bodů dosažených řidičem v bodovém hodnocení a záznamy o odečtu bodů,
- i) údaje o odnětí řidičských oprávnění pro ztrátu zdravotní nebo odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a jejich navrácení,
- j) údaje o zákazech činnosti spočívajících v zákazu řízení motorových vozidel uložených soudem za spáchané trestné činy nebo správním orgánem za spáchané přestupky,
- k) evidenci ztracených, odcizených, poškozených a zničených řidičských průkazů a mezinárodních řidičských průkazů,
- l) evidenci vyrobených a nevydaných tiskopisů mezinárodních řidičských průkazů a vyrobených a nevydaných tiskopisů potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu,
- m) evidenci vydaných řidičských průkazů za průkazy ztracené, zničené nebo neupotřebitelné,
- n) údaje o pozbytí řidičského oprávnění a údaje o vrácení řidičského oprávnění,

^{34a}) § 3 odst. 1 zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů.

- o) údaje o pozbytí práva k řízení motorového vozidla na území České republiky po dobu jednoho roku dosažením počtu 12 bodů v bodovém hodnocení, jedná-li se o řidiče, který je držitelem řidičského průkazu Evropských společenství, řidičského průkazu vydaného cizím státem, mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem,
- p) evidenci vydaných průkazů profesní způsobilosti řidiče podle zvláštního právního předpisu⁴⁾,
- q) evidenci vydaných osvědčení pro učitele výuky a výcviku podle zvláštního právního předpisu⁴⁾.

§ 120

(1) Jestliže držitel řidičského průkazu změnil trvalý pobyt, je povinen oznámit do 5 pracovních dnů změnu obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností v místě nového trvalého pobytu. V souvislosti s touto změnou předloží řidičský průkaz. Obecní úřad obce s rozšířenou působností v místě nového trvalého pobytu provede evidenční úkony a zapíše změny do řidičského průkazu nebo vydá řidičský průkaz nový. V případě řidiče, který je držitelem řidičského průkazu, který nemá na území České republiky trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dlouhodobé vízum³³⁾ na dobu delší než jeden rok, vede registr řidičů obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu byl poprvé spáchán skutek, na základě kterého byl řidič zařazen do registru řidičů.

(2) Záznamy o spáchaných přestupcích proti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, záznamy o odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu zdravotní nebo odborné způsobilosti a záznamy o zákazech činnosti spočívajících v zákazu řízení motorových vozidel uložených soudem nebo správním orgánem se do registru řidičů zapisují až po nabytí právní moci příslušných rozhodnutí. Příslušná rozhodnutí uvedená v předchozí větě jsou orgány, které je vydaly, povinny zaslat obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle místa trvalého pobytu občana.

§ 121

Výdej dat z registru řidičů

(1) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností je oprávněn poskytnout údaje z registru řidičů na základě písemné žádosti pouze

- a) orgánům státní správy v rozsahu potřebném k plnění jejich úkolů,
- b) soudům všech stupňů, státním zastupitelstvím všech stupňů,
- c) orgánům a organizacím, které jsou pověřeny zvláštními předpisy k práci s těmito údaji, například pojišťovně ke zjištění údajů o řidiči, který byl účastníkem dopravní nehody nebo takovou nehodu zavinil,
- d) orgánům činným v trestním řízení,
- e) obcím v rozsahu potřebném pro jejich činnost,
- f) fyzickým osobám, pokud jde o údaje o nich vedené,
- g) jiným fyzickým nebo právnickým osobám na základě písemného souhlasu osoby, o jejíž údaje fyzická nebo právnická osoba žádá, ověřeného příslušným orgánem.

(2) Výpis údajů z registru řidičů se řídí, pokud není v tomto zákoně stanoveno jinak, zvláštním právním předpisem.³⁵⁾

§ 122

Centrální registr řidičů

(1) Evidence údajů o řidičích, shromažďovaných z registru řidičů, je vedena v centrálním registru řidičů (dále jen „centrální registr“), který je informačním systémem, jehož správcem je ministerstvo. Centrální registr je informačním systémem veřejné správy podle zvláštního zákona.^{34a)} Ministerstvo je správcem centrální evidence paměťových karet řidiče.

(2) Ministerstvo v centrálním registru a v centrální evidenci paměťových karet řidiče zpracovává údaje předávané obecními úřady obcí s rozšířenou působností z registru řidičů a z evidence vydaných, odcizených, ztracených nebo vadných paměťových karet řidiče způsobem stanoveným zvláštním zákonem.^{35a)}

(3) Ministerstvo poskytuje údaje z centrálního registru na základě písemné žádosti pouze subjektům a za podmínek uvedených v § 121.

(4) Z centrálního registru poskytuje ministerstvo pouze ty osobní údaje řidiče, které jsou vedeny v řidičském průkazu, vyjma rodného čísla.

(5) Ministerstvo vnitra, Generální inspekce bezpečnostních sborů, policie, Vojenská policie, obecní policie a Bezpečnostní informační služba musí mít zajištěn přímý přístup do centrálního registru řidičů.

(6) Výpis z údajů z centrálního registru se řídí, pokud tento zákon nestanoví jinak, zvláštním právním předpisem.³⁵⁾

(7) Z centrálního registru se vydávají ověřené výstupy z informačního systému veřejné správy^{35b)}.

§ 122a

(1) Ministerstvo vnitra nebo policie poskytuje ministerstvu pro výkon působnosti podle tohoto zákona

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců.

(2) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. a) jsou

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- d) adresa místa pobytu,
- e) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu

³⁵⁾ § 12 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 177/2001 Sb.

^{35a)} Zákon č. 101/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

^{35b)} Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,

f) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(3) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. b) jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,

b) datum narození,

c) rodné číslo,

d) pohlaví,

e) státní občanství,

f) místo a okres narození, popřípadě místo a stát, pokud se státní občan České republiky narodil v cizině,

g) adresa místa trvalého pobytu,

h) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,

i) datum, místo a okres úmrtí; popřípadě datum, místo úmrtí a stát, na jehož území k úmrtí došlo, jde-li o úmrtí mimo území České republiky,

j) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který občan prohlášený za mrtvého nepřežil.

(4) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. c) jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,

b) datum narození,

c) rodné číslo,

d) pohlaví,

e) státní občanství, popřípadě více státních občanství,

f) místo a stát narození,

g) druh a adresa místa pobytu,

h) počátek pobytu, popřípadě datum ukončení pobytu,

i) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,

j) datum, místo a okres úmrtí, popřípadě datum úmrtí a stát, na jehož území k úmrtí došlo, jde-li o úmrtí mimo území České republiky,

k) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který cizinec prohlášený za mrtvého nepřežil.

(5) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(6) Ministerstvo může jemu poskytnuté údaje podle odstavce 1 pro účely ověřování údajů vedených v evidenci řidičů podle tohoto zákona dále předávat, třídít nebo kombinovat, popřípadě je blokuje, zjistí-li, že poskytnuté údaje nejsou přesné; o zjištění nepřesného údaje Ministerstvo vnitra nebo policii neprodleně informuje.

(7) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

§ 122b

Prováděcí právní předpis stanoví technické prostředky a způsob zpracování údajů v registru řidičů a v centrálním registru a způsob předávání údajů z registru řidičů do centrálního registru.

§ 122c

Poskytování údajů z evidence paměťových karet řidiče a centrální evidence paměťových karet řidiče

Při poskytování údajů z evidence paměťových karet řidiče a z centrální evidence paměťových karet řidiče postupují obecní úřad obce s rozšířenou působností a ministerstvo obdobně jako obecní úřad obce s rozšířenou působností a ministerstvo při poskytování údajů z registru řidičů podle § 121 a 122.

§ 123

Evidence dopravních nehod a centrální evidence dopravních nehod

(1) Evidenci dopravních nehod vede policie.

(2) Evidence dopravních nehod obsahuje

- a) údaje o účastnících dopravní nehody,
- b) údaje o vozidlech, která měla účast na dopravní nehodě,
- c) údaje o místu a době dopravní nehody,
- d) údaje o příčinách dopravní nehody.

(3) Centrální evidenci dopravních nehod vede Ministerstvo vnitra. Policie předává aktualizované podklady do centrální evidence dopravních nehod.

(4) Pro výdej údajů z evidence dopravních nehod platí obdobně ustanovení § 121.

(5) Údaje z evidence dopravních nehod se právnickým a fyzickým osobám podle § 121 odst. 1 písm. c), f) a g), poskytují pouze za úhradu, jejíž druh a výši stanoví prováděcí právní předpis.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví způsob vedení záznamů v evidenci dopravních nehod, podrobnosti o údajích vedených v evidenci dopravních nehod a způsob předávání podkladů do centrální evidence dopravních nehod.

HLAVA V

BODOVÉ HODNOCENÍ PORUŠENÍ POVINNOSTÍ STANOVENÝCH ZÁKONEM

§ 123a

Bodovým hodnocením se zajišťuje sledování opakovaného páchaní přestupků, jednání, které má znaky přestupku podle jiného právního předpisu³⁰⁾, nebo trestných činů, spáchaných porušením vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích řidičem motorového vozidla nebo že se řidič porušování těchto povinností nedopouští. Přehled jednání spočívajícího v porušení vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích a počet bodů za tato jednání je stanoven v příloze k tomuto zákonu.

Započítávání bodů

§ 123b

(1) Řidiči motorového vozidla, kterému byla příslušným orgánem uložena sankce za přestupek, sankce za jednání vojáka označené za přestupek ve zvláštním právním předpise, nebo mu byl uložen kázeňský trest za jednání mající znaky přestupku anebo mu byl soudem uložen trest za trestný čin, a přestupek, jednání vojáka označené za přestupek ve zvláštním právním předpise, jednání mající znaky přestupku anebo trestný čin, spáchal jednáním zařazeným do bodového hodnocení, se zaznamená v registru řidičů stanovený počet bodů.

(2) Záznam v registru řidičů provede příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností ke dni uložení pokuty za přestupek v blokovém řízení nebo ke dni nabytí právní moci rozhodnutí o uložení sankce za přestupek, rozhodnutí o uložení sankce za jednání vojáka označené za přestupek ve zvláštním právním předpise, rozhodnutí o uložení kázeňského trestu za jednání mající znaky přestupku anebo rozhodnutí, kterým se ukládá trest za trestný čin, a to nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne, kdy mu bylo doručeno

- a) oznámení o uložení pokuty za přestupek v blokovém řízení,
- b) rozhodnutí o uložení sankce za přestupek, rozhodnutí o uložení sankce za jednání vojáka označené za přestupek ve zvláštním právním předpise anebo rozhodnutí o uložení kázeňského trestu za jednání mající znaky přestupku, nebo
- c) rozhodnutí, kterým byl uložen trest za trestný čin.

(3) Oznámení nebo rozhodnutí uvedená v odstavci 2 příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností doručí

- a) policie nebo obecní policie, jde-li o oznámení uvedené v odstavci 2 písm. a), a to do 3 pracovních dnů ode dne uložení pokuty v blokovém řízení,
- b) orgán, který uložil sankci za přestupek, sankci za jednání vojáka označené za přestupek ve zvláštním právním předpise anebo trest za kázeňský přestupek v prvním stupni řízení, jde-li o rozhodnutí uvedená v odst. 2 písm. b), a to do
 1. 5 pracovních dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, nabylo-li rozhodnutí právní moci v prvním stupni řízení, nebo
 2. 5 pracovních dnů ode dne, kdy obdržel rozhodnutí opatřené doložkou právní moci od orgánu, který věc projednal ve druhém stupni řízení,
- c) soud, který uložil trest za trestný čin v prvním stupni řízení, jde-li o rozhodnutí uvedená v odstavci 2 písm. c), a to do
 1. 5 pracovních dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, nabylo-li rozhodnutí právní moci v prvním stupni řízení, nebo
 2. 5 pracovních dnů ode dne, kdy obdržel rozhodnutí opatřené doložkou právní moci od soudu, který věc projednal ve druhém stupni řízení.

(4) Oznámení nebo rozhodnutí uvedená v odstavci 2 se považují za doručené dnem, kdy je příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností obdrží. Není-li rozhodnutí opatřeno doložkou právní moci, považuje se za nedoručené. Místo rozhodnutí lze doručit oznámení o nabytí právní moci rozhodnutí, které má být doručeno. Neobsahuje-li oznámení podle věty třetí údaje potřebné k provedení záznamu do registru řidičů, obecní úřad obce s rozšířenou působností požádá o doručení rozhodnutí.

(5) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vydá na žádost řidiče výpis z registru řidičů o jeho záznamech bodového hodnocení.

(6) Kontaktní místo veřejné správy vydá na žádost řidiče ověřený výstup z registru řidičů o jeho záznamech bodového hodnocení podle zvláštního právního předpisu³⁵⁹).

(7) Jde-li o řidiče, který je příslušníkem zpravodajské služby, odstavce 1 až 4 se nepoužijí.

§ 123c

(1) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností zaznamenává řidičem dosažený počet bodů pouze do celkového počtu 12 bodů.

(2) Dopustil-li se řidič více přestupků nebo trestných činů, spáchaných jednáním zařazeným do bodového hodnocení a projednaných ve společném řízení, zaznamená příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností počet bodů stanovených pro nejzávažnější z nich.

(3) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností při provedení záznamu bodů, kterým řidič dosáhl celkového počtu 12 bodů, neprodleně písemně nebo elektronickou cestou oznámí tuto skutečnost řidiči a vyzve jej k odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne doručení tohoto oznámení. Řidič pozbývá řidičské oprávnění uplynutím 5 pracovních dnů ode dne, v němž mu bylo toto oznámení doručeno.

(4) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností při provedení záznamu bodů, kterým řidič, který je držitelem řidičského průkazu Evropských společenství, řidičského průkazu vydaného cizím státem, mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem, dosáhl celkového počtu 12 bodů, neprodleně písemně oznámí tuto skutečnost řidiči a ministerstvu.

(5) Řidič, který dosáhl celkového počtu 12 bodů, je povinen výzvu podle odstavce 3 splnit.

(6) Pro odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu podle odstavce 3 platí obdobně § 113 odst. 5.

(7) Dosáhne-li řidič, který je držitelem řidičského průkazu Evropských společenství, řidičského průkazu vydaného cizím státem, mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem, celkového počtu 12 bodů, pozbývá právo k řízení motorového vozidla na území České republiky po dobu jednoho roku. Ministerstvo sdělí, po obdržení podkladů zaslaných příslušným obecním úřadem obce s rozšířenou působností, tuto skutečnost orgánu, který řidičský průkaz vydal.

(8) Lhůta jednoho roku uvedená v odstavci 7 počíná běžet ode dne uložení pokuty v blokovém řízení nebo nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku nebo trestném činu, spáchaným jednáním zařazeným do bodového hodnocení, na jehož základě řidič dosáhl celkového počtu 12 bodů.

§ 123d

Vrácení řidičského oprávnění

(1) Řidič, který podle § 123c odst. 3 pozbyl řidičské oprávnění, je oprávněn požádat o vrácení řidičského oprávnění nejdříve po uplynutí 1 roku ode dne pozbytí řidičského oprávnění podle § 123c odst. 3.

(2) Byl-li řidiči za přestupek nebo trestný čin, spáchaný jednáním zařazeným do bodového hodnocení, na základě kterého dosáhl celkového počtu 12 bodů, uložen trest nebo sankce zákazu činnosti, spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, je řidič oprávněn požádat

³⁵⁹) Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

o vrácení řidičského oprávnění nejdříve po vykonání trestu nebo sankce zákazu činnosti, pokud je uložena doba zákazu činnosti delší než doba podle odstavce 1.

(3) Žádost o vrácení řidičského oprávnění podává žadatel písemně u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Podmínkou vrácení řidičského oprávnění je prokázání, že se žadatel podrobil přezkoušení z odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu⁴⁾ a dále předložení posudku o zdravotní způsobilosti včetně dopravně psychologického vyšetření. Pro vrácení řidičského oprávnění platí přiměřeně § 101.

(4) Ode dne vrácení řidičského oprávnění podléhá řidič novému bodovému hodnocení; obecní úřad obce s rozšířenou působností ke dni vrácení řidičského oprávnění zaznamená v registru řidičů odečtení všech 12 bodů.

§ 123e

Odečítání bodů

(1) Řidiči, kterému nebyla ode dne uložení pokuty v blokovém řízení nebo nabytí právní moci rozhodnutí, na jehož základě mu byl v registru řidičů zaznamenán naposled stanovený počet bodů, pravomocně uložena sankce za přestupek nebo trest za trestný čin, spáchaný jednáním zařazeným do bodového hodnocení,

- a) po dobu 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců, se odečtou 4 body z celkového počtu dosažených bodů,
- b) po dobu 24 po sobě jdoucích kalendářních měsíců, se odečtou 4 body z celkového počtu dosažených bodů zbývajících po odečtení bodů podle písmene a),
- c) po dobu 36 po sobě jdoucích kalendářních měsíců, se odečtou všechny zbývající body.

K tomuto dni provede příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností záznam v registru řidičů o odečtení bodů z dosaženého počtu stanovených bodů řidiči, a to nejpozději do 3 pracovních dnů ode dne, kdy vznikl řidiči nárok na odečtení bodů.

(2) Řidiči se rovněž odečtou body, které mu byly zaznamenány na základě pravomocného rozhodnutí o přestupku nebo trestném činu po pravomocném zrušení tohoto rozhodnutí.

(3) Po dobu výkonu trestu nebo sankce zákazu činnosti, spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, neběží doba pro odečítání bodů podle odstavce 1.

(4) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností rovněž provede záznam v registru řidičů o odečtení 3 bodů z dosaženého počtu bodů řidiči, který podal písemnou žádost o odečtení bodů a

- a) doložil žádost potvrzením o ukončeném školení bezpečné jízdy ve středisku bezpečné jízdy podle zvláštního právního předpisu⁴⁾, které není starší než 1 měsíc od podání žádosti, a
- b) neměl ke dni ukončení školení bezpečné jízdy ve středisku bezpečné jízdy v registru řidičů zaznamenáno více než 10 bodů za porušení právních předpisů ohodnocená méně než 6 body.

(5) Příslušný úřad obce s rozšířenou působností provede záznam o odečtení bodů ke dni ukončení školení ve středisku bezpečné jízdy, a to nejpozději do 3 pracovních dnů od podání žádosti. Příslušný úřad obce s rozšířenou působností může provést záznam o odečtení bodů řidiči na základě potvrzení o ukončeném školení bezpečné jízdy pouze jednou za kalendářní rok.

(6) Odečtení všech 12 zaznamenaných bodů oznámí příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností písemně řidiči nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne, ke kterému byl záznam o odečtení bodů proveden v registru řidičů.

§ 123f

(1) Nesouhlasí-li řidič s provedeným záznamem bodů v registru řidičů, může podat proti provedení záznamu písemně námitky obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k provádění záznamu.

(2) Shledá-li obecní úřad obce s rozšířenou působností námitky oprávněné, nejpozději do 10 pracovních dnů ode dne, kdy mu byly námitky doručeny, provede opravu záznamu o dosaženém počtu stanovených bodů v registru řidičů a neprodleně písemně vyrozumí o provedené opravě záznamu řidiče.

(3) Shledá-li příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností námitky řidiče neodůvodněné, rozhodnutím námitky zamítne a provedený záznam potvrdí.

(4) Podá-li řidič námitky proti provedenému záznamu, kterým bylo dosaženo celkového počtu 12 bodů, běh lhůt stanovených v § 123c odst. 3 se přerušuje ode dne doručení námitek příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností do dne, v němž rozhodnutí podle odstavce 3 nabude právní moci.

HLAVA VI STÁTNÍ SPRÁVA

§ 124

Působnost ministerstev, krajských úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a policie

(1) Státní správu ve věcech provozu na pozemních komunikacích vykonává ministerstvo, které je ústředním orgánem státní správy ve věcech provozu na pozemních komunikacích, krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností, Ministerstvo vnitra a policie.

(2) Ministerstvo

- a) povoluje výjimky podle § 43 odst. 5 a § 83 odst. 5,
- b) stanoví po písemném vyjádření Ministerstva vnitra místní a přechodnou úpravu provozu na pozemních komunikacích na dálnici a rychlostní silnici¹⁾ a užití zařízení pro provozní informace na dálnici a rychlostní silnici,¹⁾
- c) schvaluje na žádost a náklady výrobce nebo výhradního dovozce provedení a používání dopravních značek, světelných a akustických signálů, dopravních zařízení a zařízení pro provozní informace,
- d) rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí krajského úřadu vydaného podle tohoto zákona,
- e) vede centrální registr řidičů,
- f) zabezpečuje výrobu a distribuci řidičských průkazů, mezinárodních řidičských průkazů a dalších dokladů stanovených tímto zákonem,
- g) zabezpečuje výrobu a na základě požadavků obecních úřadů s rozšířenou působností i distribuci paměťových karet řidiče a vede jejich centrální evidenci,
- h) provádí prevenci v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

(3) Ministerstvo nebo jím pověřená osoba zajišťuje informovanost veřejnosti o situacích v provozu na pozemních komunikacích, které mají vliv na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích. Za tím účelem jsou policie, obecní policie, silniční správní úřady, správci pozemních komunikací a Hasičský záchranný sbor povinni poskytovat ministerstvu

aktuální informace, které mají vliv na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích.

(4) Krajský úřad

- a) povoluje výjimky podle § 43 odst. 5,
- b) stanoví po písemném vyjádření příslušného orgánu policie místní a přechodnou úpravu provozu na pozemních komunikacích na silnici I. třídy, kromě rychlostní silnice,¹⁾ a užití zařízení pro provozní informace na silnici I. třídy, kromě rychlostní silnice,¹⁾
- c) provádí prevenci v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

(5) Obecní úřad obce s rozšířenou působností

- a) pověřuje osoby oprávněné k zastavování vozidel podle § 79 odst. 1 písm. j),
- b) uděluje, podmiňuje, omezuje, odnímá a vrací řidičské oprávnění a zrušuje podmínění nebo omezení řidičského oprávnění,
- c) nařizuje přezkoumání zdravotní způsobilosti držitele řidičského oprávnění,
- d) nařizuje přezkoušení z odborné způsobilosti držitele řidičského oprávnění,
- e) vydává a vyměňuje řidičské průkazy a mezinárodní řidičské průkazy a vydává duplikáty řidičských průkazů a mezinárodních řidičských průkazů,
- f) vyměňuje řidičské průkazy Evropských společenství, řidičské průkazy vydané cizím státem podle § 116,
- g) zapisuje do mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem skutečnosti podle § 107 a oznamuje je orgánu cizího státu, který tento mezinárodní řidičský průkaz vydal,
- h) vede registr řidičů a vydává data z registru řidičů,
- i) vydává speciální označení vozidel podle § 67,
- j) projednává přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle zvláštního právního předpisu,³⁰⁾
- k) provádí v registru řidičů záznamy o počtech bodů dosažených řidiči v bodovém hodnocení a o odečtu bodů,
- l) projednává námítky a rozhoduje ve věci záznamu o počtu řidičem dosažených bodů v bodovém hodnocení,
- m) provádí prevenci v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

(6) Obecní úřad obce s rozšířenou působností stanoví po písemném vyjádření příslušného orgánu policie místní a přechodnou úpravu provozu na pozemních komunikacích na silnici II. a III. třídy a na místní komunikaci¹⁾ a užití zařízení pro provozní informace na silnici II. a III. třídy a na místní komunikaci.¹⁾

(7) Ministerstvo vnitra

- a) vede centrální evidenci dopravních nehod,
- b) spolupracuje s ministerstvem při provádění prevence v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

(8) Policie vykonává dohled na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích tím, že

- a) kontroluje dodržování povinností účastníků a pravidel provozu na pozemních komunikacích a podílí se na jeho řízení,
- b) objasňuje dopravní nehody,
- c) vede evidenci dopravních nehod,

- d) projednává v blokovém řízení přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle zvláštního právního předpisu,³⁰⁾
- e) provádí prevenci v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

(9) Při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích jsou příslušníci Policie ve služebním stejnokroji oprávněni zejména

- a) dávat pokyny k řízení provozu na pozemních komunikacích,
- b) zastavovat vozidla,
- c) zabránit v jízdě řidiči podle § 118a,
- d) zadržet řidičský průkaz podle § 118b,
- e) zakázat řidiči jízdu na nezbytně nutnou dobu nebo mu přikázat směr jízdy, vyžaduje-li to bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, popřípadě jiný veřejný zájem,
- f) vyzvat řidiče a učitele autoškoly k vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem,
- g) vyzvat řidiče a učitele autoškoly k vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou,
- h) vyzvat řidiče motorového vozidla k předložení dokladů k řízení a provozu vozidla,
- i) vyzvat řidiče motorového vozidla ke kontrole maximální přípustné hmotnosti na nápravu, maximální přípustné hmotnosti vozidla nebo jízdní soupravy nebo technického stavu vozidla nebo jízdní soupravy,
- j) rozhodnout o odstranění vozidla, je-li překážkou provozu na pozemní komunikaci, nebo vozidla, které neoprávněně stojí na vyhrazeném parkovišti,
- k) použít technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla podle zvláštního právního předpisu,³⁷⁾
- l) vybírat kauce podle § 125a.

§ 125a

Vybírání kaucí

(1) Policista je oprávněn vybrat od řidiče motorového vozidla podezřelého ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, u kterého je důvodné podezření, že se bude vyhýbat přestupkovému řízení, kauci od 5 000 Kč do 50 000 Kč, nejvýše však do výše hrozící peněžní sankce za spáchaný přestupek. Kauci nelze vybrat od osoby, která požívá imunita a výsad podle zákona nebo mezinárodního práva.

(2) Složení kauce je zárukou, že se řidič uvedený v odstavci 1 dostaví ke správnímu orgánu k projednání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích.

(3) Při výběru kauce policista poučí řidiče o důsledku vybrání kauce a podmínkách jejího vracení a vystaví písemné potvrzení o převzetí kauce. V písemném potvrzení musí být uveden důvod uložení kauce. Písemné potvrzení se vystavuje ve třech vyhotoveních.

(4) Jedno vyhotovení potvrzení o převzetí kauce vydá policista řidiči, jedno vyhotovení ponechá pro evidenční účely policie a jedno vyhotovení předá spolu s vybranou kaucí nejpozději následující pracovní den obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož územním obvodu byla kauce vybrána. Obecní úřad obce s rozšířenou působností uloží kauci do úschovy.

³⁷⁾ Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

(5) Kauce se řidiči vrátí v plné výši, nebyl-li v řízení o přestupku shledán vinným z jeho spáchání. V opačném případě se kauce započte na zaplacení uložené pokuty. Toto započtení musí být uvedeno ve výroku rozhodnutí o uložení sankce za přestupek. Započtení kauce na zaplacení pokuty lze provést teprve po nabytí právní moci rozhodnutí o uložení pokuty za přestupek. Je-li vybraná kauce vyšší než uložená pokuta, vrátí se řidiči část kauce zbývající po započtení kauce na zaplacení uložené pokuty.

(6) Kauce propadne, jestliže nelze

- a) řízení ukončit rozhodnutím ve věci přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích proto, že podezřelý z přestupku je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný,
- b) rozhodnutí ve věci přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích doručit pachateli z důvodů uvedených v písmenu a).

(7) Propadlá kauce je příjmem obce s rozšířenou působností, jejíž obecní úřad vedl řízení o přestupku.

(8) Prováděcí právní předpis stanoví náležitosti a vzor potvrzení o převzetí kauce.

§ 125b

Státní odborný dozor a vrchní státní odborný dozor

(1) Státní odborný dozor a vrchní státní odborný dozor (dále jen „státní dozor“) nad výkonem působností ve věcech provozu na pozemních komunikacích podle tohoto zákona a zvláštního právního předpisu³⁰⁾ (dále jen „výkon působností“) vykonávají krajské úřady^{38a)} a ministerstvo.

(2) Ministerstvo vykonává vrchní státní odborný dozor nad výkonem působností obecními úřady obcí s rozšířenou působností a krajskými úřady.

(3) Při výkonu státního dozoru je pověřený pracovník krajského úřadu nebo pověřený pracovník ministerstva povinen prokázat se pověřením k výkonu státního dozoru. Pověření k výkonu státního odborného dozoru vystavuje krajský úřad, pověření k výkonu vrchního státního odborného dozoru vystavuje ministerstvo. Náležitosti a vzor pověření stanoví prováděcí právní předpis.

(4) Při výkonu státního dozoru pověřený pracovník krajského úřadu nebo pověřený pracovník ministerstva

- a) je oprávněn vstupovat na pracoviště dozorovaného správního orgánu,
- b) je oprávněn požadovat předložení listin, jiných písemností, záznamů, podkladů a poskytnutí jiných informací týkajících se výkonu působností,
- c) je povinen sepsat písemný záznam o provedení státního dozoru, ve kterém zaznamená průběh státního dozoru, zjištění, která byla při výkonu státního dozoru učiněna, a opatření, která byla dozorovanému správnímu orgánu uložena k odstranění a nápravě zjištěných nedostatků, vad nebo jiných pochybení při výkonu působností,
- d) nesmí zasahovat do řízení a rozhodování v jednotlivých případech, které provádí dozorovaný správní orgán podle tohoto zákona nebo zvláštního právního předpisu³⁰⁾, nebo jiným způsobem toto řízení a rozhodování v jednotlivých případech ovlivňovat.

(5) Dozorovaný správní orgán je povinen poskytnout pověřenému pracovníkovi krajského úřadu nebo ministerstva součinnost k výkonu státního dozoru podle odstavce 4 písm. a) a b).

^{38a)} § 69 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

(6) Zjistí-li pověřený pracovník krajského úřadu nebo ministerstva při výkonu státního dozoru nedostatky, vady nebo jiná pochybení při výkonu působností, uloží dozorovanému správnímu orgánu opatření k jejich odstranění a nápravě, včetně lhůty pro provedení těchto opatření a nápravy.

(7) Nesouhlasí-li dozorovaný správní orgán s postupem pověřeného pracovníka krajského úřadu nebo ministerstva při výkonu státního dozoru, se zjištěními uvedenými v záznamu o provedení státního dozoru, s opatřeními uloženými k odstranění zjištěných nedostatků, vad nebo jiných pochybení nebo s lhůtou stanovenou k jejich provedení, oznámí tento nesouhlas nejpozději do pěti pracovních dnů ode dne ukončení státního dozoru krajskému úřadu v případě státního odborného dozoru nebo ministerstvu v případě vrchního státního odborného dozoru. Oznámení nesouhlasu ve stanovené lhůtě má odkladný účinek na provedení uložených opatření do doby rozhodnutí krajského úřadu nebo ministerstva o předmětu oznámení.

(8) Krajský úřad nebo ministerstvo přezkoumá oznámení podle odstavce 7 a opatření uložená k odstranění a nápravě zjištěných nedostatků, vad nebo jiných pochybení nebo lhůtu k provedení uložených opatření a

- a) potvrdí je, shledá-li nesouhlas neodůvodněným,
- b) zruší nebo změní je, shledá-li, že nesouhlas je odůvodněný nebo
- c) podle potřeby rozhodne o opakovaném provedení státního dozoru, zjistí-li vady nebo nedostatky v postupu pověřeného pracovníka nebo ve zjištěných učiněných při výkonu státního dozoru; opakovaným provedením státního dozoru nesmí být pověřen stejný pracovník krajského úřadu nebo ministerstva, který vykonal státní dozor napadený oznámením podle odstavce 7.

(9) Rozhodnutí krajského úřadu nebo ministerstva podle odstavce 8 písm. a) a b) je konečné. Při opakovaném výkonu státního dozoru podle odstavce 8 písm. c) může dozorovaný správní orgán opět oznámit nesouhlas podle odstavce 7.

(10) Na výkon státního dozoru a na rozhodování krajského úřadu nebo ministerstva podle odstavce 8 se nevztahuje správní řád³¹).

Správní delikty

§ 125c

Přestupky

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích

a) řídí vozidlo,

1. na němž v rozporu s jiným právním předpisem^{38b}) není umístěna tabulka státní poznávací značky (dále jen „registrační značka“) nebo je umístěna tabulka registrační značky, která nebyla vozidlu přidělena,
2. jehož tabulka registrační značky je zakryta, nečitelná nebo upravena anebo umístěna tak, že je znemožněna nebo podstatně ztížena její čitelnost, nebo
3. které je technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích^{34a}) tak závažným způsobem, že bezprostředně ohrožuje ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích,

^{38b}) Zákon č. 56/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

- b) v rozporu s § 5 odst. 2 písm. b) řídí vozidlo nebo jede na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, po kterou je ještě pod jejich vlivem,
- c) řídí vozidlo nebo jede na zvířeti ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodila požitím alkoholického nápoje nebo užitím jiné návykové látky,
- d) se přes výzvu podle § 5 odst. 1 písm. f) a g) odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou, ačkoliv takové vyšetření není spojeno s nebezpečím pro její zdraví,
- e) řídí motorové vozidlo a
 1. v rozporu s § 3 odst. 3 písm. a) není držitelem příslušného řidičského oprávnění podle § 81,
 2. byl jí zadržen řidičský průkaz podle § 118b odst. 1,
 3. není držitelem platného průkazu profesní způsobilosti řidiče),
 4. není držitelem platného posudku o zdravotní způsobilosti, nebo
 5. pozbyla jako řidič, který je držitelem řidičského průkazu Evropské unie, řidičského průkazu vydaného cizím státem nebo mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem, právo k řízení motorového vozidla na území České republiky podle § 123c odst. 7,
- f) při řízení vozidla
 1. v rozporu s § 7 odst. 1 písm. c) drží v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení,
 2. překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 40 km.h-1 a více nebo mimo obec o 50 km.h-1 a více,
 3. překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 20 km.h-1 a více nebo mimo obec o 30 km.h-1 a více,
 4. překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o méně než 20 km.h-1 nebo mimo obec o méně než 30 km.h-1,
 5. v rozporu s § 4 odst. b) a c) nezastaví vozidlo na signál, který jí přikazuje zastavit vozidlo nebo na pokyn "Stůj" daný při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou,
 6. v rozporu s § 5 odst. 2 písm. f) neumožní chodci na přechodu pro chodce nerušené a bezpečné přejítí vozovky nebo nezastaví vozidlo před přechodem pro chodce v případech, kdy je povinna tak učinit nebo ohrozí chodce přecházejícího pozemní komunikaci, na kterou odbočuje, nebo v rozporu s § 5 odst. 2 písm. g) ohrozí chodce při odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při vjíždění na pozemní komunikaci nebo při otáčení a couvání,
 7. předjíždí vozidlo v případech, kdy je to obecnou, místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích zakázáno,
 8. nedá přednost v jízdě v případech, ve kterých je povinna dát přednost v jízdě,
 9. v rozporu s § 29 odst. 1 vjíždí na železniční přejezd v případech, kdy je to zakázáno,
 10. v provozu na dálnici nebo na silnici pro motorová vozidla se otáčí, jede v protisměru nebo couvá v místě, kde to není dovoleno podle § 36 odst. 1 písm. b), nebo
 11. neoprávněně stojí s vozidlem na parkovišti vyhrazeném pro vozidlo označené parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením nebo v rozporu s § 67 odst. 4

neoprávněně použije parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením při stání nebo při jízdě,

- g) v rozporu s § 43 poruší omezení jízdy některých vozidel,
- h) způsobí dopravní nehodu, při které je jinému ublíženo na zdraví,
- i) při dopravní nehodě
 - 1. v rozporu s § 47 odst. 2 písm. a) neprodleně nezastaví vozidlo,
 - 2. v rozporu s § 47 odst. 3 písm. b) neohlásí dopravní nehodu policistovi,
 - 3. v rozporu s § 47 odst. 3 písm. f) neprokáže totožnost ostatním účastníkům nehody včetně sdělení údajů o vozidle, které mělo účast na dopravní nehodě, nebo
 - 4. v rozporu s § 47 odst. 4 písm. c) nedovoleně opustí místo dopravní nehody nebo se neprodleně nevrátí na místo dopravní nehody po poskytnutí nebo přivolání pomoci nebo po ohlášení dopravní nehody,
- j) v rozporu s § 3 odst. 4 použije antiradar,
- k) jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j), nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona.

(2) Fyzická osoba se dopustí jako provozovatel vozidla přestupku tím, že v rozporu s § 10 odst. 1 písm. d) přikáže nebo svěří samostatné řízení vozidla osobě, o níž nezná údaje potřebné k určení její totožnosti.

(3) Fyzická osoba se dopustí přestupku jako učitel autoškoly tím, že v provozu na pozemních komunikacích

- a) v rozporu s § 8a odst. 1 písm. a) požije alkoholický nápoj nebo užije návykovou látku během provádění výcviku ve výcvikovém vozidle,
- b) v rozporu s § 8a odst. 1 písm. b) provádí výcvik ve výcvikovém vozidle bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití návykové látky, kdy by mohl být ještě pod jejich vlivem,
- c) v rozporu s § 8a odst. 1 písm. c) provádí výcvik ve výcvikovém vozidle, jestliže je jeho schopnost k vykonání učitele autoškoly snížena v důsledku jeho zdravotního stavu,
- d) se přes výzvu dle § 8a odst. 2 písm. a) a b) odmítne podrobit vyšetření, zda při provádění výcviku nebyl ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou, ačkoliv takové vyšetření není spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví.

(4) Za přestupek se uloží pokuta

- a) od 25 000 Kč do 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. c), d), e) bodů 1 a 5, a písm. h),
- b) od 10 000 Kč do 20 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 3,
- c) od 2 500 Kč do 20 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b),
- d) od 5 000 Kč do 10 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a), e) bodů 2 až 4, písm. f) bodů 2, 7, 10 a 11, písm. j) a podle odstavce 2,
- e) od 2 500 do 5 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. f) bodů 3, 5, 6, 8 a 9, písm. g) a i),
- f) od 1 500 Kč do 2 500 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. f) bodů 1 a 4 a písm. k).

(5) Za přestupek podle odstavce 1 písm. c), d), e) bodů 1 a 5, a písm. h) se uloží zákaz činnosti od jednoho roku do dvou let. Za přestupek podle odstavce 1 písm. a), písm. b), písm. e) bodů 2 až 4, písm. f) bodů 2, 7 a 10 a podle odstavce 3 se uloží zákaz činnosti od šesti měsíců do jednoho roku. Tomu, kdo spáchal přestupek podle odstavce 1 písm. f) bodů 3, 5, 6, 8 a 9,

písm. g) a i) v období dvanácti po sobě jdoucích kalendářních měsíců dvakrát a vícekrát, se uloží zákaz činnosti od jednoho měsíce do šesti měsíců.

(6) V blokovém řízení se uloží pokuta do

- a) 2 000 Kč za přestupek podle odstavce 1 písm. k),
- b) 1 000 Kč za přestupek podle odstavce 1 písm. f) bodů 1 a 4,
- c) 2 500 Kč za přestupek podle odstavce 1 písm. f) bodů 3, 5, 6, 8, 9 a písm. g).

(7) Přestupek, za který se podle tohoto zákona ukládá zákaz činnosti, nelze projednat v blokovém řízení.

(8) Od uložení sankce podle odstavců 4 až 7, s výjimkou odstavce 6 písm. a), nelze v rozhodnutí o přestupku upustit.

§ 125d

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla

- a) v rozporu s § 10 odst. 1 písm. a) přikáže nebo dovolí, aby bylo v provozu na pozemních komunikacích použito vozidla, které nespĺňuje podmínky stanovené jiným právním předpisem²⁾,
- b) v rozporu s § 10 odst. 1 písm. b) svěří řízení vozidla osobě, která nespĺňuje podmínky podle § 3 odst. 2 a § 5 odst. 2 písm. b) a c),
- c) v rozporu s § 10 odst. 1 písm. c) svěří řízení motorového vozidla osobě, která nespĺňuje podmínky podle § 3 odst. 3,
- d) v rozporu s § 10 odst. 2 nezajistí, aby barevné provedení a označení vozidla bylo provedeno tak, aby nebylo zaměnitelné se zvláštním barevným provedením a označením vozidel Vojenské policie¹²⁾, policie¹³⁾, celní správy¹⁴⁾, obecní policie^{14a)} a Vězeňské služby,
- e) v rozporu s § 10 odst. 1 písm. d) přikáže řízení vozidla nebo svěří vozidlo osobě, o níž nezná údaje potřebné k určení její totožnosti,
- f) v rozporu s § 3 odst. 4 použije antiradar.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 písm. a) až f) se uloží pokuta do 100 000 Kč.

§ 125e

Společná ustanovení o správních deliktech

(1) Právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán.

(3) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává v přenesené působnosti obecní úřad obce s rozšířenou působností podle působnosti stanovené v § 124 odst. 5 písm. j).

(5) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby^{38c)} nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby; obdobně to platí pro odpovědnost fyzické osoby za správní delikt podle § 125d.

(6) Pokuty vybírá orgán, který je uložil. Příjem z pokut je příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost orgánu, který pokutu uložil.

(7) Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí o jejím uložení nabylo právní moci.

HLAVA VII SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 126

(1) Podle tohoto zákona se vydávají řidičské průkazy též osobám, které plní úkoly podle zvláštních právních předpisů.³⁹⁾

(2) U osob, které jsou členy zastupitelských úřadů cizích států nebo zahraničních služeb akreditovaných v České republice, plní funkci příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností ministerstvo.

§ 127

(1) Zaměstnanci ministerstva, krajů a obcí a další osoby, které zabezpečují výrobu a vyplňování řidičských průkazů, jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděli při provádění tohoto zákona nebo v přímé souvislosti s ním. Povinnost mlčenlivosti jim trvá i po skončení pracovního nebo služebního poměru.

(2) Povinnosti zachovávat mlčenlivost mohou být osoby uvedené v odstavci 1 zproštěny

- a) pouze občanem, jehož se skutečnosti, které jsou předmětem povinnosti zachovávat mlčenlivost, týkají, nebo
- b) vedoucím zaměstnancem, a to ve veřejném zájmu a písemnou formou s uvedením rozsahu a účelu zproštění povinnosti zachovávat mlčenlivost.

(3) Ustanoveními odstavců 1 a 2 není dotčena povinnost osob uvedených v odstavci 1 oznamovat určité skutečnosti orgánům příslušným podle zvláštních právních předpisů.

§ 128

(1) Kopii nebo opis pravomocného rozsudku, kterým byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, jsou povinny soudy všech stupňů zaslat příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

(2) Kopii nebo opis pravomocného rozhodnutí správního orgánu, kterým byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, jsou povinny správní orgány, které je vydaly, zaslat příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

(3) Oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení za přestupek proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, za který byla uložena pokuta vyšší než 1 000 Kč nebo za

^{38c)} Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

³⁹⁾ Například § 33 zákona č. 283/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, § 13 zákona č. 154/1994 Sb.

který lze uložit body v bodovém hodnocení řidičů, jsou orgány policie, Vojenské policie nebo obecní policie povinny zaslat do pěti pracovních dnů po projednání přestupku příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

§ 128a

Působnosti stanovené krajskému úřadu nebo obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností podle tohoto zákona jsou výkonem přenesené působnosti.

§ 129

Vztah ke správnímu řádu

(1) Jestliže se žadateli o udělení řidičského oprávnění anebo o rozšíření řidičského oprávnění podle § 92 vyhoví v plném rozsahu, místo rozhodnutí se žadateli vydá řidičský průkaz s uděleným nebo s rozšířeným řidičským oprávněním.

(2) Jestliže se žadateli o výjimku ze zákazu jízdy podle § 43 odst. 5 nebo o výjimku z podmínky věku pro osobu, která je držitelem licence motoristického sportovce podle § 83 odst. 5 vyhoví v plném rozsahu, místo rozhodnutí se žadateli udělí výjimka ze zákazu jízdy nebo výjimka z podmínky věku pro osobu, která je držitelem licence motoristického sportovce. Proti udělení výjimky se nelze odvolat.

(3) Odvolání proti rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění, omezení řidičského oprávnění nebo o zadržení řidičského průkazu nemá odkladný účinek.

§ 130

Pracovněprávní vztahy

Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů zaměstnanců k zaměstnavateli podle zvláštního právního předpisu,⁴⁰⁾ kteří ke dni účinnosti zákona vykonávají převážně činnost ve věcech stanovení místní a přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích, řidičských oprávnění a řidičských průkazů, evidencí uvedených v registru řidičů podle § 119 a přestupků proti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích,³⁰⁾ přecházejí ke dni účinnosti zákona z Ministerstva vnitra a z policie na ministerstvo a na okresní úřady.

§ 131

Předání agendy dopravním úřadům

Útvary Ministerstva vnitra a policie, které ke dni účinnosti zákona vykonávají správní činnosti ve věcech stanovení místní a přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích, řidičských průkazů a řidičských oprávnění, evidencí uvedených v registru řidičů podle § 119 a projednávání přestupků proti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích,³⁰⁾ jsou povinny předat spisovou agendu příslušným útvarům ministerstva a okresním úřadům nejpozději do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti zákona.

§ 132

(1) Řízení zahájená před nabytím účinnosti zákona se ukončí podle dosavadních právních předpisů.

⁴⁰⁾ Zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

(2) Doklady týkající se řídičských oprávnění a řídičských průkazů vydané před účinností zákona se považují za doklady vydané podle tohoto zákona.

§ 133

Rozsah platnosti dosavadních řídičských oprávnění

(1) Řídičská oprávnění udělená na základě předpisů platných do 30. června 1964 platí po nabytí účinnosti zákona v tomto rozsahu:

- a) řídičské oprávnění řidiče I. nebo II. třídy opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do všech skupin a podskupin řídičských oprávnění,
- b) řídičské oprávnění řidiče III. třídy opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do všech skupin a podskupin řídičských oprávnění s výjimkou skupin D, D+E a podskupin D1 a D1+E,
- c) řídičské oprávnění řidiče osobního automobilu opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řídičských oprávnění skupin AM, B a podskupiny B1 a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³,
- d) řídičské oprávnění řidiče motocyklu opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řídičských oprávnění skupin A, AM a podskupiny A1,
- e) řídičské oprávnění řidiče traktoru opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řídičských oprávnění skupin AM a T a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³,
- f) řídičské oprávnění k řízení malých motocyklů opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řídičského oprávnění skupiny AM a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³.

(2) Řídičská oprávnění udělená na základě předpisů platných po 1. červenci 1964 platí po nabytí účinnosti zákona v tomto rozsahu:

- a) řídičské oprávnění skupiny A opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řídičských oprávnění skupin A, AM a podskupiny A1,
- b) řídičské oprávnění skupiny B opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řídičských oprávnění skupin B, AM a podskupiny B1 a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³,
- c) řídičské oprávnění skupiny C opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řídičských oprávnění skupin AM, B, C, T a podskupin B1, C1 a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³,
- d) řídičské oprávnění skupiny D opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řídičských oprávnění skupin AM, B, C, D, T a podskupin B1, C1, D1 a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³,
- e) řídičské oprávnění skupiny E u řídičského oprávnění skupiny B opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řídičských oprávnění skupiny B+E ,
- f) řídičské oprávnění skupiny E u řídičského oprávnění skupiny C opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řídičských oprávnění skupiny C+E a podskupiny C1+E,
- g) řídičské oprávnění skupiny E u řídičského oprávnění skupiny D opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řídičských oprávnění skupiny D+E a podskupiny D1+E,
- h) řídičské oprávnění skupiny M a A/50 opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řídičského oprávnění skupiny AM a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³,
- i) řídičské oprávnění skupiny T opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řídičských oprávnění skupin T a AM a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³.

(3) Omezení řidičského oprávnění zapsané v řidičském průkazu na základě předpisů platných před nabytím účinnosti zákona zůstávají v platnosti i po nabytí účinnosti zákona.

(4) Průkaz způsobilosti k řízení hnacího vozidla na trolejbusové dráze⁴¹⁾ vydaný před účinností tohoto zákona s řidičským oprávněním skupiny C pozbývá platnosti dnem 31. prosince 2003.

§ 134

Výměna dosavadních řidičských průkazů

(1) Řidičské průkazy vydané

- a) od 1. ledna 1994 do 31. prosince 2000 jsou jejich držitelé povinni vyměnit do 31. prosince 2010,
- b) od 1. ledna 2001 do 31. prosince 2002 jsou jejich držitelé povinni vyměnit do 31. prosince 2012,
- c) od 1. ledna 2003 do 30. dubna 2004 jsou jejich držitelé povinni vyměnit do 31. prosince 2013.

(2) Řidičské průkazy podle odstavce 1 pozbývají platnosti uplynutím příslušné doby stanovené pro jejich výměnu. Platnost řidičského průkazu omezená podle předchozí věty se prodlužuje o lhůtu vydání řidičského průkazu podle § 110 odst. 2, prokáže-li držitel řidičského průkazu, že podal příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností žádost o vydání řidičského průkazu před uplynutím lhůty stanovené podle odstavce 1.

§ 135

Platnost dosavadních mezinárodních řidičských průkazů

Mezinárodní řidičský průkaz vydaný podle dosavadních právních předpisů platí po dobu jeho platnosti i po nabytí účinnosti zákona.

§ 136

Platnost dosavadních speciálních označení

Označení vozidla přepravujícího osobu těžce postiženou na zdraví, označení vozidla přepravujícího osobu těžce pohybově postiženou nebo označení vozidla řízeného osobou sluchově postiženou, která byla vydána podle stávajících právních předpisů, platí do 30. června 2001.

§ 137

(1) Vláda vydá nařízení k provedení § 41 odst. 3.

(2) Ministerstvo vydá prováděcí právní předpis k provedení § 5 odst. 1 písm. d), § 6 odst. 6, § 6a odst. 4, § 10 odst. 5, § 43 odst. 6, § 45 odst. 6, § 56 odst. 8, § 62 odst. 5, § 63 odst. 2, § 65 odst. 3, § 66 odst. 3, § 67 odst. 1, § 67 odst. 11, § 68 odst. 3, § 75 odst. 7, § 78 odst. 5, § 79 odst. 8, § 87a odst. 9, § 92 odst. 8, § 104 odst. 5, § 105 odst. 5, § 106 odst. 4, § 107 odst. 3, § 109 odst. 10, § 110 odst. 8, § 110a odst. 7, § 111 odst. 9, § 113 odst. 9, § 115 odst. 8, § 116 odst. 4, § 116 odst. 7, § 118b odst. 6, § 122b, § 123 odst. 6, § 124 odst. 3, § 125a odst. 8 a § 125b odst. 3.

⁴¹⁾ Vyhláška č. 101/1995 Sb., kterou se vydává Řád pro zdravotní a odbornou způsobilost osob při provozování dráhy a drážní dopravy.

(3) Ministerstvo zdravotnictví vydá prováděcí právní předpis k provedení § 6 odst. 6, § 84 odst. 6, § 85 odst. 7, § 87 odst. 7 a § 88 odst. 7.

(4) Ministerstvo vnitra vydá prováděcí právní předpis k provedení § 123 odst. 5.

ČÁST ŠESTÁ

§ 142

Zrušuje se § 7 vyhlášky č. 87/1964 Sb., o řidičských průkazech, ve znění pozdějších předpisů.

ČÁST SEDMÁ

ÚČINNOST

§ 143

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2001, s výjimkou části šesté, která nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Klaus v.r.

Havel v.r.

Zeman v.r.

Přehled jednání spočívajících v porušení vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích a počet bodů za tato jednání

Porušení předpisů o provozu na pozemních komunikacích	Počet bodů
řízení vozidla bezprostředně po požití alkoholu nebo v takové době po požití alkoholu, po kterou je řidič ještě pod jeho vlivem, je-li zjištěný obsah alkoholu u řidiče vyšší než 0,3 promile, nebo řízení vozidla bezprostředně po užití jiné návykové látky nebo v takové době po užití jiné návykové látky, po kterou je řidič ještě pod jejím vlivem	7
odmítnutí řidiče podrobit se vyšetření podle jiného právního předpisu ⁷⁾ ke zjištění zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou, ačkoli to nebylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví	7
způsobení dopravní nehody porušením povinnosti řidiče, při které došlo k usmrcení nebo k těžké újmě na zdraví jiné osoby	7
neprodlené nezastavení vozidla účastníka dopravní nehody nebo nedovolené opuštění místa dopravní nehody nebo neprodlené nevrácení se na místo dopravní nehody po poskytnutí nebo přivolání pomoci	7
při jízdě na dálnici nebo silnici pro motorová vozidla otáčení se nebo jízda v protisměru nebo couvání v místě, kde to není dovoleno	7
vjíždění na železniční přejezd v případech, ve kterých je to zakázáno	7
neposkytnutí účinné pomoci (první pomoc a přivolání záchranných složek) účastníkem silničního provozu, který není účastníkem dopravní nehody při nehodě s evidentním poškozením zdraví nebo ohrožením života	7
předjíždění vozidla v případech, ve kterých je to zákonem zakázáno	7
řízení motorového vozidla řidičem, kterému byl zadržen řidičský průkaz	7
řízení vozidla, které je technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích tak závažným způsobem, že bezprostředně ohrožuje ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích	5
překročení nejvyšší dovolené rychlosti stanovené zákonem nebo dopravní značkou o 40 km.h ⁻¹ a více v obci nebo o 50 km.h ⁻¹ a více mimo obec	5
nezastavení vozidla na signál, který příkazuje řidiči zastavit vozidlo nebo nezastavení vozidla na pokyn „Stůj“ daný při řízení provozu na pozemních komunikacích osobou oprávněnou k řízení tohoto provozu	5
ohrožení jiného řidiče při přejíždění s vozidlem z jednoho jízdního pruhu do druhého	5
ohrožení chodce přecházejícího pozemní komunikaci při odbočování s vozidlem na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při vjíždění na pozemní komunikaci nebo při otáčení a couvání	5
při řízení vozidla ohrožení chodce na přechodu a neumožnění nerušeného a bezpečného přejití vozovky	4
nedání přednosti v jízdě v případech, ve kterých je řidič povinen dát přednost v jízdě	4

překročení maximální doby řízení vozidla nebo nedodržení minimální doby odpočinku o 20% a více nebo nedodržení bezpečnostní přestávky o 33% a více podle jiných právních předpisů ⁴²⁾	4
řízení motorového vozidla bez držení příslušné skupiny nebo podskupiny řídičského oprávnění	4
porušení povinnosti použít dětskou autosedačku nebo bezpečnostní pás při přepravě dětí podle § 6	4
překročení nejvyšší dovolené rychlosti stanovené zákonem nebo dopravní značkou o 20 km.h ⁻¹ a více v obci nebo o 30 km.h ⁻¹ a více mimo obec	3
nezastavení vozidla před přechodem pro chodce v případech, kdy je řidič povinen tak učinit	3
překročení povolených hodnot stanovených jiným právním předpisem při kontrolním vážení vozidla podle jiného právního předpisu	3
řízení motorového vozidla bez držení platného osvědčení profesní způsobilosti řidiče ⁴⁾	3
porušení povinnosti být za jízdy připoután bezpečnostním pásem nebo užít ochrannou přilbu	3
neoznačení překážky provozu na pozemních komunikacích, kterou řidič způsobil	2
překročení nejvyšší dovolené rychlosti stanovené zákonem nebo dopravní značkou o více než 5 km.h ⁻¹ a méně než 20 km.h ⁻¹ v obci nebo o více než 10 km.h ⁻¹ a méně než 30 km.h ⁻¹ mimo obec	2
držení telefonního přístroje nebo jiného hovorového nebo záznamového zařízení v ruce nebo jiným způsobem při řízení vozidla	2